

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००२-२००३

सूचक कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचना

वर्ष - 2002-03

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

I

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-03

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
भाग -1			
1		दृष्टीक्षेपात जिल्हा	I - VI
2		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते अठरा
भाग -2			
1 क्षेत्र फळ			
1	1.1	जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	2
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	6
4	1.4	2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
5	1.5	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	8
6	1.5 b	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट प्रविभागणी.	10
7	1.6 a	लोकसंख्येचे बयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	10
8	1.6 b	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	10
9	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीची आकडेवारी	11
10	1.8	भिती/ छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	12
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण/ नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	13
12	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	14
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	15
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर (1993-94) किमती नुसार)	16
2 हवामान			
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002	17
3 कृषी			
16	3.1	जमीनीचा वापर सन 1998-99 यावर्षाकरीता.	19
17	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता	22
18	3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन 2002 - 03	30
19	3.4	विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1998 - 99	31
20	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र 1998-99 करीता	32
21	3.6a	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी सन 1998-99	36
22	3.6b	तालुकावार कुपनलिका, हातपंप व विद्युत पंप 2002 - 03	37
23	3.7	लघुपाट बंधा-यांची कामे 2002 - 03	38
24	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे मिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30.जून 2003 अखेरची	39
25	3.9	वहिले धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खालील असलेली वहिले धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहिले धारण व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहिले धारण जमिनीची संख्या (1990 - 01)	40

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
26	3.10	कृषिविषयक अवजारे पशु गणना सन 1997	42
27	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती	43
4 पशुसंवर्धन			
28	4.1	तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)	44
29	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (2002-03)	48
30	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2002 - 2003)	49
31	4.3a	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य 2002 - 03	50
32	4.4	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2002-03	50
33	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2002-2003 [अस्थाई]	51
34	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वनउत्पादने 2002 - 03	51
35	4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003	52
36	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003	*
5 रोजगार उद्योग, खानिकर्म व वीज			
37	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2002)	53
38	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002	55
39	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2002)	57
40	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबीं व तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)	59
41	5.5	रोजगार व स्वयंरोजगार मा. र्शन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2002	61
42	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-03	62
43	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)	62
44	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	63
45	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर	64
46	5.10	विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता	64
47	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)	65
48	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	66
49	5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)	66
50	5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	67
51	5.15	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)	67
52	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	68
53	5.17a	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	69
54	5.17b	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग. 1998)	69
55	5.18a	घाऊक व फिरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	70
56	5.18b	घाऊक व फिरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग.1998)	70

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
57	5.19a	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	71
58	5.19b	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)	71
59	5.20a	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
60	5.20b	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
6 सहकार			
61	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)	73
62	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)	74
63	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2003 अखेर	75
64	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2003 अखेर	76
65	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.03 अखेर	77
66	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	78
67	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	79
68	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
69	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
70	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर	80
71	6.11	जिल्ह्यातील ग्राम कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	81
72	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2003	82
73	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2003 अखेर	83
74	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील 31 मार्च, 20 03 अखेरचा	84
75	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.03 अखेर	85
76	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2003 अखेर	86
7 वैद्यकीय व आरोग्य सेवा			
77	7.1	सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती, 2002	87
78	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या 2002	88
79	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2002	89
80	7.4	माताघाल संमोपन कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2002-2003 या वर्षाकरिता	89
81	7.5	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2002 - 2003	90
8 शिक्षण			
82	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकादार साक्षरता	91
83	8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2001 - 2002	92
84	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, ध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी स. 2001 - 2002	93
85	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2002-2003	94

अ क्र	तक्ता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
86	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सबलती 2002-2003	94
87	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2002-2003	95
88	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी)	96
89	8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2002-03	96
90	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	96
91	8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती	97
9 वाहतूक दळणवळण			
92	9.1a	रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2003 या वर्षाअखेर)	98
93	9.1b	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार मादी (31 मार्च 2003 या दिवशीची)	98
94	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग त्यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2003 अखेर	99
95	9.3	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2003 वर्षाअखेरची)	100
96	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी सन 2002-2003	100
97	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 2002 या वर्षाकरीता (वाहतूक गणना डिसेंबर 2002)	101
98	9.6	पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी (31 मार्च 2003 अखेर)	106
10 स्थानिक संस्था			
99	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2002-2003 करिता)	106
100	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2002-2003 करिता)	107
101	10.3	जिल्हा परिषदाचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)	108
102	10.4	महानगर पालिका, कटक मंडळे व नगर पालिकेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)	109
11 नियोजन			
103	11.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनेतर्गत खर्च वर्ष 2002-2003	110
104	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने सन 2002-03 करिता	112
105	11.3	रोजगार हमी योजना (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	117
106	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च सन 2002 - 2003 या वर्षाकरिता	117
107	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना, 2002 - 03 वर्षा करिता	118
108	11.6	संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	119
109	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप [वर्ष 2002 - 2003 करिता]	121
110	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने 2002 - 2003 या गळोत हंगामाकरिता	122
111	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 2002 - 2003]	122
112	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2002 - 2003	123
113	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूदी व खर्च 2002-03	123

अ क्र	तयता क्र	विषय	पान क्र
1	2	2	3
114	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (2002 - 2003 वर्षाकरिता)	125
115	11.13	विशेष घटक योजना 2002 - 2003 वर्षाकरिता	126
116	11.14	जिल्ह्याच्या स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2002-2003)	126
12 किमती व निर्देशांक			
117	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किमती एप्रिल 2002-मार्च 2003	127
118	12.2	जिल्ह्यातील मुन्ध्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती सन 2002	128
119	12.3	कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन 2002-2003	132
13 न्याय व प्रशासन			
120	13.1	जिल्ह्यातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांचो एकूण संख्या सन-2002-2003	133
121	13.2	जिल्ह्यातील गुन्हासंबंधी आकडेवारी, सन 2002 - 2003	134
122	13.3	तुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2002 - 2003	135
123	13.4	तुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2002 - 2003	136
124	13.5	दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2002 - 2003	136
14 बँकींग व विमा			
125	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे सन 2002-03	137
126	14.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरू जिल्हा उत्पन्न (चालू किमती नुसार)	137
127	14.3	जिल्ह्यातील 31 मार्च 2003 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	137
15 सांख्यिकी			
128	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2002 - 2003	138
129	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणुक व खातेदारांची संख्या, सन 2002 - 2003	139
130	15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 2001 - 2002	140
131	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, दि.31.3.2003 या दिवशी.	141
132	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर सन 2002 - 2003	142
133	15.6	जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 -2002 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी	143
134	15.7	जिल्ह्यातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी	144
135	15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल 2002 - 2003	145

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टिक्षेपात जिल्हा - वर्धा

अ.क्र	बाध	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
1	प्राकृतिक रचना			
1.1	भौगोलीक स्थान			
1.1.1	उत्तर अक्षांश	अंश	20.18° - 21.21°	16.4° - 22.1°
1.1.2	पूर्व रेखांश	अंश	78.33° - 79.15°	72.6° - 80.9°
1.2	हवामान			
1.2.1	तापमान		(1998)	(2001-02)
1.2.1.1	किमान	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	5.6
1.2.1.2	कमाल	डिग्री सेल्सीअस	उ.ना.	45.9
1.2.2	पर्जन्य [सरासरी 2002]	मि. मी.	915.68	1628
1.3	प्रशासकीय विभाग [2002 - 2003]			
1.3.1	तालुके	संख्या	8	353
1.3.2	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
1.3.3	टंचाई ग्रस्त तालुके		2	उ.ना.
1.3.4	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8	उ.ना.
1.3.5	शहरे	संख्या	7	378
1.3.6	गावे (एकूण) 2001 प्रमाणे	संख्या	1381	43722
1.3.6.1	वस्ती नसलेली	संख्या	478	उ.ना.
1.3.6.2	वस्ती असलेली	संख्या	903	43722 *
1.3.7	क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	6309	307583
2	प्रशासकीय संस्था [2002 - 2003]		(1991)	
2.1	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
2.2	महानगरपालिका	संख्या	0	19
2.3	नगरपरिषदा	संख्या	6	224
2.4	कटक मंडळे	संख्या	0	7
2.5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27805#
2.6	पोलीस ठाणी	संख्या	16	926
2.7	पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	5	1769
				(31/12/01)
3	लोकसंख्या (2001) प्रमाणे			(31/12/01)
3.1	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	906	55732
3.2	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	325	41020

* वस्ती नसलेली गावे धरून

जागणंनारकीण

II

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
3.3	एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1231	96752
3.4	अनुसुचित जातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	150	8758
3.5	अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	14.04%	11.09
3.6	अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	166	7318
3.7	अनुसुचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	15.68%	9.27
3.8	पुरुष (2001)	आकडे हजारात	636	50334
3.9	स्त्रिया (2001)	आकडे हजारात	595	46418
3.10	स्त्रि - पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषामागे स्त्रियाचे प्रमाण	936	922
3.11	लोकसंख्येची घनता	दर चौ.कि.मी.	195	314
3.12	साक्षरतेचे प्रमाण (2001)			
3.12.1	एकुण	टक्केवारी	(80.50)	77.3
3.12.2	पुरुष	टक्केवारी	(87.70)	86.3
3.12.3	स्त्रिया	टक्केवारी	(72.80)	67.5
3.12.4	राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	10	-
4	कृषि [अस्थायी]		(2001-2002)	[2001-02]
4.1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
4.2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	17	5214
4.2.1	जंगलव्याप्त क्षेत्राची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	2.70%	16.95
4.3	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.3.1	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	41	1380
4.3.2	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	28	1720
4.3.3	एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	69	3100
4.4	पडीत जमीनीव्यतीरीवत लागवड नकेलेली इतर जमिन			
4.4.1	कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	35	1249
4.4.2	झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	2	247
4.4.3	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	13	915
4.5	पडीत जमीन			
4.5.1	चालू पड	हजार हेक्टर	13	1255
4.5.2	इतर पड	हजार हेक्टर	20	1200
4.6	पिकाखालील जमीन			
4.6.1	पिकाखालील निखळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	404	17579

III

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
4.6.2.	दुसोटा क्षेत्र / तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	4808
4.6.3	एकुण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	426	22387
4.7	ओलित क्षेत्र			
4.7.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	2971
4.7.2	एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	33	3668
4.8	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	50	12779
4.9	वहीत धारण जमिन [अंतीम] 1995 - 96			
4.9.1	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	7442
4.9.2	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3095
4.9.3	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	116
4.10	जमिन महसूल वसुली (2002 - 03) सुधारीत	लाख रुपये	9.68	उ.ना.
4.11	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	4942	2368
4.12	पंचायत समित्याचा उपकर	हजार रुपये	3846	
5	पशुसंवर्धन (पशुगणना)		(1997) स्थायी	1997
5.1	एकुण पशुधन	संख्या हजारात	730	39638
5.2	गायी व बैल	संख्या हजारात	425	18071
5.3	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	68	6073
5.4	मेंढया व शेळ्या	संख्या हजारात	188	14802
5.5	कोंबडया व बदके	संख्या हजारात	546	35392
6	सहकार (2002 - 2003)			
6.1	सहकारी संस्था	संख्या	1616	173402
6.2	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	398	20839
6.3	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	157	11436
6.4	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	343	25574
6.5	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्जे	रुपये फोटीत	28.64	4076
7	जलसिंचन (2003) च्या जुन अखेरपर्यंत पुर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
7.1	मोठे प्रकल्प	संख्या	0	32
7.2	मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	178
7.2.1	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	उ.ना.
7.3	लघु प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	18	2182
7.3.1	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	10	उ.ना.

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
7.4	सिंचन विहीरखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	23	1931
8	उद्योग [2002] अखेर		(2002 अखेर)	(2002 अखेर)
8.1	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या	संख्या	180	34170
8.2	नोंदणीकृत चालु कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालु कारखाने)	संख्या	154	28707
8.3	सहकारी साखर कारखान्याची संख्या (2002 - 03)	संख्या	2	201
8.4	सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (2002 - 03)	हजार मॅ. टन	47	6218
8.5	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (2002 - 03)	संख्या	2	230
9	विज		(31.3.2002)	(31.3.98)
9.1	विज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1283	39413
9.2	विद्युतीकरण झालेल्या गांवाची संख्या	संख्या	1276	उ.ना.
9.3	विज पुरवठा केलेले पंप संच (मार्च 2003 अखेरपर्यंत)	संख्या हजारात	48	2417
9.4	बसविण्यात आलेले गोबरगॅस सयंत्र	संख्या	13122	उ.ना.
10	सार्वजनिक आरोग्य (2002 - 03)			
10.1	रुग्णालये	संख्या	22	964
10.2	दवाखाने	संख्या	48	2081
10.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	54	1806
10.4	प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थाई)	संख्या	0	174
11	शिक्षण		(2002-2003)	(2002-2003)
11.1	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1055	67062
11.2	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	125	11837
11.3	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	315
11.4	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	31	38
12	माध्यमिक शिक्षण (2001 - 02)			
12.1	एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	251	16917
12.2	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	141	9864
12.3	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	267
12.4	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	37
13	उच्च शिक्षण (2001 - 02)			
13.1	संस्था [अस्थाई]	संख्या	36	1786
13.2	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	1035

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
14.1	प्रौढ शिक्षण		(2001 - 02)	(2002 - 03)
14.1.1	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	0	उ. ना
14.1.2	प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	0	5410
14.2	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (2002- 03)			
14.2.1	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	612
14.2.1.1	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
14.2.1.2	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	265
14.2.2	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थाची प्रवेश क्षमता	संख्या	1326	93169
14.2.3	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	1	146
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	45232
14.2.4	पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	170
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना	40185
14.2.5	व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	34	उ. ना
15	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2003 अखेर]			
15.1	एकुण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि. मी.	397	5450
15.2	रस्त्यांनी जोडलेले गांवे (31.3.2003)			
15.2.1	बारमाही	संख्या	804	37585
15.2.2	हंगामी	संख्या	56	1927
15.3	एकुण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकीत) (31.3.2003)	कि. मी.	4100	224940
15.4	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि. मी.	108	3710
15.5	राज्य महामार्गाची लांबी	कि. मी.	602	33705
15.6	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि. मी.	858	48192
15.7	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	644	44183
15.8	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	1239	95150
16	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
16.1	दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार)	संख्या लाखात	0.89	38.19
16.2	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना स्वयंरोजगाराची संख्या (2002-03)	संख्या लाखात	11.53	55772

VI

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा - वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
17	रोजगार निर्मिती (2002-2003)			
17.1	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (लाखात)	8.69	1545.05
17.2	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (2002 - 03) अखेर	मनुष्य दिवस (लाखात)	4.71	530.68
18	आदिवासी कल्याणकारी योजना मार्च 2003 अखेर		(2002 - 03)	
18.1	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा (शास. + अशा.)	संख्या	13	929
18.2	विद्यार्थी	संख्या	3079	312907
19	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (2002-03)			
19.1	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	6	243
19.2	वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	400	19028
20	जिल्हा नियोजन (2002 - 2003)			
20.1	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रुपये कोटीत	23.53	3086.38
20.2	अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतुद	रुपये कोटीत	16.76	422.97
21	नागरी पुरवठा (2002 - 2003)			
21.1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	827	49921
21.2	पुरविलेला एकुण साठा 2003 अखेर			
21.2.1	अ) गहू	हजार टन	31	863
21.2.2	ब) तांदुळ	हजार टन	16	501
21.3	शासकीय गोदामे (30.6.2003)	संख्या	14	994
21.4	साठविण्याची क्षमता (30.6.2003)	लाख'मे.टन	10	5.84

टिप :- उ. ना = उपलब्ध नाही

कृषि क्षेत्राची आकडेवारी 2001-2002 (अस्थाई) समजण्यात यावी.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा

भाग - 1

सम्मेलन

2002-03

[एक]

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20° - 28° ते 21° - 21° आणि पूर्व रेखांश 78° - 30° ते 9° - 15° चे दरम्यान आहे. या जिल्हयाच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पूर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व इशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती हया जिल्हयाच्या सीमा मिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ हया जिल्हयाच्या सीमा व वर्धा जिल्हयाच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चीत केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्हयाचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्हयाची वर्धा, आर्वी व हिंणघाट यातील महसुल विभागात विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरीत विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्हयाची पुर्नरचना करण्यात आली त्या पुर्नरचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्हयाची 1) आष्टी 2) कारंजा 3) आर्वी 4)सेलु 5) वर्धा 6) देवळी, 7) हिंणघाट, 8) समुद्रपुर या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात 7 शहरे, 903 वस्ती असलेली गावे व 478 ओसाड गावे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्हयामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्हयात सहा नगरपालिका आहेत, जिल्हयाचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्हयाच्या उत्तरे कडील उंचवटयाचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजूला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी,कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्हयाचा उर्वरीत भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नदयांच्या खो-यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्हयातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन प्रास्तर लावा याहांचा समावेश आहे. हे लाव्हा वहा या क्षेत्रामध्ये एकूण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्हयाच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुस-या पासून अलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

प्रास्तरपूर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसखल भुप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरुप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करून वर्धा व उपनदया वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्टयात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता चाळ, वाळू, माती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व चाळ केवळ नदयांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलु व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलीकडे बाउन्डर आढळून येतात.

[दोन]

1.5. नदी व नद्या

वर्धा नदी ही या जिल्ह्यातील महत्त्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातुन उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरुन वाहत. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनद्या आहेत. दुसरी महत्त्वाची नदी वेणा ही नागपुर जिल्हयातुन व हिगणघाट तहसिल मधुन वाहात येवुन सावंगी हया गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नद्या आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नद्याच्या पुरामुळे तिरावरील गांवाना धोका असला तरी हया नद्या उन्हाळ्यात मात्र कोरड्या असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्हयाचे एकूण वनक्षेत्र 1047 चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 17 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनमात मुख्यत्वेकरुन जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी व सेलु या चार तहसिलीतच मोठया प्रमाणावर सगाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोडया अधिक प्रमाणात वनाचे क्षेत्र आढळुन येते.

1.7 पर्जन्यमान :-

वर्धा जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळयाच्या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2002 मधील सरासरी पर्जन्यमान 915.7 मि.मि. आहे.

1.8 जमिन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळुन येते उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यत. उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपुर तालुक्याचा पूर्वेकडील भाग, सेलु तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि वरंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळुन येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळया जमीनीचे थर साचलेले असून ते कृषाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड 1 व मुरमाड-2 या भूदाचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडो, बरडी व रंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 1230640 एवढी आहे. त्यापैकी 635751 पुरुष व 594889 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या 15.30 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 9,05,695 असून नागरी लोकसंख्या 3,24,945 एवढी आहे.

[तीला]

2.2 लोकसंख्येची गणना :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 195 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 256 व भारताकरीता 267 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार घनतेच्या प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्ह्याचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.40 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.60 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 3,24,945 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 9,05,695 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये दर हजार पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण 936 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दर हजार पुरुषांमध्ये 937 तर नागरी भागात 931 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्ह्यामध्ये 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 1,49,975 व 1,66,391 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येची प्रमाण अनुक्रमे 14.05 टक्के व 15.59 टक्के आहे. जिल्ह्यामध्ये 1981 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 1991च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये प्रचंड वाढ झाल्याचे दिसून येते.

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यवळ :-

1981 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 45.22 टक्के एवढी होती. तर 1991 मध्ये जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या 42.21 टक्के आहे. 1981-1991 या दशकामध्ये जिल्ह्यातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात घट झालेली आहे. जिल्ह्यातील एकूण कामगारांपैकी 76 टक्के कामगार प्रारंभीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 या वर्षी 33.26 टक्के होती ती 1991 मध्ये 33.27 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 मध्ये 53.78 टक्के होती ती 1991 मध्ये 57.37 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 मध्ये 8 होती ती 1991 मध्ये 9 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.34 टक्के एवढी झाली.

2.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात एकूण 869673 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 489417 व स्त्रिया 380256 आहेत. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.50 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 87.70 टक्के पुरुष व 72.80 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्हयामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 1991 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये 2,20,348 कुटुंबे आहेत. पैकी 74.73 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 25.27 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

2.10 जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न :-

जिल्हयाचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्नाची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात वर्धा जिल्हयाचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज सन 2000-2001 व 2001-2002 प्रकाशित करण्यात येत आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 15 क्षेत्रांचे चालू व स्थिर किमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्याकरिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून संकलित करण्यात आली असून अर्थ व्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही अशा प्रकारची माहिती, राज्य पातळीवर एकत्रितपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संमिधित जिल्हयाचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करताना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र या नुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.10.1 चालू किमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किमती नुसार सन 2001-2002 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न 26068677 असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 21038 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 23727695 असून निव्वळ जिल्हा दरडोई उत्पन्न रु. 19149 आहे. चालू किमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.96% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.98% आहे.

चालू किमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 25.84% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.62% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 56.54% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.10.2 स्थिर किमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

वर्धा जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किमती नुसार सन 2001-2002 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रु. 16158112 असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 13040 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 14683685 असून निव्वळ दरडोई उत्पन्न रु. 11850 आहे. स्थिर किमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.97% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.00% आहे.

स्थिर किमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 28.73% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.88% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 53.39% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरिता वापरावेत.

3.1 जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी असून ते जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्ह्यातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्ह्याच्या उत्तरेकडील आर्षी, कारजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महानुल दिसागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून सुरक्षित वनक्षेत्र 32

टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 18 टक्के आहे सन 2002-03 मधे आर्थिक वर्षात 7.48 व 11.71 हजार चौरस मीटर इमारती व जवळ लाकडाचे उत्पादन झाले

3.2 वनोत्पादन :-

आर्षी व दिगण्डी परिक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून गंतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्ह्यामध्ये सामान्याणो धावडा, सालई, तेंदू व मगई या जातीचे झाडे आहे या वनात गेन, कळब, पळस, मांढ, ब्रंहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये फरड घोनड, मुशाम, गखेल आणि गंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 2002-03 मध्ये 685.86 लाख रुपये मध्ये उत्पन्न मिळाले त्यापैकी इमारती व जवळ लाकडा पासून अनुक्रमे 542.80 व 37.85 लाख रुपये प्राप्त झाले.

3.3 वन विकास कार्यक्रमा :-

जोराने आलेल्या धावडाच्या पाण्याचा निचरा व पूर थापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे नावर्तीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महान्याची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्याची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समृद्ध योजना (क) वन संरक्षण, तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

4. कृषि :-

4.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 1998-99, वर्षातील एकूण भांगालिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1998-99 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 71 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला नफेलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. त्याच क्षेत्रात, 2001-2002 वर्षातील टक्केवारी 74 या प्रमाणे होती. तसेच 1998-99, वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र 80 टक्के आणि दुवार लागवडीखालील क्षेत्र 20 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भांगालिक क्षेत्राशी टक्केवारी 58 एवढी होती

4.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्रांची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

1	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
2	2 पर्यंत	40	66	15	19
3	2 ते 5	40	38	37	39
4	5 ते 10	16	13	31	29
5	10 ते 20	3	3	14	11
6	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	-	3	2

कृषि गणना 1990-91 मध्ये संस्थानी धारण केलेले क्षेत्र वैयक्तीक धारणात समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयक्तीक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकांच्या संख्येत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्ह्यातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1998-99 वर्षात 454 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 146 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे 40 टक्के डाळी वगीय पिका अंतर्गत तुर डाळीचे 1998-99, वर्षी अनुक्रमे 30 गव्हाखाली 1998-99, या वर्षाकरिता 14 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत 1998-99 या वर्षात 33 टक्के होते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2002 - 03 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 56300 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 2001-02 या वर्षासाठी 61000 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 7.70 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 2001-02 च्या तुलनेत 2002-03 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 17.51 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 2002-03 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 2000 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यात 2001-02 वर्षाच्या तुलनेत 2002-03 या वर्षी घट झाल्याचे निर्वशनास येते.

[सत]

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्ह्यामध्ये ज्वारी, गहू, कापूस, तुर, मूग, जवस, तीळ, उस, मुईमूंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यात येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 2002-03 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 901, तांदुळ 681, गहू 1211, बाजरी 0, हरबरा 476, तुर 1472, उडीद 299, मूग 429, जवस 0, तीळ 111, मुईमूंग (शेंग) 909, उस (डस्डकेनच्या स्वरूपात) 60, कापूस 151 (गासडी), मिरची 487, हळद 986 किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यात आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निदर्शनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तृण धान्याखालील संकरीत व जादा उत्पादन देणा-या पिकांमध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहू, कापूस, मुईमूंग या पिकांचा समावेश होतो. एकदरीत जिल्ह्यांत एकूण 226032 क्षेत्रात जादा उत्पन्न देणा-या संकरीत वियाण्यांचा वापर करण्यात आला आहे.

4.7 फळे व भाजीपाला :-

जिल्ह्यातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1998-99, 2001-2002 मध्ये अनुक्रमे 10900, 8551 हेक्टर एवढे क्षेत्र असून हयांची टक्केवारी पिकाखालील एकूण क्षेत्राच्या 2.00, 2.00 टक्के आढळून येते. संत्र्याचे पिक मुख्यतः कारंजा, आर्वी, आष्टी या तालुक्यात घेण्यात येते. केळीचे पिक सेलु तालुक्यात घेण्यात येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2002-03 या वर्षी जिल्ह्यात 44251 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत घट झालेली आढळून ये. वाटप केलेल्या एकूण खतापैकी 26 टक्के नियमित संस्था कडून व 75 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिक संरक्षण :-

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्ह्यामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्ह्यांतील कृषि अधिका-यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मूलन योजना फलोत्पादन उषसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

4.10 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रीत बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्ह्यातील ब-याच तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2002-2003 वर्षी गहू 611 टन, ज्वारी 982, कापूस 80737, तुर 17978, चणा 4667, मूगफल्ली 189, तिळ 6 व सोयाबिन 52844 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्याची क्षमता आहे.

।आठ।

4.11. जमिन सुधारणा :-

जिल्हयातील विभागीय मृद संधारण अधिकारी यांचे चे मार्फत बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजने अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्हयातील भु-विकास अधिकार्यां मार्फत व राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. (1) फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीताची सोय आहे व जे फळबाग लाऊ इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारित जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्हयातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून कर्जरुपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते. (2) बँकेने वाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यात मदत करते. (कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्हयामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्हयातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असले अशा गावांची निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकांना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यात लाभ देण्यात येतो. (3) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेअंतर्गत जिल्हयातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना विहीरी बांधण्यासाठी व चुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संच विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयकृत व इतर बँकांकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यावर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यात येते. (4) अल्प भुधारकांना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यात येते. (5) किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. (6) सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम. (7) कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईगासादी अनुदान देणे वगैरे.

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्त्वाची बाब आहे. विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक रस्त्यावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

5.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

1998-99 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तुण धान्याखाली अनुक्रमे 42 टक्के, कडधान्ये 13 टक्के, ऊसाखाली 8 टक्के फळे व माजीपाला याखाली 28 टक्के, कापसाखाली 25 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 6 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यात आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्ह्यात 1998-99 वर्षात 28965 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 22517 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनांद्वारे भिजणारे क्षेत्र 6448 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगायची झाल्यास ती 1998-99 वर्षात 8.64 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनांद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पूर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2002-03 मध्ये 15571 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्ह्यात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 53454 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर हया जिल्ह्याची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टिने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्ह्यामध्ये 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 730146 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1992 मध्ये 672450 इतकी होती. 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 58 टक्के, म्हशी-रेडे 9 टक्के, मेंढ्या-बकरे 26 टक्के आढळून येते. 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मध्ये पशुधनाची घनता 116 इतकी आढळून येते. 1992 ते 1997 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाची संख्या जवळ जवळ 9 टक्क्यांनी वाढली आहे. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 1997 मध्ये 1992 च्या तुलनेत अंदाजे 25 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

6.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा गौळारु गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गौपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुरा' व 'सुर्ता' जातीच्या म्हशी सुद्धा काही प्रमाणात हया जिल्ह्यात आढळतात. सन 2002-2003 मध्ये जिल्ह्यात दुग्ध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 68.3 हजार लिटर दुग्ध संकलित करण्यात आले.

दिहा।

6.3 पशुवैद्यकीय सेवा

वर्धा जिल्हयामध्ये 1 पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय, 25 पशुवैद्यकीय दवाखाने, 50 प्रथमोपचार केंद्रे व 102 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्हयांत विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पीतळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 2002-2003 मधील संख्या 195442 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 22270 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. 2001-2002 वर्षाच्या तुलनेत 2002-2003 वर्षामध्ये कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आलेल्या जनावरांच्या संख्येत 67 टक्के घट झाल्याची आढळून आलेली आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) देशी गोवंशाची जपणूक व संवर्धन 2) तोंड व पायखुरी रोगांचे नियंत्रण 3) संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशिच्या पारडया जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 4) शेळ्या / मेंढ्यांचे गट पुरविणे. 5) दुमत्या जनावरांना खाद्यपुरवठा करणे. 6) पशुवैद्यकीय संस्थांना औषध पुरवठा व शेळ्या मेंढ्यांना औषध पुरवठा. 7) दुर्बल घटकांना दुमत्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण 3918 हेक्टर मत्स्य- उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2002-03 मध्ये 100 लाख रुपये मुल्याचे 1845 मे. टन मुजल मत्स्योत्पादन करण्यात आले. केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असून त्यातून तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 1992 च्या पशुगणनेनुसार वर्धा जिल्हयामध्ये. पुर्णकालीन व अशंकालीन प्रत्यक्षपणे मासेमारी व्यवसायात गुंतलेल्यांची संख्या 374 व 1237 असल्याचे निदर्शनास येते.

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्हयामध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात उदा. मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना , अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन , मच्छिमार साधनांच्या खरेदीवर अर्थसहाय्य, मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा स्थापणे इत्यादी.

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये एकूण 1381 गावे व 7 शहरे आहेत. त्यापैकी 31 मार्च, 2003 पर्यंत 1276 गावांचे असे एकूण जिल्हयामध्ये 92 टक्के विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

[अकरा]

४.२ विज प्रयत्नां केलिले शेतोधेय

जिल्हयांमध्ये ३१ मार्च, २००३ पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत ४८३११ शेतीच्या पंपांना विजे पुरवठा करण्यात आला.

४.३ विद्युत वापर

२००२-०३ मध्ये १४१२३२० हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आला. त्यापैकी ८ टक्के घरगुती कामासाठी, १ टक्के व्यापारिक कामासाठी, ५ लघुशक्तीसाठी २८ टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता १ टक्के सार्वजनिक दिवाळी करिता, ५७ टक्के शेतीकरिता व ७ टक्के इतर बाबींसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्हयांमध्ये ३१ मार्च, २००३ अखेर पर्यंत २३९३६९ विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन २००१-०२ च्या तुलनेत २००२-०३ या वर्षी विजेच्या वापरात वाढ झाली आहे. तसेच विजेच्या संकलीच्या (कनेक्शन्सच्या) संख्येतही २६३ ने म्हणजेच १.१० टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

९. खाणकाम व उद्योग

९.१ खनिज उत्पादन

जिल्हयांमध्ये मुख्य खनिज आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, गिटी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होता.

९.२ उद्योग आणि कामगार

जिल्हयांत २००२ वर्षात नोंदणीत झालेल्या कारखान्यांची संख्या १८० होती त्यापैकी १५४ कारखाने चालू स्थितीमध्ये असून त्यात १०५५१ कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

९.३ औद्योगिक वसाहत

जिल्हयांमध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्धापासून ६ कि.मी. अंतरावर ३१३.१९ हेक्टर जमिनीवर १ औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील २०४ मुखंडापैकी १६१ मुखंडाचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले असून पाणी व विजेची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

१०. वाहतूक व दळणवळण

१०.१ लोहमार्ग

जिल्हयात ३१ मार्च, २००३ अखेरपर्यंत एकूण लांबीचे रुंद लोहमार्ग ६५ कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग २२५ कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग ७० कि.मी. आणि अरुंद लोहमार्ग ३७ कि.मी. असे एकूण ३९७ कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली - मद्रास व हावडा - मुंबई मार्गांने जोडलेले महत्त्वाचे शहर आहे.

१०.२ रस्त्यांची लांबी

जिल्हयांमध्ये मार्च, २००३ अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात ३५०३ कि. मी लांबीच्या रस्त्यांचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात ५९७ कि. मी. रस्त्यांचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात २१७६ कि. मी. व नगरी भागात १५० कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या उभारीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नगरी भागात जवळ जवळ ५६ कि. मी. लांबीचे सिमेंट फ्लॉक्रीटचे रस्ते आहेत.

[बारा]

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2003 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 64220 एवढी आहे. त्यात 85 टक्के मोटार सायकली व स्कुटर 4 टक्के मोटारी व जिप्स, 1 टक्के मालमोटारी 10 टक्के इतर वाहने आहेत. 2001-02 वर्षाच्या तुलनेत 2002-03 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 11 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2003 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 11 तार कार्यालये व 91 तार केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये व 7 तार केंद्रे पडतात. 2001-02 वर्षाच्या तुलनेत या वर्षी दुरध्वनीच्या संख्येत 7.76 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. तसेच जिल्ह्यातील 172 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध असून 42426 दुरध्वनीची सोयही उपलब्ध आहे.

11. कामगार व रोजगार

या संचालनालयामार्फत वर्ष 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून, सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती या उद्योगातील स्व कार्यरत व आस्थापनाविषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे

11.1 रोजगार

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2003 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 40277 असून त्यात 16484 खाजगी, 14856 निमशासकिय व 8937 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 59 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 41 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात घट झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येते की, 2002 मध्ये 11104 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 59 (0.53 टक्के) लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. मागील वर्षाच्या तुलनेत 2002 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत बरीच घट झालेली दिसून येते.

11.3 मजूरीचे दर

सन 2002-2003 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजूरीचे दर अनुक्रमे 120.00, 120.00 व 60.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यात येणारे दर अनुक्रमे 75.00 व 40.00 रुपये असल्याचे आढळते.

[लेख]

11.4 कृषि व विंगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हयांमध्ये कृषि व विंगर कृषि उद्योगांची संख्या 41050 आहे. यापैकी 68.51 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 36.49 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनापैकी 35608 खाजगी तर 927 आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 4515 सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 14.20 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 4.89 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनापैकी 18.25 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.49 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

11.5 कामगार :-

कृषि व विंगर कृषि आस्थापनांमध्ये 106153 कामगार काम करीत होते. यापैकी 54.68 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 45.32 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 59835 होते. जिल्हयातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी हेच प्रमाण 2 व 3 असे होते.

11.6 उद्योग गटानुसार वर्गीकरण :-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 5.12 मध्ये देण्यात आली आहे.

एकूण आस्थापनापैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 13247 आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून, विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 20049 कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 12336 आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी 43720 कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात 5586 आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 21525 कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 9881 आस्थापनेमध्ये 20859 कामगार गुंतलेले होते.

11.7 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना :-

विंगर कृषि सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 923 आस्थापनापैकी 740 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 183 आस्थापना नागरी भागात होत्या.

11.8 स्व.कार्यरत उद्योग:-

हया जिल्हयातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्व.कार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या 30149 आहे. यापैकी ग्रामीण भागात 19143, नागरी भागात 11006 उद्योग अस्तीत्वात आहेत. स्व.कार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची/कामगारांच्या संख्या 40927 असून, त्यापैकी ग्रामीण भागात 26968, तर नागरी भागात 13955 व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

वर्षा जिल्हयात 2001-02 वर्षी एकूण 1543 सहकारी संस्था कार्यरत होत्या परंतु 2002-03 वर्षात 73 सहकारी संस्थांची वाढ झाल्यामुळे 2002-03 वर्षात 1616 सहकारी संस्था अस्तीत्वात आहे. या 1616 सहकारी संस्थांची एकूण सभासद संख्या 466 हजार आहे. बींगर शेती संस्थांची संख्या 287 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 631 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 341 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडित आहे.

बौदा

सामाजिक संस्था एकूण 296 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 150 एवढी आहे. प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या समासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 156618 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2002-03 मध्ये 2864 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी समासदांना करण्यात आले. 31.3.2003 अखेर कर्जाची थकबाकी 4709 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2002-03 मध्ये 19008 लाख रु. अल्पमुदतीचे 821 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मुंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 1074 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्ह्यातील सर्व बँकाकडून एकंदर 17798 लाख रु. कर्ज येणे होते. 1101 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्ह्यात एकूण 78 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. सावकारामार्फत 2002-03 या वर्षात एकूण 445 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले.

13 अधिकोष

जिल्ह्यामध्ये 2002-03 अखेर वर्गीकृत बँकाच्या कार्यालयाची संख्या 73 व सहकारी बँकाची संख्या 73 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 7937 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. तसेच दर लाख लोकसंख्येमागे 12 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्ह्यातील प्रवारी, मुग, भुईमुग, जवस, सोयाबीन व तिळ या वस्तुंच्या घाऊक भावात सन 2001-2002 च्या तुलनेत अनुक्रमे 1, 9.11, 8, 13, 0.38 टक्क्यांनी वाढ झाली असून चणा, उडीद, कापूस या वस्तुंच्या घाऊक भावात मात्र अनुक्रमे 14, 19, 6 टक्क्यांनी घट झाल्याची आढळून येते.

14.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 2003 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 18.00 रु. गहू (मध्यम) 8.00 रु. ज्वारी संकरीत 5.29 रु. चंनादाळ 22.92 रु. तुर दाळ 24.75 रु. फल्ली तेल 49.33 रु. गुळ 21.33 रु. साखर 14.71 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 14.00 रु. बोकडाचे मास 100.00 रु. यनस्पती तुप 44.00 रु. अंडी प्रति डझन 20.33 रु. गिरची 42.50 रु. बटाटे 8.83 रु. कांदे 6.92 रु. चहा 140.00 रु. जळाऊ लाकूड प्रति मण 60.00 रु. सद-याचे कापड प्रति मिटर 42.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 15.50 रु. आंघोळीचा साबण प्रति वडी 11.21 रु. व सुपारी 140.00 रु. आहे.

14.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायामुत वर्ष 1982 बरोबर 100 धरून 2002-03 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 496 व अन्नगट निर्देशांक 460 आहे. 2001-03 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 3 टक्के वाढ झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 2 टक्केनी वाढ झाल्याची आढळते.

[पंथर]

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1

वर्धा जिल्हयात 2001-02 या वर्षात एकूण 923 पूर्वप्राथमिक 1055 प्राथमिक 167 माध्यमिक 84 उच्च माध्यमिक शाळा व 29 (1999-2000) महाविद्यालये कार्यरत आहेत. एकूण 1055 प्राथमिक शाळा पैकी एकशिक्षकी कनिष्ठ प्राथमिक शाळा असून 746 उच्च प्राथमिक शाळा 309 आहेत.

15.2

2001-02 या वर्षात पूर्वप्राथमिक शाळेत 25135 प्राथमिक शाळेत 124664 माध्यमिक शाळेत 62227 उच्च माध्यमिक शाळेत 79131 व महाविद्यालयात (1999-2000) 15377 अशा एकूण 306534 विद्यार्थ्यांनी आगला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 2258 शैक्षणिक संस्थेत 9633 शिक्षक कार्यरत असून त्यापैकी 9505 शिक्षक प्रशिक्षित आहेत. एकूण 4015 शिक्षिका पैकी 3934 स्त्री शिक्षिका प्रशिक्षित असल्याचे आढळून येते. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 2001-02 वर्षाकरिता येणं प्रमाणं पूर्वप्राथमिक 27 प्राथमिक 31, माध्यमिक 32, उच्च माध्यमिक 36, महाविद्यालये (1999-2000) 40, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्हयामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये दोन तंत्रनिकेतन संस्था दोन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व साहा डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

15.4 प्रौढ शिक्षण :-

जिल्हयामध्ये साक्षरतेचा प्रसार व्हावा म्हणून प्रौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी वर्धा यांचे मार्फत राबविला जातो. 1992-93 वर्षात वर्धा जिल्हा 100 टक्के साक्षर जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला. निस्सारांची साक्षरता टिकवून ठेवण्याच्या दृष्टीने संपूर्ण नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम सुरू असून 1995-96 वर्षात अशा साक्षरता केंद्र ची संख्या 571 असून 32,208 प्रौढ दाखल झाले आहेत. नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम जनशिक्षण निलयम केंद्रा द्वारे राबविण्यात येतो. संपूर्ण साक्षरता मोहीम 1986-97 या वर्षापासून कार्यान्वीत नाहीत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्हयात सन 2002 मध्ये एकूण 22 रुग्णालये, 48 दवाखाने 18 प्रसुतीगृहे व 54 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 755 असून 46.8 हजार आंतर रुग्णांवर व 670 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यात आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 74 इतकी पडते.

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्हयातील सन 2002 मध्ये एकूण 20632 जन्म आणि 8030 मृत्यू तसेच 422 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहणीच्या आधारे वर्धा जिल्हयाकरिता जन्मचे प्रमाण दर हजारी 16.76 व मृत्यूचे प्रमाण 6.52 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्सामागे 20.45 आहे.

सोळा

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्हयात मार्च 2003 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागात 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 10154 इतकी असून त्यापैकी 15.57 टक्के पुरुषांनी व 84.43 टक्के स्त्रीयांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 71 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 7785 स्त्रिया करित असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरीता निरनिराळ्या योजनेना जिल्हा स्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शालांत परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे, या शिवाय समाजकल्याण विभागामार्फत बरेच इतरही कार्यक्रम राबविले जातात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानाच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यांत आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये ही योजना सुरु करण्यांत आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्हयात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यांत येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरीता 9,560 रुपयाचे अनुदान 3 ते 4 वर्षां मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरीता देण्यात येतात. 2002-03 मध्ये या योजनेवर 427.20 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्हयातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उंचावण्याकरिता एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम राबविण्याचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमान्वये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्धा जिल्हयात दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबांची गणना मार्च 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार घेण्यात आली. जिल्हयामध्ये एकूण 88,879 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनास आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्हयात एकूण 48 टक्के कुटुंबे ही दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा उद्देश योजनेमागे आहे.

[सतरा]

हा कार्यक्रम राबविण्याकरीता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्मिती केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 2002-03 मध्ये 687.29 लाख रुपये खर्च करण्यात आलेले.

17.4 संजय गांधी स्वावलंबन योजना

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता या योजनेअंतर्गत महसूल विभागामार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे पाटप करण्यात येते. गासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

(अ) जिल्हा परिषद :-

सन 2002-03 मध्ये जिल्हा परिषदेची सुरुवातीची शिल्लक धरून एकूण उत्पन्न 2959.92 लाख रुपये असून खर्च 1455.69 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 49.18 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

(ब) नगरपरिषद :-

जिल्ह्यात एकूण राहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर, नगरपालीकेच्या मालमत्तीपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन 2002-03 मध्ये जिल्ह्यातील सर्व नगरपालीकेची एकूण सुरुवातीची शिल्लक धरून उत्पन्न 2744.29 लाख रुपये असून खर्च 2319.53 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 84.52 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

(क) ग्रामपंचायत :-

जिल्ह्यात एकूण 517 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 2002-03 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न सुरुवातीची शिल्लक धरून 1237.07 लाख रुपये असून खर्च 732.58 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 59.22 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

18.2 जिल्ह्यात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्ह्यामध्ये महसूल विभागामार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 2002-03 मध्ये जमीन महसूल 9.68 लाख रुपये जमा करण्यात आला. करमणूक करापासून सन 2002-03 मध्ये एकूण उत्पन्न 86.67 लाख रुपये झाले. याशिवाय जिल्ह्याला मिळालेली इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आयकरातील मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न ही होत.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्ह्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी 'गृह निर्माण योजना' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्ह्यात 31 मार्च 2002 रोजी 8 मराठी दैनिके, 73 मराठी व 5 हिंदी साप्ताहिकी, 1 मराठी पाक्षीक व 2 मराठी मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 83 मुद्रणालये आहेत.

[अठरा]

18.5 वाचनालये / ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यात 'गांधी अध्ययन केंद्र' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गुन्हे

जिल्हयांमध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टिने 16 पोलीस ठाणे व 5 आउटपोस्ट आहेत. तसेच 2002 मध्ये 16207 गुन्हे नोंदविण्यात आलीत. त्यापैकी सर्वात जास्त स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र गुन्हे आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणिय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 9 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे, 4 फिरती चित्रपट गृहे व 7 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये प्रेक्षणिय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळांमध्ये सेवाग्राम व पवनार याचा उल्लेख करावा लागेल. सेवाग्राम मध्ये 'बापूकुटी' म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार 'मूदान नेते' विनोबा भावे यांचे आश्रम आहे.

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्त्व देते. परंतु रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 2002-03 साली कोणत्याच प्रकारचा खर्च करण्यात आला नाही.

भाग - 2

तर्क

2002-03

तक्ता क्र - 1.1

जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	बा ब	क्षेत्र चौ कि मी	दर चौ कि मी मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		शहरा ची संख्या	आकडे हजारात		लोकसंख्या		
					वस्ती असलेली	ओ सा ड		वापरा तील निवास गृहे संख्या	कुटुंबा ची संख्या	एकुण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 आष्टी	ए	519	132	78	79	0	13	14	68609	35469	33140	
	ग्रा	519	132	78	79	0	13	14	68609	35469	33140	
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2 कारंजा	ए	713	124	99	22	0	16	16	88632	45496	43136	
	ग्रा	713	124	99	22	0	16	16	88632	45496	43136	
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3 आर्वी	ए	915	157	126	94	1	26	27	143321	74011	69310	
	ग्रा	908	113	126	94	0	20	21	102753	53003	49750	
	ना	7	5745	0	0	1	6	7	40568	21008	19560	
4 सेलु	ए	754	176	115	57	1	22	23	132426	68084	64342	
	ग्रा	747	160	115	57	0	20	21	119374	61359	58015	
	ना	7	1865	0	0	1	2	2	13052	6725	6327	
5 वर्धा	ए	774	406	104	48	2	47	50	314359	162602	151757	
	ग्रा	766	245	104	48	0	27	30	187740	97116	90624	
	ना	8	15827	0	0	2	20	20	126619	65486	61133	
6 देवळी	ए	677	229	100	50	2	29	29	155075	80031	75044	
	ग्रा	673	153	100	50	0	19	19	102694	52946	49748	
	ना	4	13095	0	0	2	10	10	52381	27085	25296	
7 हिंगण-घाट	ए	906	235	120	67	1	37	39	212613	110075	102538	
	ग्रा	893	135	120	67	0	22	23	120288	62154	58134	
	ना	13	7102	0	0	1	15	16	92325	47921	44404	
8 समुद्रपुर	ए	910	127	161	61	0	20	21	115605	59983	55622	
	ग्रा	910	127	161	61	0	20	21	115605	59983	55622	
	ना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
जिल्हा एकुण	ए	6309	195	903	478	7	212	219	1230640	635751	594889	
	ग्रा	6271	144	903	478	0	157	165	905695	467526	438169	
	ना	38	8551	0	0	7	54	56	324945	168225	156720	

टिप :- 1) आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही

2) रकाना क्र. 4, 9 व 10 ची आकडेवारी 1991 च्या जनगणनेनुसार आहे उर्वरित आकडेवारी जनगणना 2001नुसार आहे.

3) सदर आकडेवारी अस्थाई असून 2001 नुसार पुढील पडताळणीच्या आधीन आहे.

आधार :- 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र - 1.2

1951 पासुनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	वर्ष	एकुण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	आष्टी	2001	68609	68609	0	35469	35469	0	33140	33140	0
		1991	66844	66844	0	34556	34556	0	32288	32288	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	2001	88632	88632	0	45496	45496	0	43136	43136	0
		1991	77691	77691	0	39869	39869	0	37822	37822	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	2001	143321	102753	40568	74011	53003	21008	69310	49750	19560
		1991	132745	95817	36928	68087	49168	18919	64658	46649	18009
		1981	249188	218069	31119	127594	111643	15951	121592	106424	15168
		1971	217783	191289	26494	111177	97563	13614	106606	93726	12880
		1961	179276	157798	21478	91114	80211	10903	88162	77587	10575
		1951	144390	122441	21949	72892	61702	11190	71498	60739	10759
4	सेलु	2001	132426	119374	13052	68084	61359	6725	64342	58015	6327
		1991	115219	103743	11476	59253	53319	5934	55966	50424	5542
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	2001	314359	187740	126619	162602	97116	65486	151757	90624	61133
		1991	245982	142997	102985	127983	74342	53641	117999	68655	49344
		1981	424770	283454	141316	218869	145517	73352	205901	137937	67964
		1971	357376	237117	120259	184617	121055	63562	172759	116062	56697
		1961	287737	196090	91647	147362	98947	48415	140375	97143	43232
		1951	250855	179820	71035	127197	90387	36810	123658	89433	34225

तक्ता क 1.2 पुढे चालु

1951 पासुनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक.

जिल्हा - वर्धा.

अ क्र	तहसिल	वर्ष	एकुण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी	एकुण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	देवळी	2001	155075	102694	52381	80031	52946	27085	75044	49748	25296
		1991	144051	90638	53413	74261	46521	27740	69790	44117	25673
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगण घाट	2001	212613	120288	92325	110075	62154	47921	102538	58134	44404
		1991	184475	105760	78715	94689	54056	40633	89786	51704	38082
		1981	252660	193585	59075	129233	98614	30619	123427	94971	28456
		1971	204403	160054	44349	104246	81155	23091	100157	78899	21258
		1961	167264	130374	36890	84418	65475	18943	82846	64899	17947
		1951	143658	110790	32868	71662	55139	16523	71996	55651	16345
8	समुद्र पुर	2001	115605	115605	0	59983	59983	0	55622	55622	0
		1991	100350	100350	0	51672	51672	0	48678	48678	0
		1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		2001	1230640	905695	324945	635751	467526	168225	594889	438169	156720
		1991	1067357	783840	283517	550370	403503	146867	516987	380337	136650
		1981	926618	695108	231510	475696	355774	119922	450920	339332	111588
		1971	779562	588460	191102	400040	299773	100267	379522	288687	90835
		1961	634277	484262	150015	322894	244633	78261	311383	239629	71754
		1951	538903	413051	125852	271751	207228	64523	267152	205823	61329

पुढे चालु

तक्ता क्र - 1.2 पुढे चालू

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

अ क्र	तहसिल	वर्ष	दर चौरस कि मी मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकुण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	आष्टी	2001	132	934	2.64	2.64	0
		1991	134	914	0	0	0
		1981	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0
2	कारंजा	2001	124	948	14.08	14.08	0
		1991	96	950	0	0	0
		1981	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0
3	आर्वी	2001	157	936	7.97	7.24	9.86
		1991	133	956	0	0	0
		1981	108	953	14.42	14.00	17.46
		1971	94	964	21.48	21.22	23.35
		1961	78	967	24.16	28.88	-2.15
		1951	62	973	0	0	0
4	सेलु	2001	175	945	14.93	15.07	14
		1991	173	949	0	0	0
		1981	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0
5	वर्धा	2001	406	933	27.80	31.29	22.95
		1991	311	922	0	0	0
		1981	201	941	18.86	19.54	17.51
		1971	169	935	24.20	20.92	31.22
		1961	136	952	14.70	9.05	29.02
		1951	119	976	0	0	0

तक्ता क 1.2 पुढे चालू

1951 पासुनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

मिळविलेले वर्षे.

अ क्र	तहसिल	वर्ष	दर चौरस कि मी मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकुण	ग्रामीण	नगरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	देवळी	2001	229	938	7.65	13.30	-1.93
		1991	220	933	0	0	0
		1981	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0
7	हिंगण घाट	2001	235	932	15.25	13.74	17.23
		1991	203	947	0	0	0
		1981	134	946	23.61	20.95	33.20
		1971	108	962	22.20	22.77	20.22
		1961	89	988	16.43	17.68	12.24
		1951	76	1000	0	0	0
8	समुद्रपुर	2001	127	927	15.20	15.20	0
		1991	102	923	0	0	0
		1981	0	0	0	0	0
		1971	0	0	0	0	0
		1961	0	0	0	0	0
		1951	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		2001	195	936	15.30	15.55	14.61
		1991	169	938	15.19	12.77	22.45
		1981	147	947	18.86	18.12	21.14
		1971	124	950	22.91	21.52	27.39
		1961	101	963	17.70	17.24	19.20
		1951	85	981	0	0	0

टिप :-1 जनगणना 2001 ची आकडेवारी असुन पुढील पडताळणीच्या अधीन आहे.

2 पुनर्रचित तालुक्याच्या व इतर तालुकावार 1981 ची लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे दशवार्षिक वाढ देता येत नाही

आधार :- 1951,1961,1971,1981,1991 (स्थाई आकडेवारी) जनगणना

तक्ता क्र - 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या शंभरात)

अ क्र	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	24	17	18	66	18	124	14	171
2	कारंजा	15	14	24	85	39	291	17	206
3	आर्वी	42	25	50	174	34	236	16	231
4	सेलु	32	23	32	111	33	223	23	301
5	वर्धा	13	10	16	58	29	210	32	420
6	देवळी	19	14	21	79	38	255	22	293
7	हिंगणघाट	15	18	36	126	34	235	31	388
8	समुद्रपुर	27	27	64	222	59	406	11	173
जिल्हा एकुण		187	148	261	921	284	1980	166	2183

पुढे चालु..

अ क्र	तहसिल	वस्ती असलेली गावे								ओसाड गांवे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकुण		
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	आष्टी	7	184	0	0	1	107	82	669	72
2	कारंजा	4	97	1	84	0	0	100	777	21
3	आर्वी	10	291	0	0	0	0	152	957	68
4	सेलु	7	193	3	186	0	0	130	1037	42
5	वर्धा	9	303	7	429	0	0	106	1430	47
6	देवळी	5	136	0	0	1	130	106	907	44
7	हिंगणघाट	8	219	1	71	0	0	125	1057	62
8	समुद्रपुर	5	176	0	0	0	0	166	1004	56
जिल्हा एकुण		55	1599	12	770	2	237	967	7838	412

टिप :- आकडे पूर्णांकात केल्याने बरेजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 1991 ची जनगणना

तक्ता क्र - 1.4

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ क्र	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या								
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999		
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	1	41	
4	सेलु	0	0	0	0	1	13	0	0	
5	वर्धा	0	0	0	0	1	16	0	0	
6	देवळी	0	0	0	0	1	16	1	37	
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0	
जिल्हा एकुण		0	0	0	0	3	45	2	78	

पुढे चालु..

अ क्र	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकुण	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	11	12	13	14	15	16
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	1	41
4	सेलु	0	0	0	0	1	13
5	वर्धा	0	0	1	111	2	127
6	देवळी	0	0	0	0	2	53
7	हिंगणघाट	1	92	0	0	1	92
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण		1	92	1	111	7	326

टिप :- आकडे पुणिकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 2001 ची जनगणना (अस्थायी)

तक्ता क्र - 1.5 (अ)

1991 च्या जनगणने नुसारं काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ क्र	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे इ	खानकाम व दगड खानकाम करणारे	वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा व्यतीरीक्त इतर उद्योग	बांध काम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	ग्रा	93	167	5	0	2	7	10
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	93	167	5	0	2	7	10
2	कारंजा	ग्रा	180	152	10	0	2	6	3
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	180	152	10	0	2	6	3
3	आर्वी	ग्रा	139	277	7	0	3	9	4
		ना	11	43	3	1	2	9	4
		ए	150	320	10	1	5	18	8
4	सेलु	ग्रा	156	271	8	1	1	21	4
		ना	6	20	1	0	1	3	0
		ए	162	291	9	1	2	24	4
5	वर्धा	ग्रा	148	323	13	2	6	32	16
		ना	10	12	4	0	1	32	15
		ए	158	335	17	2	7	64	31
6	देवळी	ग्रा	107	254	4	1	2	17	2
		ना	9	34	1	1	2	28	5
		ए	116	288	5	2	4	45	7
7	हिंगणघाट	ग्रा	178	267	7	1	4	12	3
		ना	11	21	2	0	2	59	9
		ए	189	288	9	1	6	71	12
8	समुद्रपुर	ग्रा	204	238	7	2	5	9	10
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	204	238	7	2	5	9	10
जिल्हा एकुण	ग्रा	1205	1949	61	7	25	113	52	
	ना	47	130	11	2	8	131	33	
	ए	1252	2079	72	9	33	244	85	

पुढे चालू

तक्ता क्र - 1.5 (अ) पुढे चालू

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ क्र	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						एकुण लोकसंख्या (14 ते 16)
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	घाहतुक साठवण आणि दळण वळण	इतर काम करणारे	एकुण मुख्यत काम करणारे (1 ते 13)	सिमांतक काम करणारे	एकुण काम न करणारे	
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	ग्रा	8	3	17	310	15	343	968
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	8	3	17	310	15	343	968
2	कारंजा	ग्रा	9	1	20	384	28	365	777
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	9	1	20	384	28	365	777
3	आर्वी	ग्रा	7	4	18	468	29	461	958
		ना	21	7	22	121	5	243	369
		ए	28	11	40	589	34	704	1327
4	सेलु	ग्रा	12	4	24	501	12	524	1037
		ना	3	2	5	42	0	73	115
		ए	15	6	29	543	12	597	1152
5	वर्धा	ग्रा	19	16	53	628	24	778	1430
		ना	59	30	102	266	3	761	1030
		ए	78	46	155	894	27	1539	2460
6	देवळी	ग्रा	8	2	19	416	37	454	907
		ना	20	9	47	156	8	370	534
		ए	28	11	66	572	45	824	1441
7	हिंगण-घाट	ग्रा	8	2	19	504	39	515	1058
		ना	37	14	50	205	10	572	787
		ए	45	16	69	709	49	1087	1845
8	समुद्रपुर	ग्रा	10	1	19	504	41	459	1004
		ना	0	0	0	0	0	0	0
		ए	10	1	19	504	41	459	1004
जिल्हा एकुण	ग्रा		81	33	189	3715	225	3899	7839
	ना		140	62	226	790	26	2019	2835
	ए		221	95	415	4505	251	5918	10674

टिप :- आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार :- 1991 ची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 1.5(ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी.

जिल्हा - वर्धा

(आकडे हजारात)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	176	146	322	16	3	19	26	4	30	218	153	372
	81%	95%	87%	7%	2%	5%	12%	3%	8%	100%	100%	100%
नागरी	12	7	19	16	1	17	38	5	43	66	13	79
	18%	54%	24%	24%	8%	22%	58%	38%	54%	100%	100%	100%
एकूण	189	153	341	32	4	36	64	9	73	285	166	451
	66%	92%	76%	11%	2%	8%	22%	5%	16%	100%	100%	100%

तक्ता क्रमांक - 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा - वर्धा

बाब	सर्व वयोगट	0 ते 9	10 ते 14	15 ते 19	20 ते 24	25 ते 29	30 ते 34	35 ते 39	40 ते 44	45 ते 49	50 ते 54	55 ते 59
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
एकूण	1067357	231933	123181	109916	96517	83145	72504	66963	53863	49503	45203	34730
ग्रामिण	783840	173882	89337	77936	67576	59407	52462	48400	40050	36913	34772	26290
नागरी	283517	58051	33844	31980	28941	23738	20042	18563	13813	12590	10431	8440

पुढे चालु

बाब	60 ते 64	65 ते 69	70 ते 74	75 ते 79	80 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	14	15	16	17	18	19
एकूण	36747	23012	19050	7190	10170	3730
ग्रामिण	28730	17625	14530	5420	7970	2540
नागरी	8017	5387	4520	1770	2200	1190

तक्ता क्रमांक - 1.6 (ब)

लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

जिल्हा - वर्धा

(आकडे शंभरात)

बाब	सर्व धर्म	बौध्द	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	5504	780	7	4463	26	208	5	2	13
पुरुष	4035	591	3	3330	5	92	3	2	9
नागरी	1469	189	4	1133	21	116	2	0	4
एकूण	5170	737	7	4191	24	194	4	2	11
स्त्रीया	3003	558	3	3138	4	87	3	2	8
नागरी	1367	178	4	1052	20	107	1	0	3
एकूण	10675	1517	14	8654	50	403	9	4	24
एकूण	7838	1150	6	6469	9	179	6	4	17
नागरी	2835	367	8	2185	42	223	3	0	7

टिप आकडे अपूर्णाकात असल्यामुळे बेरजा जुळणार नाही

आधार - जनगणना 1991

तक्ता क्रमांक - 1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसुचित जाती व जमातीची आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	अनुसुचित जाती			अनुसुचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	आष्टी	एकूण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		ग्रामीण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	एकूण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		ग्रामीण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्षी	एकूण	21	11	10	25	13	12	46	24	22
		ग्रामीण	16	8	8	22	11	11	38	19	19
		नागरी	5	3	2	3	2	1	8	5	3
4	सेलु	एकूण	12	7	5	23	12	11	35	19	16
		ग्रामीण	11	6	5	21	11	10	32	17	15
		नागरी	1	1	0	2	1	1	3	2	1
5	वर्धा	एकूण	36	19	17	31	16	15	66	33	33
		ग्रामीण	21	11	10	23	12	11	44	22	22
		नागरी	15	8	7	8	4	4	22	11	11
6	देवळी	एकूण	29	15	14	20	10	10	49	25	24
		ग्रामीण	17	9	8	16	8	8	33	17	16
		नागरी	12	6	6	4	2	2	16	8	8
7	हिंगणघाट	एकूण	23	12	11	21	11	10	43	21	22
		ग्रामीण	13	7	6	14	7	7	26	13	13
		नागरी	10	5	5	7	4	3	17	8	9
8	समुद्रपुर	एकूण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		ग्रामीण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण	150	77	73	166	85	81	316	162	154	
	ग्रामीण	107	55	52	143	73	70	250	128	122	
	नागरी	43	22	21	23	12	11	66	34	32	

आधार -- 1991 ची जनगणना.

टिप - 1) आकडे पूर्णाकात दिल्याने बेरजा जुळणार नाही.

2) नवबौद्धाची लोकसंख्या उपलब्ध नाहीत ती अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्ये मध्ये समाविष्ट आहे.

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	272155	204470	67685
एक	भितीसाठी वापरलेली सामुग्री			
1	गवत, पाने, वेळू व बांबू	28580	23395	5185
2	माती	133650	125360	8290
3	कच्च्या विटा	17980	11805	6175
4	लाकूड	2190	1070	1120
5	पक्क्या विटा	80445	38235	42210
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	1545	455	1090
7	दगड	715	580	135
8	सिमेंट कॉक्रीट	4590	1760	2830
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री	2460	1810	650
दोन	छपरांसाठी वापरलेली सामुग्री			
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	12780	11885	895
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर	181005	150555	30450
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	24805	13955	10850
4	अॅस्बेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	3710	2105	1605
5	विटा व चुना	3630	2065	1565
6	दगड	730	325	405
7	प्रचलित सिमेंट कॉक्रीट	24040	6850	17190
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	21455	16730	4725

आधार :- 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक - 1.9

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामिण/ नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एकूण कुटुंबे			
1.1	एकूण कुटुंबे	159445	52010	211455
1.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
1.2.1	स्वतःची घरे असलेली	144075	36470	180545
1.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	9740	14500	24240
1.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
1.2.4	इतर	5630	1040	6670
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
2.1	एकूण कुटुंबे	23305	7065	30370
2.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
2.2.1	स्वतःची घरे असलेली	19110	3735	22845
2.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	2795	3080	5875
2.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
2.2.4	इतर	1400	250	1650
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
3.1	एकूण कुटुंबे	82600	24665	107265
3.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
3.2.1	स्वतःची घरे असलेली	74295	15985	90280
3.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	5130	8110	13240
3.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
3.2.4	इतर	3175	570	3745
4	सहा ते आठ पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
4.1	एकूण कुटुंबे	46745	16235	62980
4.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
4.2.1	स्वतःची घरे असलेली	44060	13130	57190
4.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	1715	2935	4650
4.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
4.2.4	इतर	970	170	1140
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
5.1	एकूण कुटुंबे	6795	4045	10840
5.2	घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
5.2.1	स्वतःची घरे असलेली	6610	3620	10230
5.2.2	भाड्याच्या घरात राहणारी	100	375	475
5.2.3	बेघर कुटुंब	0	0	0
5.2.4	इतर	85	50	135

आधार :- जनगणना प्रकाशन 1991

टिप - एकूण कुटुंब संख्येत संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही.

तक्ता क्रमांक - 1.10

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा - वर्धा

(1991 ची जनगणना)

अ.क्र.	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर		
				रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीर-उद्योगासह) आणि रहाणे
1	2	3	4	5	6	7
1	एकूण	272155	15250	199660	3010	5215
2	ग्रामीण	204470	9745	150110	2075	4150
3	नागरी	67685	5505	49550	935	1065

पुढे चालु

अ.क्र.	बाब	इतर वापरासह स्तंभ 6 व. 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यतिरिक्त रहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटन घरे, इत्यादी	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	पुढे चालु
						कारखाने, यंत्रशाळा, छपरे इत्यादी
1	2	8	9	10	11	12
1	एकूण	2470	445	5765	2035	4465
2	ग्रामीण	2100	290	2265	1125	2590
3	नागरी	370	155	3500	910	1875

पुढे चालु

अ.क्र.	बाब	रेस्टॉरंट, मिठाईची दुकाने, आणि उपहारगृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थान (देवळे, चर्च, मशिद, गुरुद्वारा) वगैरे	पुढे चालु
					इतर
1	2	13	14	15	16
1	एकूण	535	315	2820	30170
2	ग्रामीण	265	185	2335	27235
3	नागरी	270	130	485	2935

आधार :- जनगणना प्रकाशन 1991

तक्ता क्रमांक - 1.11

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालु किमंती नुसार)

जिल्हा -वर्धा		(रुपये हजारात)			
अ. क्र	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001*		वर्ष 2001-2002@	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	6049740	5751027	6182842	5877556
2	वनसंरक्षण आणि ओंडके पाडणे	446162	438533	482532	474282
3	मासेमारी	81478	71844	55647	49067
4	खान व दगडखानकाम	15589	12085	15596	12090
	एकुण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	6592969	6273489	6736617	6412995
5	नोंदणीकृत उद्योग	1119886	895682	1175727	940343
6	अनोंदणीकृत उद्योग	1051799	866036	1362647	1121984
7	बांधकाम	1288306	1231831	1433368	1370534
8	विज, वायु (गॅस) व पाणि पुरवठा	336303	220049	620379	405925
	एकुण द्वितीय क्षेत्र (ब)	3796294	3213599	4592121	3838787
9	रेल्वे	307641	240950	328886	257409
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	703941	542551	772360	595284
11	दळणवळण	528003	427172	560317	453316
12	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृह	2688456	2608201	3099777	3007244
13	बँका व विमा उद्योग	2431246	2300844	2761260	2607272
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्याघराची मालकी व	2016128	1718318	2076713	1769955
15	सार्वजनिक प्रशासन	1783384	1582743	1938276	1720208
16	इतर सेवा	2351421	2250734	3202349	3065225
	एकुण तृतीय सेवा (क)	12810220	11671513	14739939	13475912
	एकुण जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	23199483	21158601	26068677	23727694
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	18938	17272	21038	19149
	एकुण राज्य उत्पन्न	2388751747	2130402147	2714061839	2418770839
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	24869	22179	27755	24736
	एकुण जिल्हा उत्पन्नाची एकुण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	0.97%	0.99%	0.96%	0.98%

* अंस्थाई @ प्रारंभिक

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, (रा. उ. शाखा), मुंबई

टिप :- आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणिवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळमानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरावेत .

तक्ता क्रमांक - 1.12

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर (1993-94) किंमती नुसार)

जिल्हा - वर्धा		(रुपये हजारात)			
अ. क्र	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001*		वर्ष 2001-2002@	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	4210795	4015614	4381739	4178633
2	चनसंवर्धन आणि ऑडके पाडणे	229741	225909	219960	216291
3	मासेमारी	53911	47867	39353	34941
4	खान व दगडखानकाम	8280	6336	1686	1290
	एकुण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	4502727	4295726	4642738	4431155
5	नोंदणीकृत उद्योग	747260	579691	770054	597374
6	अनोंदणीकृत उद्योग	858533	732879	884621	755149
7	बांधकाम	789232	744412	876418	826647
8	विज, वायु (गॅस) व पाणि पुरवठा	290508	192834	357778	237487
	एकुण द्वितीय क्षेत्र (ब)	2685533	2249816	2888871	2416657
9	रेल्वे	271247	223713	287181	238947
10	परिवहन, साठवणुक व गोदामे	414562	307059	436510	323316
11	दळणवळण	448882	381991	505202	429917
12	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृह	1735688	1675055	1888921	1822935
13	बँका व विमा उद्योग	1567419	1472151	1673899	1566708
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्याघराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1061976	881082	996364	826645
15	सार्वजनिक प्रशासन	1037978	919558	1079642	956468
16	इतर सेवा	1346355	1279106	1758784	1670936
	एकुण तृतीय सेवा (क)	7884107	7139715	8626503	7835873
	एकुण जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	15072367	13685257	16158112	14683685
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	12304	11171	13040	11850
	एकुण राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	16228	14335	17029	15070
	एकुण जिल्हा उत्पन्नाची एकुण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	0.97%	0.99%	0.97%	1.00%

* अस्थायी @ प्रारंभिक

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, (रा. ऊ. शाखा) मुंबई.

टिप :- आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणिवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज दाखवण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरवेत .

तक्ता क्रमांक - 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2002 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी 2002			फेब्रुवारी 2002			मार्च 2002		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	आष्टी	10.1	--	--	12.6	2	3.12	9.4	--	--
2	कारंजा	10.1	--	--	12.6	--	--	9.4	--	--
3	आर्ची	10.1	--	--	12.6	1	6.4	9.4	--	--
4	सेलु	11.8	--	--	14.5	1	2.00	13.1	--	--
5	वर्धा	11.8	--	--	14.5	2	11	13.1	--	--
6	देवळी	11.8	1	13.6	14.5	3	1.6	13.1	--	--
7	हिंगणघाट	10.8	--	--	15.2	2	4.00	14.2	--	--
8	समुद्रपूर	10.8	--	--	15.2	1	6.00	14.2	--	--

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल 2002			मे 2002			जून 2002		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	आष्टी	10.1	1	2	13.2	1	24	171.6	13	310.8
2	कारंजा	10.1	--	--	13.2	1	4.5	171.6	16	357.5
3	आर्ची	10.1	1	4.5	13.2	1	6	171.6	14	278.0
4	सेलु	13.2	--	--	16.6	2	29	183.9	12	598.5
5	वर्धा	13.2	1	21	16.6	1	14.2	183.9	13	390.0
6	देवळी	13.2	1	42.2	16.6	2	25.2	183.9	11	374.4
7	हिंगणघाट	13.4	1	14.3	13.1	3	14.9	183.5	13	416.5
8	समुद्रपूर	13.4	--	--	13.1	1.0	9	183.5	11	410.0

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 2.1 पुढे चालू

निघडक केंद्र तेल पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2002 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै 2002			ऑगस्ट 2002			सप्टेंबर 2002		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	आष्टी	298.1	6	11.8	221.0	23	184.8	166.0	7	135.6
2	कारंजा	298.1	5	22.7	221.0	25	209.2	166.0	9	111.9
3	आर्वी	298.1	7	29.0	221.0	21	294.3	166.0	7	101.5
4	सेलु	321.0	3	32.5	238.2	21	343.5	208.5	7	141.5
5	वर्धा	321.0	3	17.8	238.2	21	285.9	208.5	7	82.4
6	देवळी	321.0	5	36.8	238.2	23	357.6	208.5	6	104.4
7	हिंगणघाट	360.0	7	27.4	254.1	21	337.4	196.0	6	54.2
8	समुद्रपूर	360.0	5	66.6	254.1	19	345.8	196.0	6	151.8

पुढे चालू

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर 2002			नोव्हेंबर 2002			डिसेंबर 2002		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	आष्टी	40.2	3	70.0	15.7	--	--	11.2	--	--
2	कारंजा	40.2	3	85.6	15.7	--	--	11.2	--	--
3	आर्वी	40.2	6	57.1	15.7	--	--	11.2	--	--
4	सेलु	52.6	3	72.5	16.1	--	--	10.1	--	--
5	वर्धा	52.6	3	57.0	16.1	--	--	10.3	--	--
6	देवळी	52.6	4	53.8	16.1	1	1	10.1	--	--
7	हिंगणघाट	46.5	3	12.0	16.2	--	--	9.4	--	--
8	समुद्रपूर	46.5	4	35.8	16.2	--	--	9.4	--	--

पुढे चालू

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	एकूण 2002		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	39	40	41
1	आष्टी	979.2	56	742.1
2	कारंजा	979.2	59	791.4
3	आर्वी	979.2	58	776.8
4	सेलु	1099.8	49	1219.5
5	वर्धा	1099.8	51	879.3
6	देवळी	1099.8	57	1010.6
7	हिंगणघाट	1132.4	56	880.7
8	समुद्रपूर	1132.4	47	1025.0

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 3.1

जमीनीचा वापर सन 1998-99 यावर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा		(क्षेत्र हेक्टर)					
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र		एकूण (6+7)
					बिगर शेती वापरा-खालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	आष्टी	98-99	45494	6145	3357	1191	4548
2	कारंजा	98-99	60911	6399	2790	3179	5969
3	आर्धी	98-99	111008	26162	3751	6892	10643
4	सेलु	98-99	70593	8847	2597	4975	7572
5	वर्धा	98-99	81589	11460	114	9388	9502
6	देवळी	98-99	67732	9535	878	5955	6833
7	हिंगणघाट	98-99	89919	3422	1359	5459	6818
8	समुद्रपुर	98-99	99668	4937	2574	4284	6858
जिल्हा एकूण		98-99	628914	76907	17420	41323	58743

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 3.1 पुढे चालु
जमीनीचा वापर सन 1998-99 यावर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडित जमिनीव्यतिरीक्त लागवड न झालेली एकूण जमिन			
			लागवडी लायक पण वापरात नसलेली जमिन	कायम गुरे चरण व चरणाची जमिन	कसलेल्या जमिनीत समविष्ट नसलेली झाडे/झुडपे फळबागा या खालील जमिन	एकूण [9+10 +11]
1	2	3	9	10	11	12
1	आष्टी	98 - 99	619	6001	1302	7922
2	कारंजा	98-99	2527	4563	1185	8275
3	आर्वी	98-99	4790	4302	0	9092
4	सेलु	98-99	4296	8513	1091	13900
5	वर्धा	98-99	2245	5601	168	8014
6	देवळी	98-99	1710	4829	0	6539
7	हिगण घाट	98-99	2073	5477	706	8256
8	समुद्रपुर	98-99	1667	6615	480	8762
जिल्हा एकूण		98-99	19927	45901	4932	70760

पुढे चालु

जिल्हा - वर्धा			(क्षेत्र हेक्टर)						
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडी-लायक क्षेत्र [9+11 +15+ 16]
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र (16 + 17)	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	आष्टी	98-99	1975	3326	5301	21578	12142	33720	28800 0
2	कारंजा	98-99	1870	2981	4851	35417	10434	45851	43980
3	आर्वी	98-99	3477	6695	10172	54939	5576	60515	69901
4	सेलु	98-99	1568	1966	3534	36740	16811	53551	45661
5	वर्धा	98-99	3815	3535	7350	45263	6626	51889	55026
6	देवळी	98-99	2252	2847	5099	41726	22450	64176	48535
7	हिंगण घाट	98-99	4659	4428	9087	62336	8267	70603	74202
8	समुद्रपुर	98-99	5840	7778	13618	65493	7802	73295	81258
जिल्हा एकूण		98-99	25456	33556	59012	363492	90108	453600	447363

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय. पुणे.

तक्ता क्रमांक - 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	98-99	26	1709	4148	0	4148	20	9
2	कारंजा	98-99	227	1895	5163	0	5163	4	6
3	आर्ची	98-99	26	1279	9400	0	9400	13	15
4	सेलु	98-99	23	3218	6798	0	6798	0	39
5	वर्धा	98-99	52	2685	12210	16	12226	0	10
6	देवळी	98-99	6	1548	7211	0	7211	43	51
7	हिंगणघाट	98-99	28	2851	6936	143	7079	20	51
8	समुद्रपुर	98-99	212	4215	5334	1741	7075	0	19
	जिल्हा एकूण	98-99	600	19400	57200	1900	59100	100	200

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	वरी	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	98-99	0	0	0	5912	629	3399	188
2	कारंजा	98-99	0	0	0	7295	1313	3641	225
3	आर्वी	98-99	0	0	0	10733	705	5680	140
4	सेलु	98-99	0	0	0	10078	2360	4791	161
5	वर्धा	98-99	0	0	0	14973	915	9315	123
6	देवळी	98-99	0	0	0	8859	1939	7764	174
7	हिंणघाट	98-99	0	0	100	10129	2808	8723	119
8	समुद्रपुर	98-99	0	0	0	11521	7431	1887	170
	जिल्हा एकूण	98-99	0	0	100	79500	18100	45200	1300

24 24

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 कराता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	उडीद	वाल	कुळीथ	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
1	2	3	18	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	98-99	33	0	12	27	90	4378	10290
2	कारंजा	98-99	371	0	0	30	45	5625	12920
3	आर्षी	98-99	12	0	0	17	10	6564	17297
4	सेलु	98-99	17	0	0	95	6	7430	17508
5	वर्धा	98-99	0	0	45	351	0	10749	25722
6	देवळी	98-99	0	0	0	109	38	10024	18883
7	हिंगणघाट	98-99	7	0	0	251	100	12008	22137
8	समुद्रपुर	98-99	60	0	43	220	211	10022	21543
	जिल्हा एकूण	98-99	500	0	100	1100	500	66800	146300

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
1	2	3	25	26	27	28	29	30	31
1	आष्टी	98-99	14	130	0	0	2	132	25
2	कारंजा	98-99	0	112	0	0	20	132	1
3	आर्वी	98-99	677	79	0	0	2	81	4
4	सेलु	98-99	952	198	0	0	24	222	26
5	वर्धा	98-99	439	0	0	0	216	216	26
6	देवळी	98-99	747	9	0	0	4	13	0
7	हिंगणघाट	98-99	0	141	0	0	2	143	12
8	समुद्रपुर	98-99	171	331	0	0	30	361	6
	जिल्हा एकूण	98-99	3000	1000	0	0	300	1300	100

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निःनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	काजू	एकूण फळे व भाजी-पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
1	2	3	32	33	34	35	36	37
1	आष्टी	98-99	0	673	0	11109	13231	0
2	कारंजा	98-99	0	3133	0	16185	8746	0
3	आर्ची	98-99	0	2477	0	20532	23620	0
4	सेलु	98-99	0	1764	0	20446	22542	0
5	वर्धा	98-99	0	1220	0	27597	4011	0
6	देवळी	98-99	0	330	0	19973	26059	0
7	हिंगणघाट	98-99	0	399	0	22679	27412	0
8	समुद्रपुर	98-99	0	904	0	22979	23079	0
	जिल्हा एकूण	98-99	0	10900	0	161500	148700	0

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	नारळ	सोयाबीन
1	2	3	38	39	40	41	42	43	44
1	आष्टी	98-99	13231	1118	28	2	75	0	8150
2	कारंजा	98-99	8746	4136	0	165	46	0	16570
3	आर्वी	98-99	23620	329	4	0	61	0	15954
4	सेलु	98-99	22542	426	0	32	85	0	9737
5	वर्धा	98-99	4011	103	0	78	228	0	19724
6	देवळी	98-99	26059	63	3	73	149	0	17754
7	हिंगणघाट	98-99	27412	25	68	1631	863	0	17871
8	समुद्रपुर	98-99	23079	0	97	619	593	0	25540
	जिल्हा एकूण	98-99	148700	6200	200	2600	2100	0	131300

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर गळोत धान्ये	एकूण गळोत धान्ये	त. बा. खु.	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके
1	2	3	45	46	47	48	49	50	51	52
1	आष्टी	98-99	0	9373	0	0	0	0	0	7
2	कारंजा	98-99	3	20920	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	98-99	0	16348	0	0	0	0	0	15
4	सेलु	98-99	73	10353	0	0	0	200	0	10
5	वर्धा	98-99	130	20263	0	0	0	0	0	18
6	देवली	98-99	4	18046	0	0	0	0	0	98
7	हिंगणघाट	98-99	8	20466	0	0	0	0	0	46
8	समुद्रपुर	98-99	382	27231	0	0	0	0	0	6
	जिल्हा एकूण	98-99	600	143000	0	0	0	200	0	200

तक्ता क्रमांक - 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निःसराळ्या पिकांखालील क्षेत्र सन 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)				
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण अन्नाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	53	54	55	56
1	आष्टी	98-99	22611	33720	12142	21578
2	कारंजा	98-99	29666	45851	10434	35417
3	आर्वी	98-99	39983	60515	5576	54939
4	सेलु	98-99	33105	53551	16811	36740
5	वर्धा	98-99	24292	51889	6626	45263
6	देवळी	98-99	44203	64176	22450	41726
7	हिंगणघाट	98-99	47924	70603	8267	62336
8	समुद्रपुर	98-99	50316	73295	7802	65493
जिल्हा एकूण		98-99	292100	453600	90108	363492

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे (जिल्हा त्हत व पीक अहवाल)

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन २००२ - ०३

मृश्रुत ८

जिल्हा - वर्धा

१] दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये

०००२२५

००१२९२

२] एकूण उत्पादन -- "००" मे. टन मध्ये

अ.क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन (किलो)	एकूण उत्पादन (००मे. टन)	अ.क्र.	पिकाचे नांव	दर हेक्टरी उत्पादन (किलो)	एकूण उत्पादन (०० मे. टन)
१	२	३	४	१	२	३	४
१	तांदूळ	६८१	३	१८	भूईमूग	९०९	२०
२	गहू	१२११	२४१	१९	मोहरी	२२०	१
३	ज्वारी	९०१	३१७	२०	तीळ	१११	१
४	बाजरी	०	०	२१	एरंडी	४५०	१
५	बाली	०	०	२२	सोयाबिन	०	०
६	मका	०	०	२३	सुर्यफुल	०	०
७	नाचणी	०	०	२४	ऊस	६०	२३२०
८	इतर धान्ये	०	२	२५	नारळ	उ. ना	उ. ना
९	एकूण धान्ये	१०१३	५६३	२६	कापूस सरकी विरहित	१५१	१२९३
१०	हरभरा	४७६	१२०	२७	ताग	०	०
११	तूर	१४७२	८०१	२८	मेस्टा [अंबाडी]	०	०
१२	ऊडीद	२९९	२	२९	तंबाखू	१४८५	१
१३	मूग	४२९	४	३०	एकूण औषधी व अंमली पदार्थ	१४८५	१
१४	मसूर	०	०	३१	सुंत [आले]	१०००	३
१५	इतर कडधान्ये	६	२	३२	मिरची [लाल]	४८७	५
१६	एकूण कडधान्ये	११२९	९२९	३३	हळद	९८६	२८
१७	जवस	०	०	३४	बटाटे	०	०

टिप-१) ऊसाचे उत्पादन ड्रेड केनच्या स्वरूपात आहे.

२) सुंत / आले व हळद या पिकांचे उत्पादन टनामध्ये असून, कापसाचे उत्पादन " गासडी " मध्ये आहे.

(१ गासडी = १७० कि.ग्रॅ.)

३) मेस्टा (अंबाडी) या पिकाचे उत्पादन गासडी मध्ये असून, १ गासडी = १८० कि.ग्रॅ. असे आहे.

आधार - कृषि आयुक्तानस पुणे

विविध साधनांचे ओलिताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र 1998 - 99

जिल्हा - वर्धा		क्षेत्र - हेक्टरमध्ये						
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागवडी खालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	98-99	1854	2182	4036	4282	33720	12.70
2	कारंजा	98-99	3889	3000	6889	8028	45851	17.51
3	आर्ची	98-99	650	4077	4727	6065	60515	10.02
4	सेलु	98-99	40	5351	5391	8574	53551	16.01
5	वर्धा	98-99	15	3815	3830	5230	51889	10.08
6	देवळी	98-99	0	1370	1370	2171	64176	3.38
7	हिंगणघाट	98-99	0	109	109	582	70603	0.82
8	समुद्रपुर	98-99	0	2613	2613	4238	73295	5.78
	एकूण	98-99	6448	22517	28965	39170	453600	8.64

आधार:- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे. (जिल्हा-वर्धा च पिके अहवाल.)

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा			क्षेत्र - हेक्टरमध्ये									
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ता. हू. ल	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	98-99	0	669	0	0	0	0	0	0	0	669
2	कारंजा	98-99	0	3638	0	0	0	0	0	0	0	3638
3	आर्वी	98-99	0	1656	0	0	0	0	0	0	0	1656
4	सेलु	98-99	0	3755	0	0	0	0	0	0	0	3755
5	वर्धा	98-99	0	2405	0	0	0	0	100	0	0	2505
6	देवळी	98-99	0	850	0	0	0	0	0	0	0	850
7	हिंगणघाट	98-99	0	344	0	0	0	0	0	0	0	344
8	समुद्रपुर	98-99	0	2853	0	0	0	0	0	0	0	2853
	जिल्हा एकूण	98-99	0	16170	0	0	0	0	100	0	0	16270

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा													क्षेत्र - हेक्टरमध्ये	
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	हरभरा	तुर	वाटाणा	ज्वर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्न धान्ये 13+18	ऊस	एकूण मसा-त्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	आष्टी	98-99	240	0	0	0	240	909	276	75	2046	189	0	
2	कारंजा	98-99	1263	13	0	0	1276	4914	196	387	1756	431	0	
3	आर्वी	98-99	768	0	0	0	768	2424	425	54	1856	925	0	
4	सेलु	98-99	1240	0	0	0	1240	4995	1061	308	986	669	0	
5	वर्धा	98-99	456	61	0	0	517	3022	756	172	513	362	0	
6	देवळी	98-99	271	26	0	0	297	1147	224	54	462	198	0	
7	हिंगण	98-99	100	0	0	0	100	444	0	5	56	56	0	
8	समुद्रपुर	98-99	462	0	0	100	562	3415	62	45	125	269	0	
जिल्हा एकूण		98-99	4800	100	0	100	5000	21270	3000	1100	7800	3099	0	

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे क्षेत्र 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा

क्षेत्र - हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	जवस/सुर्य-फूल	करंडई	इतर गळोताची पिके	एकूण गळोताची पिके 29+30+31+32	तंबाखु
1	2	3	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1	आष्टी	98-99	3495	0	0	0	711	4	0	0	715	0
2	कारंजा	98-99	7684	8	0	8	311	25	0	0	336	0
3	आर्षी	98-99	5684	0	0	0	359	4	0	0	363	0
4	सेलु	98-99	8019	17	0	17	425	55	0	0	480	0
5	वर्धा	98-99	4825	266	0	266	35	4	0	100	139	0
6	देवळी	98-99	2085	0	0	0	25	41	0	0	66	0
7	हिंगणघाट	98-99	561	0	0	0	11	0	0	0	11	0
8	समुद्रपुर	98-99	3916	9	0	9	125	167	0	0	292	0
जिल्हा एकूण		98-99	36269	300	0	300	2002	300	0	100	2402	0

तक्ता क्रमांक 3.5

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र 1998-99 करीता

जिल्हा - वर्धा			क्षेत्र - हेक्टरमध्ये					
अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-या ची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	35	36	37	38	39	40
1	आष्टी	98-99	0	0	72	0	787	4282
2	कारंजा	98-99	0	0	0	0	344	8028
3	आर्वी	98-99	0	0	18	0	381	6065
4	सेलु	98-99	0	0	58	0	555	8574
5	वर्धा	98-99	0	0	0	0	405	5230
6	देवळी	98-99	0	0	20	0	86	2171
7	हिंगणघाट	98-99	0	0	10	0	21	582
8	समुद्रपुर	98-99	0	0	21	0	322	4238
जिल्हा एकूण		98-99	0	0	199	0	2901	39170

टीप :- 1) सन 1998-99 ची महिती स्यायी आहे.

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक 3.6 (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी सन 1998-99 :

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	आष्टी	1998-99	4348	27	3777	293	0
2	कारंजा	1998-99	4353	194	3883	2406	0
3	आर्वी	1998-99	3811	45	3811	535	2011
4	सेलु	1998-99	4307	16	4173	798	0
5	वर्धा	1998-99	4068	120	2200	580	2000
6	देवळी	1998-99	2803	21	2671	410	0
7	हिंगणघाट	1998-99	3246	159	2954	1026	0
8	समुद्रपुर	1998-99	2969	485	1694	911	0
जिल्हा एकूण		1998-99	29905	1067	25163	6959	4011

टीप:- 1) सन 1998-1999 ची महिती स्थायी आहे.

आधार - कृषि संचालनालय पुणे.

तक्ता क्रमांक 3.6 (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप व विद्युत पंप 2002 - 03

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युतपंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युतपंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	आष्टी	6	6	0	163	13
2	कारंजा	1	1	0	236	17
3	आर्ची	13	13	1	361	22
4	सेलु	23	23	1	385	27
5	वर्धा	35	35	0	609	38
6	देघळी	15	15	1	323	26
7	हिंगणघाट	9	9	0	365	40
8	समुद्रपूर	13	13	2	394	33
	जिल्हा एकूण	115	115	5	2836	216

आधार-उप अभियंता [यांत्रिकी], भुज न सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 3.7

लघुपाट बंधू पांची कामे 2002-03

जिल्हा- वर्धा

वर्ष - 2002-2003

अ. क्र.	तहसील	पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	1	3	1	5	1	3	1	5
2	कारंजा	10	2	2	14	10	2	2	14
3	आर्वी	5	10	2	17	5	10	2	17
4	सेलु	0	1	3	4	0	1	3	4
5	वर्धा	2	1	5	8	2	1	5	8
6	देवळी	0	0	1	1	0	0	1	1
7	हिंगणघाट	2	1	0	3	2	1	0	3
8	समुद्रपूर	3	0	6	9	3	0	6	9
जिल्हा एकूण		23	18	20	61	23	18	20	61

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	बापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी /सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	67	1180	7	1254	0	782	7	789
2	कारंजा	888	1052	159	2099	189	522	159	870
3	आर्वी	372	5574	13	6959	41	3996	13	4050
4	सेलु	0	607	272	879	0	367	272	639
5	वर्धा	132	273	206	611	0	171	206	377
6	देवळी	0	0	62	62	0	0	62	62
7	हिंगणघाट	163	342	0	505	47	111	0	158
8	समुद्रपूर	248	0	300	548	38	0	300	338
जिल्हा एकूण		1870	10028	1019	12917	315	5949	1019	7283

- आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, लघु टबंधारे विभाग, वर्धा
 2) कार्यकारी अभियंता, लघु संचन विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा
 3) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा
 4) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक 3.8

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे मिळणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30.जून 2003 अखेरची

जिल्हा- वर्धा.

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
1	2	3	4	5	6
1	प्रकल्पाचे नांव	या जिल्ह्यात एकही मोठा प्रकल्प नाही	बोर प्रकल्प	धाम प्रकल्प	पंचधारा प्र
2	प्रकल्पाचे स्थान		बोरी	महाकाली ता.	विधोर
			ता. सेलु	आर्षी	ता. सेलु
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष		1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष				
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च		371.91	5373.00	101.87
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)		36.27	32.35	18.15
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)		36.27	33.35	18.15
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)		21.60	47.72	13.20
	ब) पूर्ण लांबी	21.60	47.72	13.20	
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	127.42	62.51	8.75	
7	31.03.2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	80.77	4.78	8.75	
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	35584	15783	2914	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	240.55	10610	2262	
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	3360	7090	1822	
11	सध्या 2002-2003 मध्ये	अ) बारमाही	440	-	39
	ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	ब) हंगामी	6528	4500	1325

पुढे चालू -----

अ.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	7	8	9	10
1	प्रकल्पाचे नांव	डोंगसाव	मदना प्र	पोथरा प्र	लालनाला प्र
2	प्रकल्पाचे स्थान	नानबर्डी	जुनवाडी	झुनका	कोरा ता. समुद्रपुर
		ता. सेलु	ता. आर्षी	ता. समुद्रपुर	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1971-72		2002	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष		2005		2005
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च	37.88	5098.22	4099.84	5917.13
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	16.97	26.95	14.21	13.34
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	16.97		14.21	
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	7.00	24.69	उ. का. 37	6.95
	ब) पूर्ण लांबी	7.00		डा. का. 32	5.00
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	26.13
7	31.03.2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	4.44	4.37	34.72	
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5090	6138	7285
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	972	4068	4907	6580
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हे.)	632	2535	4025	5400
11	सध्या 2002-2003 मध्ये	अ) बारमाही	34	काम सुरु	0
	ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हे.)	ब) हंगामी	513	काम सुरु	2705

टिप - 1) उ का - उजवा कालवा, डा का - डाया कालवा

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा

तक्ता क्रमांक :- 3.9

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्र फळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या (1990 - 91)

जिल्हा :- वर्धा

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0.02 हे खालील	11	0	1	0	0	0	12	0
2	0.02 - 0.05 हे	2529	816	94	28	34	8	2657	852
3	0.05 - 1.0 हे	15459	12573	289	229	51	40	15799	12842
4	1.0 - 2.0 हे	44039	64266	1065	1565	85	123	45189	65954
5	2.0 - 3.0 हे	25759	62113	771	1893	73	185	26603	64191
6	3.0 - 4.0 हे	14670	50698	563	1944	52	184	15285	52826
7	4.0 - 5.0 हे	9834	43648	446	1985	38	170	10318	45803
8	5.0 - 7.5 हे	12183	73815	523	3186	63	382	12769	77383
9	7.5 - 10.0 हे	4675	39836	245	2100	44	378	4964	42314
10	10.0-20.0 हे	3344	42715	224	2955	52	692	3620	46362
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	239	6224	18	504	35	1412	292	8140
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		132742	396704	4239	16389	527	3574	137508	416667

पुढे चालू -----

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णपणे ओलिताखालील		पूर्णपणे जिराईत धारण		अंशतः ओलिताखालील धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील क्षेत्र
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	0.02 हे खालील	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	75	25	2263	696	78	27	15
3	0.05 - 1.0 हे	202	146	14465	11130	792	626	317
4	1.0 - 2.0 हे	380	465	39447	54152	4716	6888	2807
5	2.0 - 3.0 हे	99	203	22472	50025	3724	8714	2833
6	3.0 - 4.0 हे	871	2695	11701	36456	2594	8475	2260
7	4.0 - 5.0 हे	15	34	7814	30749	2426	10021	3588
8	5.0 - 7.5 हे	0	0	9434	49971	3264	18208	4894
9	7.5 - 10.0 हे	2	17	3593	26039	1360	10633	2657
10	10.0-20.0 हे	3	12	2463	25815	1144	12490	2531
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	8	35	194	3675	89	1909	231
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		1655	3632	113846	288708	20187	77991	22133

पुढे चालू -----

तक्ता क्रमांक :- 3.9 पुढे चालू

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिता खाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानु- र क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या (1990 - 91)

जिल्हा :- वर्धा

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	ओलिताखालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व कसलेले		संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण	
		संख्या	निव्वळ ओलिता खालील	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	18	19	20	21	22	23
1	0.02 हे खालील	0	0	12	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	153	40	2657	852	0	0
3	0.05 - 1.0 हे	994	463	15781	12828	12	9
4	1.0 - 2.0 हे	5096	3272	45146	65889	13	20
5	2.0 - 3.0 हे	3823	3036	26580	64137	0	0
6	3.0 - 4.0 हे	3465	4955	15240	52665	3	11
7	4.0 - 5.0 हे	2441	3622	10312	45774	0	0
8	5.0 - 7.5 हे	3264	4894	12722	77094	3	18
9	7.5 - 10.0 हे	1362	2674	4938	42111	4	31
10	10.0-20.0 हे	1147	2543	3569	45563	0	0
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	97	266	292	8140	0	0
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		21842	25765	137249	415053	35	89

पुढे चालू -----

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे / इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरां मार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	0.02 हे खालील	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हे	0	0	0	0	0	0	0
3	0.05 - 1.0 हे	3	3	3	2	0	0	2
4	1.0 - 2.0 हे	11	14	19	20	7	4	31
5	2.0 - 3.0 हे	3	8	20	26	3	17	46
6	3.0 - 4.0 हे	6	20	36	70	23	37	130
7	4.0 - 5.0 हे	0	0	6	18	10	1	29
8	5.0 - 7.5 हे	6	38	38	127	39	67	233
9	7.5 - 10.0 हे	0	0	22	117	53	2	172
10	10.0-20.0 हे	0	0	51	470	162	167	799
11	20.0 हे पेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0	0
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		29	83	195	850	297	295	1442

आधार - महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाने 90-91 मध्ये घेतलेल्या कृषी गणनेतील सांख्यिकी तक्ते

तक्ता क्रमांक- 3.10

कृषिविषयक अवजारे पशु गणना सन 1997

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1997

अ.क्र.	तहसील	नागरांची संख्या		बैल माड्या ची संख्या	ऊसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्यते र चालण ारे	बैल मदती ने चाल- णारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्युत शक्ती वर चाल- णारी	इतर शक्ती वर चाल- णारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	आष्टी	1340	981	1342	0	0	0	1397	57	2	0
2	कारंजा	2673	3535	3134	0	0	2	260	99	2	1
3	आर्वी	1919	1975	3935	4	10	145	1938	52	2	0
4	सेलु	1741	2826	4684	0	0	277	1888	129	3	0
5	वर्धा	1392	1633	2560	0	1	263	2431	51	0	0
6	देवळी	2993	3261	3875	0	18	430	1661	49	0	0
7	हिंगणघाट	2912	2488	6957	0	0	572	2576	29	1	2
8	समुद्रपूर	8733	1957	10662	0	0	1471	600	84	12	6
जिल्हा एकूण		23708	18656	37149	4	29	3160	12751	550	22	9

आधार - पशु गणना 1997 (स्थाई माहिती)

अ. क्र.	तहसील	एकूण गांवे संख्या	(अ) दुष्काळ व तीव्र टंचाई								
			ग्रस्त गांवे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	आष्टी	157	0	-	-	-	-	-	-	-	-
2	कारंजा	121	0	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	220	9	-	9	-	-	-	-	-	-
4	सेलु	172	0	-	-	-	-	-	-	-	-
5	वर्धा	152	0	-	-	-	-	-	-	-	-
6	देवळी	150	16	-	16	-	-	-	-	-	-
7	हिंगणघाट	187	0	-	-	-	-	-	-	-	-
8	समुद्रपूर	222	0	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1381	25	0	25	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	एकूण गांवे संख्या	(ब) अवर्षण सदृश्य परिस्थिती								
			ग्रस्त गांवे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	आष्टी	157									
2	कारंजा	121									
3	आर्वी	220									
4	सेलु	172									
5	वर्धा	152									
6	देवळी	150									
7	हिंगणघाट	187									
8	समुद्रपूर	222									
जिल्हा एकूण		1381	0	0	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	एकूण गांवे संख्या	(क) पुर परिस्थिती								
			ग्रस्त गांवे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन, महसूल पूर्ण सूट वा निलंबन	अंदाजित हानी		मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमीन अधि नियमा खाली दिलेली तगाई रुपये
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	आष्टी	157									
2	कारंजा	121									
3	आर्वी	220									
4	सेलु	172									
5	वर्धा	152									
6	देवळी	150									
7	हिंगणघाट	187									
8	समुद्रपूर	222									
जिल्हा एकूण		1381	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार :- मा.जिल्हाधिकारी (महसूल शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा.

अ. क्र.	तहसील	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				एकूण 3 ते 6
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले बळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशी साठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	
1	2	3	4	5	6	7
1	आष्टी	4	0	21	0	25
2	कारंजा	74	87	436	11	608
3	आर्षी	77	103	416	72	668
4	सेलु	145	63	427	0	635
5	वर्धा	105	124	1740	99	2068
6	देवळी	49	30	244	21	344
7	हिंगणघाट	281	245	814	240	1580
8	समुद्रपुर	17	16	59	5	97
जिल्हा एकूण		752	668	4157	448	6025

पुढे चालू ----

अ. क्र.	तहसील	विदेशी /संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई (8+9+10)		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	189	26	169	384	267	695
2	कारंजा	1793	356	1284	3433	3518	7564
3	आर्षी	1576	336	1179	3091	2806	6617
4	सेलु	2422	161	1797	4380	4671	9700
5	वर्धा	2783	438	2102	5323	6012	13458
6	देवळी	1014	76	758	1848	1923	4133
7	हिंगणघाट	1125	360	819	2304	2514	6684
8	समुद्रपुर	434	43	451	928	832	1921
जिल्हा एकूण		11336	1796	8559	21691	22543	50772

पुढे चालू ----

तबला क्रमांक 4.1

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षाघरील बैल				तीन वर्षाघरील गाई		
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू / बैल	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षाघरील बैल 14+15+ 16+17	दुभत्या गाई	आटलेल्या व एकदाही न व्याय-लेल्या
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	आष्टी	91	264	6264	143	6762	5025	6633
2	कारंजा	113	22	10069	21	10225	5819	7920
3	आर्वी	460	420	13433	391	14704	7442	10790
4	सेलु	285	204	16292	58	16839	6986	7529
5	वर्धा	394	893	14808	267	16362	5766	7802
6	देवळी	178	206	14665	319	15368	5041	7763
7	हिंगणघाट	209	417	22417	495	23538	8266	10339
8	समुद्रपुर	20	60	27869	47	27996	6859	12096
जिल्हा एकूण		1750	2486	125817	1741	131794	51204	70872

पुढे चालु ----

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल		देशी गाई व बैल		
		तीन वर्षाघरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)
		इतर	एकूण गाई 19+20+21	23	24	25
1	2	21	22	23	24	25
1	आष्टी	80	11738	11079	29579	30274
2	कारंजा	0	13739	14072	38036	45600
3	आर्वी	548	18780	15815	49299	55916
4	सेलु	27	14542	15076	46457	56157
5	वर्धा	431	13999	13016	43377	56835
6	देवळी	35	12839	12338	40545	44678
7	हिंगणघाट	180	18785	17722	60045	66729
8	समुद्रपुर	521	19476	19024	66496	68417
जिल्हा एकूण		1822	123898	118142	373834	424606

पुढे चालु ----

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा.

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे							
		तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी		
		केवळ पैदाशी साठी ठेव-लेले	पैदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे 26+27+28 8+29	दुभत्या म्हशी	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या	
1	2	26	27	28	29	30	31	32	
1	आष्टी	92	5	6	4	107	1581	1360	
2	कारंजा	89	3	0	0	92	3295	3620	
3	आर्वी	235	39	14	15	303	3764	3704	
4	सेलु	272	32	54	0	358	2348	2288	
5	वर्धा	224	51	75	41	391	2658	2508	
6	देवळी	99	21	9	0	129	1443	1499	
7	हिंगणघाट	380	361	431	71	1243	3019	3222	
8	समुद्रपुर	75	1	0	1	77	1319	2632	
जिल्हा एकूण		1466	513	589	132	2700	19427	20833	

पुढे चालु ----

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			
		तीन वर्षावरील म्हशी			
		इतर	एकूण म्हशी 31+32+33	रेडके तीन वर्ष व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)
1	2	33	34	35	36
1	आष्टी	30	2971	1277	4355
2	कारंजा	5	6920	3673	10685
3	आर्वी	161	7629	4163	12095
4	सेलु	0	4636	3654	8648
5	वर्धा	50	5216	3211	8818
6	देवळी	21	2963	1684	4776
7	हिंगणघाट	57	6298	4816	12357
8	समुद्रपुर	87	4038	1718	5833
जिल्हा एकूण		411	40671	24196	67567

पुढे चालु ----

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसिलवार पशुगणना (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा.

अ. क्र.	तहसील	एकूण गोजाती [25+36]	मेढ्या	यक-या	घोडे व शिगरे
1	2	37	38	39	40
1	आष्टी	34629	2449	10687	36
2	कारंजा	56285	0	13311	38
3	आर्वी	68011	873	23262	12
4	सेलु	64805	53	28561	143
5	वर्धा	65653	359	23656	16
6	देवळी	49454	148	21209	134
7	हिंगणघाट	79086	149	33032	52
8	समुद्रपुर	74250	281	30088	284
जिल्हा एकूण		492173	4312	183806	715

पुढे चालु ---

अ. क्र.	तहसील	इतर पशुधन	एकूण पशुधन 37+38+39+40 +41	एकूण कॉबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	41	42	43	44
1	आष्टी	2369	50170	9571	9607
2	कारंजा	4404	74038	17034	17131
3	आर्वी	8181	100339	31734	31933
4	सेलु	8724	102286	36935	37124
5	वर्धा	6988	96672	31514	31694
6	देवळी	4352	75297	25260	25760
7	हिंगणघाट	7910	120229	45267	46482
8	समुद्रपुर	6212	111115	74546	74650
जिल्हा एकूण		49140	730146	271861	274381

आधार :- पशुगणना 1997 (स्थाई माहिती)

तथ्यांक क्रमांक 4.2

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (2002-03)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने		पशु वैद्यकीय प्रयोगशाळा	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा		फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्र
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	आष्टी	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	3	5	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	1	0	4	7	0	0	0	1	0	0
6	देवळी	0	0	3	8	0	0	0	0	0	0
7	हिगणघाट	0	0	4	11	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	3	9	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	25	50	0	0	0	1	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र	आधार भूत ग्राम केंद्र	कृत्रिम रेतन केंद्र			पशु पैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेष पैदास क्षेत्र	शेंडी पैदास क्षेत्र
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	आष्टी	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	7	1	6	1	0	0	0
3	आर्वी	0	0	2	8	9	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	6	0	7	0	0	0	0
5	वर्धा	0	1	0	11	1	1	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
7	हिगणघाट	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	11	0	1	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	2	75	12	15	1	0	0	0

आधार - पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तक्ता क्र. 4.3

रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2002 - 2003)

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 2002-2003

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
एकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या			
1	गाई, म्हशी, बैल		
	अ) घटसर्प	0	0
	ब) लाळया (पायलाग)	0	0
	क) फ-या	0	0
	ड) फासी	0	0
	इ) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	0	0
2	मेंढया व बक-या		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्युमोनिया	0	0
	क) लाळया (पायलाग)	0	0
	ड) देवी	0	0
	इ) इतर	0	0
	एकूण	0	0
3	कोबडया		
	अ) राणीखेत (मानमोडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	एकूण	0	0

टिप :- सन 2002 - 2003 या वर्षात साथीच्या रोग प्रादुर्भावामुळे जनावरे अथवा पशुपक्षी मृत्यू झाले नाही .

सबब माहिती निरंक आहे.

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तक्ता क्र. 4.3(अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य 2002 - 03

जिल्हा - वर्धा		वर्ष - 2002-2003					
अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चची करण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भ धारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
1	2	3	4	5	एकूण वासरे	स्तंभ - 6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	8
1	आष्टी	14746	1468	1205	410	245	23743
2	कारंजा	16781	2413	2651	855	742	42429
3	आर्वी	21218	2296	2614	871	638	59928
4	सेलु	14981	1816	4188	1289	1217	45032
5	वर्धा	44054	2005	3603	1101	986	61288
6	देवळी	25653	1811	2073	657	469	40202
7	हिंगणघाट	36337	2743	3321	889	710	52941
8	समुद्रपुर	21672	1843	2615	641	477	40274
जिल्हा एकूण		195442	16395	22270	6713	5484	365837

टिप :- गतवर्षी जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक यांचेकडून प्राप्त माहिती एकत्रीत असल्यामुळे ती जास्त होती. चौकशी केली असता सदर बाब निदर्शनास आली.

आधार :- 1] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा
2] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्र. 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या 2002 - 03

जिल्हा - वर्धा		वर्ष 2002-2003							
अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						एकूण
			म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या / बक-या	डुकरे	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	1	0	0	0	771	38	0	809
5	वर्धा	1	0	0	0	4837	0	0	4837
6	देवळी	2	0	0	0	989	0	0	989
7	हिंगणघाट	1	0	0	0	3318	0	0	3318
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		5	0	0	0	9915	38	0	9953

आधार:- 1] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तक्ता क्र. 4.5

जिल्हयातील वनक्षेत्र वर्ष 2002-2003 [अस्थाई]

जिल्हा - वर्धा		(वन क्षेत्र चौ. कि. मी.)			
अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	339	161	1019
जिल्हा एकूण		519	339	189	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र शासन, नागपूर

तक्ता क्र. 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वनउत्पादने 2002 - 03

जिल्हा - वर्धा		वर्ष - 2002-2003		
अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) रु. हजारात
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	7.509	7.48	54280
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	11.719	11.719	3785
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	4620	4620	47
	ब) गवत इत्यादी (किंचटल)	307	307	114
	क) चिडी पाने (स्टॅ.बॅग)	10936.4	10936.4	7942
	ड) डिक (किंचटल)	24	24	49
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (किंचटल)	0	0	0
	3) खानी व खनिजे	0	0	0
	4) हिरडा /बेहडा (किंचटल)	0	0	0
	5) आंबा	0	0	0
	6) रोशा	0	0	0
	7) लाख (किंचटल)	0	0	0
	8) इतर	0	0	2349
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	15887.4	15887.4	10501
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	15906.628	15906.599	68566

आधार:- 1) विभागीय वन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.7

जिल्हयातील भूजल मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	आष्टी	79	78	78	125	100	5.00
2	कारंजा	40	180	180	250	140	5.00
3	आर्वी	90	923	898	150	80	20.00
4	सेलु	37	1052	1027	187	100	20.11
5	वर्धा	36	645	158	200	103	20.10
6	देवळी	46	42	42	65	37	8.17
7	हिंगणघाट	42	44	44	60	54	1.62
8	समुद्रपुर	90	954	954	808	376	20.00
जिल्हा एकूण		460	3918	3381	1845	990	100.00

टिप - अवर्षणामुळे मार्गील वर्षापेक्षा मत्स्यउत्पादन कमी झाल्याचे आढळून येते.

आधार :- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.8

जिल्हयातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2002- 2003

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	किना-याची लांबी कि.मी.	सागरी मत्स्यमार व्यवसाय करणा-या	मासे उतरविण्या-साठी केंद्र संख्या	सागरी मत्स्य उत्पादन (मे. टन मध्ये)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली	माशांचा वापर (मे.टन)	
							उन्हात वाळवलेले	खारवलेले
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	0	0

टीप - जिल्हयात समुद्र किनारा नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार - जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्र - 5.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2002)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संके तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पिक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	4	1	1	42	38	4
2	कृषि व पशुसंवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय वगळून)	014	50	10	21	2463	1803	660
3	भासे, मटन, फळेभाज्या, तेल इ. उत्पादने	151	13	3	7	81	81	0
4	दुधापासून निर्मित पदार्थांचे उत्पादन	152	2	0	1	29	28	1
5	कडधान्या पासून निर्मित उत्पादने	153	5	1	4	32	26	6
6	इतर खाद्यान्न उत्पादने	154	2	0	2	903	903	0
7	मादक पेयांचे उत्पादन	155	4	0	1	22	19	3
8	सुत कातणे, विणने व कापड तयार करणे	171	22	3	8	3241	3238	3
9	विणलेले व क्राशिया काम केलेला कापड व इतर वस्तुची उत्पादने	173	3	1	2	253	253	0
10	पादत्राणांचे तयार करणे	192	1	1	0	0	0	0
11	लाकूड कापावयाची गिरणी	201	40	1	23	82	82	0
12	लाकडाच्या फळ्या, प्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	1	0	1	26	26	0
13	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	6	2	1	10	10	0
14	मुळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	2	0	2	56	56	0
15	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन.	242	3	1	2	360	360	0
16	प्लॅस्टीक वस्तुचे उत्पादन	252	1	0	1	31	31	0
17	अधातु खनिजाचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	5	0	3	26	26	0
18	मुळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	3	1	1	633	629	4
19	फेब्रिकेटेड स्ट्रक्चरल धातू उत्पादन (रोलिंग शटर, दरवाजा, रिडव्या, तिजो-या इत्यादी)	281	1	1	0	0	0	0
20	धातुंच्या इतर वस्तुचे उत्पादन	289	1	0	0	0	0	0
21	विशिष्ट उपयोगाच्या यंत्रांची निर्मिती	292	2	0	1	8	8	0
22	परिवहनास संबधीच्या उपकरणाची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	359	1	0	0	0	0	0
23	गॅसचे उत्पादन व वाटप	402	1	0	1	6	6	0
24	पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	410	1	0	1	7	7	0
25	यांत्रिक वाहनाची देखभाल व दुरुस्ती	502	6	0	3	196	192	4
जिल्हा एकूण			180	26	87	8507	7822	685

पुढे चालू

तक्ता क्र - 5.1 (पुढे चालू)

कारखान्यातील कामगांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2002)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संके तांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपञ्च न पातविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्या तील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	पिक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	13	2	65
2	कृषि व पशुसंवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय वगळून)	014	544	19	955
3	मासे, मटन, फळेभाज्या, तेल इ. उत्पादने	151	17	3	68
4	दुधापासून निर्मित पदार्थांचे उत्पादन	152	11	1	49
5	कढधान्या पासून निर्मित उत्पादने	153	7	0	0
6	इतर खाद्यान्न उत्पादने	154	184	0	0
7	मादक पेयांचे उत्पादन	155	8	3	10
8	सुत कातणे, विणने व कापड तयार करणे	171	1143	11	546
9	विणलेले व काशिया काम केलेला कापड व इतर वस्तुची उत्पादने	173	92	0	0
10	पादत्राणांचे तयार करणे	192	0	0	0
11	लाकूड कापावयाची गिरणी	201	22	16	56
12	लाकडाच्या फळ्या , प्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	8	0	0
13	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	3	3	45
14	मुळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	19	0	0
15	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन.	242	109	0	0
16	प्लॅस्टीक वस्तुचे उत्पादन	252	10	0	0
17	अधातु खनिजाचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	8	2	28
18	मुळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	231	1	20
19	फॅब्रिकेटेड स्ट्रक्चरल धातू उत्पादन (रोलिंग शटर, दरवाजा, रिडक्या, तिजो-या इत्यादी)	281	0	0	0
20	धातुंच्या इतर वस्तुचे उत्पादन	289	0	1	4
21	विशिष्ट उपयोगाच्या यंत्राची निर्मिती	292	3	1	40
22	परिवहणास संबंधीच्या उपकरणाची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	359	0	1	25
23	गॅसचे उत्पादन व वाटप	402	2	0	0
24	पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	410	3	0	0
25	यांत्रिक वाहनाची देखभाल व दुरुस्ती	502	63	3	133
जिल्हा एकूण			2499	67	2044

तक्ता क्र - 5.2

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002.

जिल्हा-वर्ष.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 पेक्षा कमी		10 ते 19		20 ते 49		50 ते 99	
		कामगार		कामगार		कामगार		कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	0	0	7	113	18	670	10	720
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	10	51	4	53	6	187	0	0
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	8	40	2	29	3	110	1	82
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	39	138	0	0	1	26	0	0
5	21 कागद व कागदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	4	55	0	0	0	0
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	0	0	0	0	3	89	0	0
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासून वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	31	0	0
8	26 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	2	15	3	39	0	0	0	0
9	27 मुळ धातूंचे उद्योग	0	0	0	0	1	20	0	0
10	28 धातू च्या वस्तूंचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	1	4	0	0	0	0	0	0
11	29 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	1	8	0	0	1	40	0	0
12	35 परिवहनाच्या इतर उपकरणाचे उत्पादन	0	0	0	0	1	25	0	0
13	40 विद्युत, गॅस, पाणिपुरवठा	1	6	0	0	0	0	0	0
14	41 पाण्याचे साठवणुक, शुद्धीकरण व पुरवठा	1	7	0	0	0	0	0	0
15	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची किरकोळ विक्री	0	0	1	15	4	178	0	0
जिल्हा एकूण		63	269	21	304	39	1376	11	802

पुढे चालु-----

तक्ता क्र - 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002

जिल्हा - मुंबई.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	100 ते 499		500 ते 999		1000 ते 4999		5000 हून अधिक		एकूण कामगार	
		कामगार		कामगार		कामगार		अधिक		कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	7	1144	1	878	0	0	0	0	43	3525
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक घूयाचे उत्पादन आणि सेवा	1	238	1	665	0	0	0	0	22	1194
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	4	1004	2	1420	1	1355	0	0	21	4040
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	40	164
5	21 कागद व कागदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	4	55
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	1	327	0	0	0	0	0	0	4	416
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासून वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	31
8	26 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	5	54
9	27 मुळ धातूंचे उद्योग	0	0	1	633	0	0	0	0	2	653
10	28 धातू च्या वस्तूंचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
11	29 यंत्र व यांत्रिक सामग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	48
12	35 परियहनाच्या इतर उपकरणाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25
13	40 विद्युत, गॅस, पाणिपुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
14	41 पाण्याचे साठवणुक, शुद्धीकरण व पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7
15	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची फिरकोळ विक्री	1	136	0	0	0	0	0	0	6	329
जिल्हा एकूण		14	2849	5	3596	1	1355	0	0	154	10551

आधार - संचालक औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय म रा मुंबई

टिप- "अ" - कारखान्यांची संख्या "ब" - कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	0	0	4	222	11	720	3	153
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	0	0	0	0	2	25	1	665
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20 तयार लाफुड व लाफुडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	0	0
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासून वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
8	26 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
9	27 मूळ धातूंचे उद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0
10	29 रंज व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	40 विद्युत, गॅस पाणिपुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0
12	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
13	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची फिरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	0	0	4	222	13	745	4	818

पुढे चालू ----

तक्ता क्र - 5.3 (पुढे चालु)

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालु असलेल्या कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष (2002)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 कृषी, शिकार आणि त्यासंबंधी सेवा	0	0	1	33	3	1377	22	2505
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक प्याचे उत्पादन आणि सेवा	4	23	2	47	6	307	15	1067
3	17 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	1	14	9	3480	10	3494
4	20 तयार लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	3	9	5	19	16	80	24	108
5	21 कागद व कागदांच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	10	1	10
6	24 रसायने व रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	0	0	0	0	4	416	4	416
7	25 रबर व प्लॅस्टीक या पासून वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	31	1	31
8	26 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	3	26	3	26
9	27 मूळ धातूंचे उद्योग	0	0	0	0	1	633	1	633
10	29 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे उत्पादन (यांत्रिक वस्तू वगळता)	0	0	0	0	1	8	1	8
11	40 विद्युत, गॅस पाणिपुरवठा	0	0	0	0	1	6	1	6
12	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	1	7	1	7
13	50 मोटार वाहने दुरुस्ती व देखभाल आणि मोटार वाहन इंधनाची फिरकोळ विक्री	0	0	0	0	3	196	3	196
जिल्हा एकूण		7	32	9	113	50	6577	87	8507

टिप- "अ" - कारखान्यांची संख्या "ब" - कामगार

आधार - संचालक औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय म रा मुंबई

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतांक - उद्योगाचे वर्गन	स्थिर भांडवल रुपये	खेळते भांडवल रुपये	सर्व कामगारांची संख्या	सर्व कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 ते 21 - खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	28050	20755	427	656	22296
2	22 - पेये, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
3	23 - सुती कापडाचे उत्पादन	333606	67288	3734	4314	126765
4	24 - कृत्रीम कापडाचे उत्पादन	285089	116368	865	969	18208
5	26 - कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्रानांशिवाय)	0	0	0	0	0
6	27 - लाकडी वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0	0
7	28 - कागद व कागदाच्या वस्तूंचे उत्पादन, प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	0	0	0	0	0
8	29 - कातडी व केसाल कातडी वस्तूंची दुरुस्ती व उत्पादन	1844	453	45	58	486
9	30 - रबर, प्लॉस्टिक, पेट्रोलियम व दगडी कोळसा यापासूनच्या वस्तूंचे उत्पादन	196418	105072	464	692	23480
10	31 - रसायन व रसायनाच्या वस्तूंचे उत्पादन. (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	8292	2069	7	25	153
11	32 - अधातू खनिज व पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
12	33 - मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	11629934	-2477432	429	1169	26841
13	34 - धातूंच्या वस्तूंच्या सुटे भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिचहन सामुग्री शिवाय)	245	79	8	11	100
14	35 - यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे, सुटेभागांचे उत्पादन (विद्युत सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
15	36 - विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे, पुरवठा व सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
16	37 - परिवहन सामुग्री, सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
17	38 - उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0
18	39 - सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती सेवा	1748	7592	304	356	19447
19	40 - घरगुती वापरासाठी विद्युत पुरवठा	0	0	0	0	0
20	41 - घरगुती गॅस वितरण	45684	6690	11	16	518
21	42 - पिण्यासाठी पाणीपुरवठा	0	0	0	0	0
22	43 - गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0
23	74 - चखार व कोठारे	0	0	0	0	0
24	97 - दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0	0
25	-- इतर	443851	222636	3802	4595	61742
जिल्हा बरेज		12974761	-1928430	10096	12861	300036
				10096		पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष 1996-97)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचा संकेतांक - उद्योगाचे वर्णन	प्रत्यक्ष वेतन रु	एकूण उत्पादन रु	एकूण निविष्टी रु	उत्पादना-मुळे मूल्य वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 ते 21 - खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	39885	292010	289207	-6630
2	22 - पेये, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
3	23 - सुती कापडाचे उत्पादन	197607	934820	1068111	105730
4	24 - कृत्रीम कापडाचे उत्पादन	27631	519207	637696	78436
5	26 - कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणांशिवाय)	0	0	0	0
6	27 - लाकडी वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0
7	28 - कागद व कागदाच्या वस्तूंचे उत्पादन, प्रकाशन व तत्संबंधीचे उत्पादन	0	0	0	0
8	29 - कातडी व केसाल कातडी वस्तूंची दुरुस्ती व उत्पादन	920	544	-503	-1192
9	30 - रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम व दगडी कोळसा यापासूनच्या वस्तूंचे उत्पादन	45750	583174	743368	128352
10	31 - रसायन व रसायनाच्या वस्तूंचे उत्पादन.(पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	780	12974	15904	2314
11	32 - अधातू खनिज व पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
12	33 - मूलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	101671	6132678	7450184	582176
13	34 - धातूंच्या वस्तूंच्या सुटे भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामग्री शिवाय)	175	894	1145	216
14	35 - यंत्रसामग्री, यांत्रिक अवजारे, सुटेभागांचे उत्पादन (विद्युत सामग्री वगळून)	0	0	0	0
15	36 - विद्युत यंत्रसामग्री, साधने उपकरणे, पुरवठा व सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
16	37 - परिवहन सामग्री, सुटे भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
17	38 - उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0
18	39 - सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती सेवा	27659	32095	62600	30359
19	40 - घरगुती वापरासाठी विद्युत पुरवठा	0	0	0	0
20	41 - घरगुती गॅस वितरण	1252	8504	20081	8924
21	42 - पिण्यासाठी पाणीपुरवठा	0	0	0	0
22	43 - गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0
23	74 - वखार व कोठारे	0	0	0	0
24	97 - दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0
25	--- इतर	96938	1363564	1560767	107937
जिल्हा बेरीज		540268	9880464	11848560	1036622

टिप - उद्योग निहाय माहिती मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून लहान कारखान्याची (नमुना निवडी वर) माहिती " इतर "

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2002

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	वर्ष 2002
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	385
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	129
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11104
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	78005
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ खाजगी क्षेत्र	11
	ब सार्वजनिक क्षेत्र	48
	क एकूण	59
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	26
	ब इतर	33
	क एकूण	59
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
1	व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	385
	ब नोकरी दिलेले	0
2	प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
3	लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
4	विक्री कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
5	शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
6	रूग्ण कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
7	वाहतुक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
8	क्राफ्ट्समन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
9	सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	0
	ब नोकरी दिलेले	0
10	इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ नोंदणी केलेले	10719
	ब नोकरी दिलेले	59
11	एकूण	
	अ नोंदणी केलेले	11104
	ब दिलेले	59

आधार - 1 रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा.

तक्ता क्र - 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-03

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	परिमाण	वर्ष 2002-03
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र		
	1 वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	1695
	2 सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	46
	3 मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीघर / प्रशिक्षणासाठी / उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	1146
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन		
	1 वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	निरंक
	2 सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	निरंक
	3 मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीघर / प्रशिक्षणासाठी / उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	निरंक

आधार - रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्हातील कर्मचारींची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
1	अ	205	101	8
2	ब	727	586	160
3	क	4213	4162	600
4	ड	1935	677	1026
5	अ ते ड	7080	5526	1794
6	* इ (इतर वर्ग)	1105	2360	548
7	एकूण अ ते इ	8185	7886	2342

टिप (*) - इतर यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे ; रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि चरीत वर्गिकरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्र - 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार : (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचा-यांची संख्या			
				शासकिय	निम. शासकिय	खाजगी	एकुण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	00-00	7	490	195	0	685
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0
3	चस्तु निर्माण	20-21	54	1842	2254	7224	11320
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40-42	4	0	1414	0	1414
5	बांधकाम	50	13	1500	435	0	1935
6	घाउक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60-69	13	0	5	272	277
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70-75	5	262	1583	0	1845
8	वित्तपुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80-83	96	12	1291	849	2152
9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90-96	251	4831	7679	8139	20649
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98-99	0	0	0	0	0
जिल्हा एकुण			443	8937	14856	16484	40277

आधार - कोल्हापूर व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर

जिल्हा - वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्हातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-3-91	1379	6	1239	784	6	284	1245	1068
		31-03-02	1379	6	1276	784	6	284	1282	1068
		31-3-03	1381	7	1276	905	7	325	1283	1230
2	खाजगी विद्युत कंपन्या	31-3-91								
		31-03-02								
		31-03-03								
जिल्हा- एकूण		31-3-91	1379	6	1239	784	6	284	1245	1068
		31-03-02	1379	6	1276	784	6	284	1282	1068
		31-03-03	1381	7	1276	905	7	325	1283	1230

टिप :- सन 2003 या वर्षाची माहिती उपलब्ध जनगणना 2001 च्या माहितीच्या आधारे दर्शविण्यात आलेली आहे.

आधार- अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेच्या वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा - वर्धा

(हजार किलो वॅट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मिती चा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर						कनेक्शन्स - ची संख्या	
		घरगुती	व्यापारी कामा साठी लघु शक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवा बत्ती	कृषि	इतर		एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	थर्मल	106880	13700	388460	7340	798450	97490	1412320	239869
		[8%]	[1%]	[28%]	[1%]	[57%]	[7%]	[100%]	
	हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	106880	13700	388460	7340	798450	97490	1412320	239869

[- 1) कंसातले आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात. 2] लॉड स्टिल कंपनीचे युनिट पुन्हा सुरु झाले. त्यामुळे औद्योगिक विजेच्या वापरात तसेच कृषि मध्ये विजेच्या वापरात वाढ झाली.

गार- अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.11

कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर कृषी उद्योग			कृषी व बिगर कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगांची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग**	4183	530	4713	14960	10476	25436	19143	11006	30149
	ब. आस्थापना***	182	78	260	6745	3896	10641	6927	3974	10901
	क. एकूण	4365	608	4973	21705	14372	36077	26070	14980	41050
2	मालकीच्या प्रकारानुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ. सहकारी	3	1	4	740	183	923	743	184	927
	ब. सार्वजनिक	3	0	3	3903	609	4512	3906	609	4515
	क. खाजगी	4359	607	4966	17062	13580	30642	21421	14187	35608
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनुसूचित जाती	20.18	14.14	19.44	14.67	11.66	13.47	15.60	11.76	14.20
	ब. अनुसूचित जमाती	5.36	5.92	5.42	4.64	5.09	4.82	4.76	5.12	4.89
4	जागेविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	5.38	2.30	5.00	17.78	17.60	17.71	15.70	16.98	10.59
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ. एकूण कामगार	7547	1008	8555	50502	47096	97598	58049	48104	106153
	ब. वेतनावर काम करणारे कामगार	354	119	473	28774	30588	59362	29128	30101	59835
	क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	4.69	11.80	5.52	56.97	64.94	60.82	50.17	63.83	56.36
	ड. कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	4	2	3	3	2	3	3

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकही व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- आर्थिक गणना-1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	4365	7547	608	1008	4973	8555
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	50	344	0	0	50	344
3	वस्तूनिर्माण	3896	12250	1690	9275	5586	21525
4	बीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	11	91	1	5	12	96
5	बांधकाम	210	344	118	193	328	537
6	घाऊक व्यापार	217	408	357	1430	574	1838
7	किरकोळ व्यापार	6897	10092	6350	9957	13247	20049
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	866	1788	554	1405	1420	3193
9	वाहतूक	448	768	704	937	1152	1705
10	साठवण आणि गोदाम विषयक	41	98	115	235	156	333
11	दळणवळण	143	423	83	353	226	776
12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	440	1401	550	2081	990	3482
13	सामूहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	8486	22495	3850	21225	12336	43720
14	इतर सेवा (इतरज वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0	0	0
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		26070	58049	14980	48104	41050	106153

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998).

तक्ता क्रमांक : 5.13

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	0	182	78	260
2	खाणकाम व दगडकाम	1	20	0	20
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	414	425	839
4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	4	11	1	12
5	बांधकाम	5	38	17	55
6	घाऊक व्यापार	6	53	159	212
7	किरकोळ व्यापार	6	850	1333	2183
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	270	237	507
9	वाहतूक	7	135	96	231
10	साठवण व गोदाम विषयक	7	28	81	109
11	दळणवळण	7	139	41	180
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदे विषयक	8	201	204	405
13	सामूहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	4586	1302	5888
14	इतर	10	0	0	0
एकूण			6927	3974	10901

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक :- 5.14

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आ.ग.1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	0	523	206	729
2	खाणकाम व दगडकाम	1	287	0	287
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	7370	7507	14877
4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	4	91	5	96
5	बांधकाम	5	122	69	191
6	घाऊक व्यापार	6	172	1180	1352
7	किरकोळ व्यापार	6	1975	3672	5647
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	823	941	1764
9	वाहतूक	7	341	279	620
10	साठवण व गोदाम विषयक	7	83	195	278
11	दळणवळण	7	417	303	720
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदे विषयक	8	1065	1675	2740
13	सामूहीक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	17812	18117	35929
14	इतर	10	0	0	0
एकूण			31081	34149	65230

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक : 5.15

बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र) (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण	
1	2	3	4	5	
1	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	740	183	923	
2	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थांशी टक्केवारी	3.38	4.92	3.68	
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार	अ. एकूण कामगार बः प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	6221	1762	7983

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.16

उद्योग-गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	3	24	1	8	4	32
2	खाणकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	वस्तूनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	26	2991	4	170	30	3161
4	बीजबत्ती गॅस व पाणी	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	घाऊक व्यापार	5	11	6	56	11	67
7	किरकोळ व्यापार	59	165	13	26	72	191
8	उपहार गृहे व हॉटेल्स	5	13	1	4	6	17
9	वाहतूक	0	0	0	0	0	0
10	साठवणूक व वखार	6	14	4	5	10	19
11	दळणपळण	0	0	0	0	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे	32	205	50	491	82	696
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	607	2822	105	1010	712	3832
14	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15	एकूण शिगर कृषी उद्योग गट	740	6221	183	1762	923	7983
एकूण प्रमुख उद्योग गट		743	6245	184	1770	927	8015

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.17 (अ)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3341	4295	1209	1566	4550	5861
2	3	80	240	31	93	111	333
3	4	25	100	20	80	45	180
4	5	16	80	3	15	19	95
5	6-9	17	135	2	14	19	149
6	10 व अधिक	3	30	0	0	3	30
सर्व आकारमान गट		3482	4880	1265	1768	4747	6648

तक्ता क्रमांक 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ. ग. 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	141	239	172	333	313	572
2	3	41	123	88	264	129	387
3	4	34	136	43	172	77	308
4	5	34	170	42	210	76	380
5	6-9	85	616	30	212	115	828
6	10-19	49	608	27	349	76	957
7	20-49	15	472	9	309	24	781
8	50-199	9	1012	9	802	18	1814
9	200-499	3	1129	1	220	4	1349
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2865	4	4636	7	7501
सर्व आकारमान गट		414	7370	425	7507	839	14877

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.18 (अ)

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची
आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	5951	7408	5078	6081	11029	13489
2	3	161	483	105	315	266	798
3	4	69	276	24	96	93	372
4	5	13	65	7	35	20	100
5	6-9	16	111	1	8	17	119
6	10 व अधिक	1	10	0	0	1	10
सर्व आकारमान गट		6211	8353	5215	6535	11426	14888

तक्ता क्रमांक 5.18 (ब)

घाऊक व किरकोळ व्यापारउद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची
आकारमान गटानुसार संख्या (भा. ग.1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी क. करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	710	1196	895	1730	1605	2926
2	3	105	315	346	1038	451	1353
3	4	43	172	131	524	174	696
4	5	16	80	47	235	63	315
5	6-9	18	129	47	323	65	452
6	10-19	7	81	16	206	23	287
7	20-49	2	71	5	150	7	221
8	50-199	2	103	4	444	6	547
9	200-499	0	0	1	202	1	202
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		903	2147	1492	4852	2395	6999

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.19 (अ)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3828	4381	2489	2868	6317	7249
2	3	39	117	34	102	73	219
3	4	15	60	11	44	26	104
4	5	6	30	5	25	11	55
5	6-9	8	55	8	59	16	114
6	10 व अधिक	4	40	1	10	5	50
सर्व आकारमान गट		3900	4683	2548	3108	6448	7791

तक्ता क्रमांक 5.19 (ब)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आ.ग.1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	2766	4671	527	911	3293	5582
2	3	679	2037	139	567	868	2604
3	4	344	1376	95	380	439	1756
4	5	195	975	71	355	266	1330
5	6-9	348	2499	132	947	480	3446
6	10-19	162	2011	137	1809	299	3820
7	20-49	69	1987	103	3052	172	5039
8	50-199	22	1997	37	3335	59	5332
9	200-499	1	259	8	2441	9	2700
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	3	4320	3	4320
सर्व आकारमान गट		4586	17812	1302	18117	5888	35929

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	18409	24221	10683	12814	29092	37035
2	3	458	1374	222	666	680	2040
3	4	170	680	67	268	237	948
4	5	46	230	20	100	66	330
5	6-9	50	363	12	87	62	450
6	10 व अधिक	10	100	2	20	12	120
सर्व आकारमान गट		19143	26968	11006	13955	30149	40923

तक्ता क्रमांक 5.20 (ब)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा - वर्धा

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4126	7040	1938	3634	6064	10674
2	3	1054	3162	761	2283	1815	5445
3	4	510	2040	355	1420	865	3460
4	5	301	1505	209	1045	510	2550
5	6-9	530	3804	277	1964	807	5768
6	10-19	269	3319	226	2953	495	6272
7	20-49	96	2791	137	4142	233	6933
8	50-199	34	3167	54	4889	88	8056
9	200-499	4	1388	10	2863	14	4251
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2865	7	8956	10	11821
सर्व आकारमान गट		6927	31081	3974	34149	10901	65230

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकुण)	0
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	0
1.4	लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार घावा)	0
2.0	बिगर कृषी पतसंस्था (एकुण)	
	प्राथमिक सहकारी संस्था	
2.1	अ) नागरी बँका	5
	ब) कर्मचारी पतसंस्था	103
	इतर बिगर कृषी पतसंस्था	
2.2	अ) कर्मचारी पतसंस्था	0
	ब) नागरी पतसंस्था आणि इतर (भिशी, थ्रिप्ट आणि पतसंस्था वैगरे)	165
	क) इतर	0
3.0	पणन संस्था (एकुण)	
	जिल्हा पणन संस्था	
3.1	अ) सर्वसाधारण उद्देश	0
	ब) विशेष उद्देश	0
	प्राथमिक पणन संस्था	
3.2	अ) सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	ब) विशेष	6
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादन संस्था (एकुण)(तपशिल 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	631
5.0	सामाजिक सेवा संस्था (तपशिल 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	296
	एकुण	1616

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31 मार्च 2003 अखेरची स्थिती)
जिल्हा - वर्धा (रुपये व सभासद संख्या हजारात)

अ. क्र.	वाच	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1616
2	एकुण सभासद	466
3	भरणा झालेले भागभांडवल	566367
4	वरील तीन पैकी	
	अ) शासकीय भाग भांडवल	399
	ब) स्वतःचा निधी	566168
5	तेवी (रुपये)	5035706
6	खेळते भांडवल (रुपये)	9292080
7	निव्वळ दिलेली कर्जे (रुपये)	3989855
8	खरेदीची किंमत (रुपये)	57572
9	विक्रीची किंमत (रुपये)	18113
10	नफा मिळलेल्या	
	अ) संस्था	365
	ब) रक्कम (रुपये)	68293
11	तोट्यातील	
	अ) संस्था	668
	ब) रक्कम (रुपये)	116485
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	583

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2003 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	लेखा परिक्षणानुसार वर्गीकरण				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	3	3	48	0	4	37	95
2	कारंजा	1	19	72	0	6	65	163
3	आर्वी	4	14	46	0	14	128	206
4	सेलु	5	22	55	0	5	87	174
5	वर्धा	40	80	112	1	16	222	471
6	देवळी	9	25	56	2	2	63	157
7	हिंणघाट	1	10	38	0	3	167	219
8	समुद्रपुर	0	4	43	0	1	83	131
जिल्हा एकूण		63	177	470	3	51	852	1616

आधार :- 1) जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक (पद्दुम) सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2003 अखेर

जिल्हा - वर्धा

(रु. हजारात)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	तेवी	खेळते भांडवल
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	55	413	92	66003	667696	2696760	4018268
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	7	42	32108	15040	0	3347	0
5	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक- 6.4 (पुढे चालू ..)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	अल्प मुदतीचे कर्ज				मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज
		रोख पत	घटविलेली बिले	एकुण (10+11)	शेतीच्या कामासाठी **		
1	2	10	11	12	13	14	15
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	642208	1258567	1900775	207899	82120	698
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	0	0	0	0
5	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक- 6.4 (पुढे चालू ..)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	रेणे कर्ज			थकलेले कर्ज		
		अल्प मुदतीचे कर्ज	मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज	अल्प मुदतीचे कर्ज	मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज
1	2	16	17	18	19	20	21
1	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	0	0	0	0	0	0
2	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	1415520	227333	32586	1050199	93147	2662
3	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	0	0	0	0	0	0
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	104319	0	0	107382
5	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक	0	0	0	0	0	0

आधार :- 1) जिल्हा मध्ये सह. बँक, वर्धा. 2) हा.राज्य सह. कृषी व ग्रामीण विकास, बँक, वर्धा
टिप - ** स्तंभ क्र. 13 मधील कर्ज स्तंभ क्र. 12 पैकी आहेत.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.03 अखेर

जिल्हा - वर्धा (रु. हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	33	12287	12287	5525	6512	250	5448
2	कारंजा	50	14648	14648	7452	7196	0	5888
3	आर्वी	49	22058	22058	10791	11155	112	10839
4	सेलु	42	18742	18742	6083	12659	0	11286
5	वर्धा	50	22172	22172	11060	11112	0	17960
6	देवळी	49	20890	20890	9445	10532	913	11429
7	हिंगणघाट	62	23413	23413	6354	17059	0	16503
8	समुद्रपुर	63	22408	22408	4452	17359	597	12754
जिल्हा एकूण		398	156618	156618	61162	93584	1872	92107

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		येणे कर्ज बाकी असलेले सभासद
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	आष्टी	5	198	78841	56708	3130	44207	7231
2	कारंजा	0	264	62752	57658	740	9861	4751
3	आर्वी	33	825	145743	141880	1768	28141	8841
4	सेलु	77	3016	113299	118257	1975	33046	7790
5	वर्धा	223	7273	151530	164775	2889	59617	7884
6	देवळी	0	656	118229	95424	2462	28797	8537
7	हिंगणघाट	26	1588	143802	120838	2685	48269	8665
8	समुद्रपुर	20	1326	120835	137754	2841	34438	9466
जिल्हा एकूण		384	15146	935031	893294	18490	286376	63165

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) रक्कम (रु.)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			थकबाकी दार	रक्कम रुपये	थकबाकी दार	रक्कम रुपये	थकबाकी दार	रक्कम रुपये
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	आष्टी	45598	4101	31159	3031	21149	1070	10010
2	कारंजा	33653	4011	27978	1240	11664	2771	16314
3	आर्वी	89012	7073	66552	1916	27450	5157	39102
4	सेलु	93559	5815	66587	2563	47126	3252	19461
5	वर्धा	148312	4995	58540	2220	37987	2775	20553
6	देवळी	77501	6075	50697	2293	24947	3782	25750
7	हिंगणघाट	101645	5980	85329	3553	24220	2427	61109
8	समुद्रपुर	118283	6625	84061	2632	34890	3993	49171
जिल्हा एकूण		707563	44675	470903	19448	229433	25227	241470

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

(रु. हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण ख्रातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान ख्रातेदार	मोठे ख्रातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी							
2	कारंजा							
3	आर्वी							
4	सेलु							
5	वर्धा							
6	देवळी							
7	हिंगणघाट							
8	समुद्रपुर							
जिल्हा एकूण								

तपता क्रमांक- 6.6 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, कर्जदार)		येणे कर्ज बाकी असलेले सभासद
						कर्जाची रक्कम	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	आष्टी							
2	कारंजा							
3	आर्वी							
4	सेलु							
5	वर्धा							
6	देवळी							
7	हिंगणघाट							
8	समुद्रपुर							
जिल्हा एकूण								

तपता क्रमांक- 6.6 (पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची) रक्कम (रु.)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	आष्टी							
2	कारंजा							
3	आर्वी							
4	सेलु							
5	वर्धा							
6	देवळी							
7	हिंगणघाट							
8	समुद्रपुर							
जिल्हा एकूण								

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा								(रु. हजारात)
अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	554	554	242	312	0	98
3	आर्वी	1	210	210	126	55	29	55
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		2	764	764	368	367	29	153

(पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	स्तंभ-9 शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे बाकी असलेले सभासद
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम	
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	15	9	1325	1539	85	464	419
3	आर्वी	0	9	945	1152	38	119	136
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		15	18	2270	2691	123	583	555

(पुढे चालू...)

अ. क्र.	तहसिल	येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) रक्कम(रु.)	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			थक-बाकीदार	रक्कम रुपये	थक-बाकीदार	रक्कम रुपये	थक-बाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	17	18	19	20	21	22	23
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1021	334	811	312	740	22	71
3	आर्वी	870	98	713	89	624	9	89
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1891	432	1524	401	1364	31	160

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

रुपये हजारात

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मरेटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	34185	0	0	425	0	0	17019	11005	690	0	5046
2	कारंजा	9730	10	0	960	0	0	5040	3035	0	0	685
3	आर्वी	25983	0	0	4356	0	0	13414	2926	4519	0	768
4	सेलु	30996	3612	0	3198	0	3664	6542	8146	5834	0	0
5	वर्धा	47460	912	0	12300	0	0	18960	6341	8947	0	0
6	देवळी	27592	20	0	390	0	0	12519	10242	4421	0	0
7	हिंगणघाट	45047	310	0	14022	0	0	20267	3220	4228	0	3000
8	समुद्रपुर	28013	40	0	7622	0	0	13680	5531	0	0	1140
जिल्हा एकूण		249006	4904	0	43273	0	3664	107441	50446	28639	0	10639

तक्ता क्रमांक - 6.9

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

रुपये हजारात

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मरेटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी											
2	कारंजा											
3	आर्वी											
4	सेलु											
5	वर्धा											
6	देवळी											
7	हिंगणघाट											
8	समुद्रपुर											
जिल्हा एकूण												

निरंक

तक्ता क्रमांक - 6.10

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31.3.2003 अखेर.

जिल्हा - वर्धा

रुपये हजारात

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळोता ची धान्ये	ऊस	ताग व मरेटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	464	0	0	39	0	0	87	48	0	0	290
3	आर्वी	119	0	0	28	0	25	65	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		583	0	0	67	0	25	153	48	0	0	290

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा						रुपये हजारात
अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	तेजी
1	2	3	4	5	6	7
1	प्राथमिक सहकारी बँका					
	1. नागरी बँका	4	31794	50544	81237	1945582
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	1	5296	10432	6051	181208
2	इतर बिगर कृषी					
	1. नागरी बँका	0	0	0	0	0
	2. कर्मचारी पतपेढी	1065	19194	112181	60862	62319
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	165	80322	39280	45440	146490

अ. क्र.	प्रकार	खेळते भांडवल	कर्जे			
			अग्रिम	वसूल झालेले	येणे	थकीत
1	2	8	9	10	11	12
1	प्राथमिक सहकारी बँका					
	1. नागरी बँका	2180212	1214647	1303813	1326903	143511
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	206988	134422	85463	145267	3339
2	इतर बिगर कृषी					
	1. नागरी बँका	0	0	0	0	0
	2. कर्मचारी पतपेढी	364464	207979	110454	227851	37902
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	309085	162255	170083	120604	32576

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वधा

आकडे हजारात

अ. क्र.	तहसिल	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल रुपये	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)	
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उप-भोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	1	1569	3145	0	0	0	909	406
2	कारंजा	1	741	2465	0	1953	11139	906	390
3	आर्वी	6	1142	9185	949	8880	2551	480	305
4	सेलु	2	1151	10388	0	2710	2189	2119	1119
5	वर्धा	1	780	7360	0	8082	613	1329	716
6	देवळी	1	1556	4430	0	0	0	2272	1222
7	हिंगणघाट	1	2441	9584	9089	93	1166	2110	1115
8	समुद्रपुर	1	2673	5019	0	0	8158	1898	817
जिल्हा एकूण		14	12053	51576	10038	21718	25816	12023	6090

अ. क्र.	तहसिल	विक्रीची किंमत (रुपये) एकूण	कृषी उत्पादनाची विक्री(अडते व मालक म्हणून)						
			भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न - धान्ये	कापूस	गळोता ची धान्ये	डाळी	इतर
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	1315	0	520	205	0	0	0	0
2	कारंजा	1296	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	785	0	0	1059	35600	0	0	0
4	सेलु	3238	0	0	2402	0	0	0	0
5	वर्धा	2045	0	825	0	0	0	0	2072
6	देवळी	3494	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	3225	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	2715	0	0	0	0	0	0	1936
जिल्हा एकूण		18113	0	1345	3666	35600	0	0	4008

अ. क्र.	तहसिल	कृषी उत्पादनाची विक्री(अडते व मालक) एकूण	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
			खते	वियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
1	2	19	20	21	22	23	24	25
1	आष्टी	725	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	1298	600	18	36	1952	11473
3	आर्वी	36659	6754	1479	150	699	9082	2550
4	सेलु	2402	2480	274	74	0	2828	2189
5	वर्धा	2897	3944	1588	200	1025	6757	166
6	देवळी	0	0	0	2997	198	3195	1464
7	हिंगणघाट	0	7759	1868	0	190	9817	1305
8	समुद्रपुर	1936	6042	1473	231	227	7973	0
जिल्हा एकूण		44619	28277	7282	3670	2375	41604	19147

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, व

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात				
अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल रुपये	राष्ट्रीय आणि इतर निधी रुपये	खेळते भांडवल रुपये
1	2	3	4	5	6	7
1	उत्पादक संस्था					
1.1	साखर कारखाने,	2	15551	158116	395185	485415
1.2	इतर शेती प्रक्रीया संस्था	29	14315	8082	35266	70893
1.3	विणकर संस्था (हातमाग/ यंत्रमाग)	5	2447	5680	5577	12247
1.4	सूत गिरण्या	7	0	0	0	0
1.5	औद्योगिक वसावती/संस्था	0	0	0	0	0
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	36	1626	653	2767	4133
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	341	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघ	2	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
1.9	मत्स्य व्यवसाय संस्था	38	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
1.10	शेती संस्था	1	11	2	0	176
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	122	6239	207	71	5988
1.12	वन कामगार संस्था	19	2154	336	3735	569416
1.13	इतर संस्था	29	13696	1995	1683	22646
2	सामाजिक सेवा संस्था					
2.1	ग्राहक भांडारे	59	15222	953	1649	16563
2.2	गृहनिर्माण संस्था	150	3764	4171	5094	69294
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	45	3266	404	172	5490
2.4	परिवहन संस्था	3	61	21	12	2442
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	510	0	0	0
	क) इतर	38	879	207	34	799

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील. 31 मार्च, 20 03 अखेरचा जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे.टन	473.18
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	2529.83
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे.टन	160
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	3944.85
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था.	अ. चालू माग (हातमाग/ यंजमाग)	संख्या	0
		ब. सुत खरेदी	लाख रुपये	0
		क. उत्पादन	लाख रुपये	0
		ड. विक्री	लाख रुपये	0
3	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या 00	0
		ब. उत्पादित सुत	हजार टन	0
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	58
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	33
		क. विक्री	लाख रुपये	10
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
9	कृषी संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	32
		ब. उत्पादन (विक्री किंमत)	लाख रुपये	350
10	उपसा जलसिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	2371
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कूपे	संख्या	0
		ब. वन उत्पादन मूल्य	लाख रुपये	0
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	0
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	246
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	256
14	कामगार कंजाटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	123
		ब. हाती घेतलेल्या कामाची किंमत	लाख रुपये	303
		क. दिलेली मजुरी	लाख रुपये	उ. ना
15	गृहनिर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळण्यांची	संख्या	1829

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

(परिमाण - टन/ मूल्य - हजारात)

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे नांव	तहसिल	बाजार पेठेचा प्रकार	उप बाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आचक						
					गहू		उवारी		कापूस		
					परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	आष्टी	आष्टी		3	3	20	215	956	3746	73784	
2	आर्वी	आर्वी		2	235	1527	30	200	14330	284980	
3	सिंदी	सेलु	६ ३ ३ ३ ३ ३ ३	1	39	250	126	589	11063	204294	
4	वर्धा	वर्धा		0	164	189	362	562	20202	406487	
5	पुलगांव	देवळी		2	31	208	17	67	13474	252163	
6	हिंगणघाट	हि-घाट		2	139	934	232	1053	9501	161789	
7	समुद्रपूर	स-पूर		2	0	0	0	0	8421	154083	
एकुण				12	611	3128	982	3427	80737	1537580	

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे नांव	वार्षिक आचक								जवस परिमाण
		तुर		मुग		चणा		उडीद		
		परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	आष्टी	0	0	0	0	4	65	0	0	0
2	आर्वी	1965	27710	20	239	125	1873	0	0	0
3	सिंदी	2467	38325	2	26	1206	16742	0	0	0
4	वर्धा	2074	29239	9	116	619	5432	8	1752	0
5	पुलगांव	560	7906	0	0	525	7411	0	0	0
6	हिंगणघाट	10297	169193	5	71	2076	31119	36	7884	6
7	समनागर	610	8610	0	0	112	1681	0	0	0
एकुण		17973	280983	36	452	4667	64323	44	9636	6

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे नांव	जवस मूल्य (रु.)	वार्षिक आचक							एकुण मूल्य (रु.)
			मुगफल्ली		तीळ		सोयाबीन			
			परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)	परिमाण	मूल्य (रु.)		
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	आष्टी	0	80	1042	0	0	393	5137	4441	81004
2	आर्वी	0	0	0	0	0	3560	28508	20265	345037
3	सिंदी	0	101	1738	2	6	3918	46562	18924	308532
4	वर्धा	0	8	111	1	3	7215	61212	30662	505103
5	पुलगांव	0	0	0	0	0	1062	9009	15669	276764
6	हिंगणघाट	60	0	0	3	9	35131	406648	57426	778760
7	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	1565	13276	10708	177650
एकुण		60	189	2891	6	18	52844	570352	158095	2472850

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2003 अखेर.

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात			
अ. क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे रुपये	व्यापा-यां व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे रुपये	एकूण (4+5) (रुपये)
1	2	3	4	5	6
1	आष्टी	0	0	0	0
2	कारंजा	4	0	1766	1766
3	आर्वी	10	0	414	414
4	सेलु	12	0	5552	5552
5	वर्धा	26	0	33308	33308
6	देवळी	14	0	1315	1315
7	हिंगणघाट	10	0	1463	1463
8	समुद्रपुर	2	0	677	677
जिल्हा एकूण		78	0	44495	44495

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थामात उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधाची माहिती, 2002

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	संख्या						
		रुग्णा लये	दवा खाने	प्रसूती ग्रहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	उप केंद्राची संख्या	डॉक्टर व वैद्य	परि चारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	0	7	0	4	16	7	21
2	कारंजा	2	7	2	4	18	11	37
3	आर्वी	3	6	3	6	23	7	44
4	सेलु	2	5	2	10	27	9	43
5	वर्धा	5	4	5	8	27	46	143
6	देवळी	4	5	3	10	24	14	50
7	हिंगणघाट	4	7	2	6	23	18	43
8	समुद्रपूर	2	7	1	6	22	5	33
जिल्हा एकूण		22	48	18	54	180	117	414

पुढे चालु

अ. क्र.	तहसील	खाटीची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण (00)		
		एकूण	स्त्रिया साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	7	9	2	0	0	0	185	176	179
2	कारंजा	63	23	0	21	20	10	176	201	60
3	आर्वी	44	44	3	20	22	12	328	334	250
4	सेलु	61	40	1	7	9	2	278	324	141
5	वर्धा	318	148	29	87	104	30	556	600	391
6	देवळी	86	72	0	20	32	11	342	325	311
7	हिंगणघाट	86	46	2	13	20	11	224	243	215
8	समुद्रपूर	90	46	5	5	9	3	201	229	131
जिल्हा एकूण		755	428	42	173	216	79	2290	2432	1678

- आधार -
- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा
 - 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.
 - 3) मध्यवर्ती रेल्वे हेल्थ युनिट, रेल्वे विभाग, वर्धा
 - 4) वैद्यकीय अधिकारी पोलीस रुग्णालय, वर्धा

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्युंची संख्या 2002

'जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण, ग्रामीण, नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्युंची संख्या			बाल मृत्युंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 आष्टी		एकूण	338	295	633	254	177	431	6	4	10
		ग्रामीण	338	295	633	254	177	431	6	4	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 कारंजा		एकूण	562	498	1060	261	199	460	6	12	18
		ग्रामीण	562	498	1060	261	199	460	6	12	18
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 आर्धी		एकूण	1167	1063	2230	527	335	862	18	23	41
		ग्रामीण	394	381	775	316	231	547	16	15	31
		नागरी	773	682	1455	211	104	315	2	8	10
4 सेलु		एकूण	558	477	1035	421	270	691	15	11	26
		ग्रामीण	558	477	1035	421	270	691	15	11	26
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 वर्धा		एकूण	4918	4347	9265	1665	1135	2800	136	108	244
		ग्रामीण	2141	1800	3951	973	617	1590	88	61	149
		नागरी	2777	2537	5314	692	518	1210	48	47	95
6 देवळी		एकूण	1273	1138	2411	576	401	977	15	18	33
		ग्रामीण	531	504	1035	369	266	635	14	16	30
		नागरी	742	634	1376	207	135	342	1	2	3
7 हिंगणघाट		एकूण	1521	1320	2841	734	520	1254	17	19	36
		ग्रामीण	559	481	1040	398	301	699	14	14	28
		नागरी	962	839	1801	336	219	555	3	5	8
8 समुद्रपूर		एकूण	635	522	1157	353	202	555	9	5	14
		ग्रामीण	635	522	1157	353	202	555	9	5	14
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		एकूण	10972	9660	20632	4791	3239	8030	222	200	422
		ग्रामीण	5718	4968	10686	3345	2263	5608	168	138	306
		नागरी	5254	4692	9946	1446	976	2422	54	62	116

टिप - माहिती अस्थायी आहे.

आधार -- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

वि. ध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2002

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या	अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
1	2	3	1	2	3
1	हिवताप	24	9	कर्करोग	192
2	पटकी	0	10	श्वसन क्रियेसंबंधी	825
3	देवी		11	अपघात	
4	क्षय	178		अ) आत्महत्या	94
5	न्युमोनिया	73		ब) रहादारी वाहतूक	45
6	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	39		क) इतर अपघात	389
7	हृदय विकार	562	12	इतर कारणे	5577
8	विषमज्वर	32		एकूण मृत्यू	8030

टिप :- माहिती अस्त्याडु आहे.

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

माताबाल संगोपन कार्यक्रमा अंतर्गत लस टोचणी 2002 - 2003 वर्षा क्तीता

जिल्हा - वर्धा

अ क्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस ति. डो.	पोलीओ	बिसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटो)	धर्नुवात लस		
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	आष्टी	ग्रा.	1410	1410	1391	1355	1468	1447	1721	1285
		ए.	1410	1410	1391	1355	1468	1447	1721	1285
2	कारंजा	ग्रा.	1944	1944	1531	1868	2130	2131	1484	1927
		ए.	1944	1944	1531	1868	2130	2131	1484	1927
3	आर्ची	ग्रा.	1845	1845	1724	1833	2645	2541	2554	1984
		ए.	2765	2765	2562	2620	3973	3606	3657	3458
4	सेलु	ग्रा.	2597	2597	2446	2530	3618	3231	3140	2824
		ए.	2597	2597	2446	2530	3618	3231	3140	2824
5	वर्धा	ग्रा.	2816	2901	2540	2722	3927	3657	3384	3024
		ए.	5982	6119	10712	6303	6848	5300	6201	7357
6	देवळी	ग्रा.	2502	2502	2326	2456	3594	3467	2974	2579
		ए.	3282	3282	3095	3240	4454	4318	3676	3363
7	हिंगणघाट	ग्रा.	2147	2147	1813	2115	2955	3224	3014	2345
		ए.	4122	3949	3089	3987	5957	5768	5017	4108
8	समुद्रपूर	ग्रा.	2052	2052	1915	1997	3022	2602	2719	2038
		ए.	2052	2052	1915	1997	3022	2602	2719	2038
जिल्हा एकूण		ग्रा.	17313	17398	15686	16876	23359	22300	20990	18006
		ए.	24154	24118	26741	23900	31470	28403	27615	26360

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा.

अ क्र	तहसिल	एकुण ग्रामीण	31-3- 003 रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निबीजीकरण केलेल्यांची संख्या			लूप पध्दती I.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकुण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	एकुण	2	175	420	595	448	11749
		ग्रामीण	2	175	420	595	448	11749
2	कारंजा	एकुण	2	59	629	688	493	13601
		ग्रामीण	2	59	629	688	493	13601
3	आर्वी	एकुण	4	274	856	1130	926	21762
		ग्रामीण	3	248	622	870	626	16355
4	सेलु	एकुण	5	189	805	994	849	20153
		ग्रामीण	5	189	805	994	849	20153
5	वर्धा	एकुण	7	187	2790	2977	1962	48502
		ग्रामीण	4	157	916	1073	794	27862
6	देवळी	एकुण	6	277	974	1251	1075	26427
		ग्रामीण	5	259	772	1031	747	18679
7	हिंगणघाट	एकुण	5	285	1323	1608	1505	33803
		ग्रामीण	3	253	823	1076	631	18871
8	समुद्रपूर	एकुण	3	135	776	911	527	18387
		ग्रामीण	3	135	776	911	527	18387
जिल्हा एकूण		एकुण	34	1581	8573	10154	7785	194384
		ग्रामीण	27	1475	5763	7238	5115	145657

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	आष्टी	26787	20659	47446	0	0	0	26787	20659	47446
		(86.01)	(71.34)	(78.95)	0	0	0	(86.01)	(71.34)	(78.95)
2	कारंजा	33360	25236	58596	0	0	0	33360	25236	58596
		(84.58)	(67.45)	(76.24)	0	0	0	(84.58)	(67.45)	(76.24)
3	आर्वी	38814	28705	67519	17175	14316	31491	55989	43021	99010
		(83.20)	(65.87)	(74.84)	(92.74)	(82.38)	(87.73)	(85.92)	(70.58)	(78.51)
4	सेलु	45773	34555	80328	5303	4268	9571	51076	38823	89899
		(85.03)	(68.03)	(76.78)	(90.23)	(76.26)	(83.41)	(85.54)	(68.85)	(77.44)
5	वर्धा	72713	56978	129691	54589	46137	100726	127302	103115	230417
		(85.76)	(72.09)	(79.16)	(94.01)	(84.89)	(86.60)	(89.11)	(77.30)	(83.41)
6	देवळी	41935	30861	72796	22492	18177	40669	64427	49038	113465
		(89.59)	(70.44)	(80.33)	(93.08)	(80.41)	(86.95)	(90.78)	(73.83)	(82.58)
7	हिंगणघाट	46103	34292	80395	40261	33208	73469	86364	67500	153864
		(84.96)	(67.57)	(76.56)	(94.68)	(83.74)	(89.40)	(89.23)	(74.67)	(82.20)
8	समुद्रपूर	44112	32864	76976	0	0	0	44112	32864	76976
		(84.82)	(67.93)	(76.68)	0	0	0	(84.82)	(67.93)	(76.68)
एकूण जिल्हा		349597	264150	613747	139820	116106	255926	489417	380256	869673
		(85.49)	(69.02)	(77.53)	(93.74)	(83.18)	(88.64)	(87.70)	(72.80)	(80.50)

टिप --1) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवितात. 2) हि आकडेवारी अस्थायी व पुढील पडताळणीच्या अधीन राहून आहे. 3) साक्षरतेची टक्केवारी काढतांना 0 ते 6 वयोगटातील लोकसंख्या वजा करून घेणा-या संख्येशी टक्केवारी काढण्यात आली आहे.

आधार -- 2001 जनगणना प्रकाशन. (अस्थाई)

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2001 - 2002

जिल्हा - पुणे.

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक	923	923	915	923	915	25135	27
2	<u>प्राथमिक शाळा</u>							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	746	2111	984	2083	965	61344	29
	ब) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा							
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	309	2065	862	1992	810	63320	31
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1055	4176	1846	4075	1775	124664	30
3	माध्यमिक शाळा	167	1971	592	1945	582	62227	32
4	उच्च माध्यमिक शाळा	84	2178	586	2177	586	79131	36
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	29	385	76	385	76	15377	40
	जिल्हा एकूण	2258	9633	4015	9505	3934	306534	32

टिप :- सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये माहिती पुर्न प्रकाशित आहे.

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी सन 2001 - 2002

जिल्हा - वर्धा.

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या.					
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक/उच्च माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	25135	11319	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	96726	46622	683	290
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	27938	13427	51554	25212
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	66104	32783
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	23017	11908
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		25135	11319	124664	60049	141358	70193

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे सुरु. . . .

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	सा.शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण		मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	अनुसूचित जाती	
						(3+5+7+9)	(4+6+8+1)
1	2	9	10	11	12	13	14
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	25135	11319	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	97409	46912	16667	8079
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	79492	38639	14111	6786
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	66104	32783	12634	6164
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	23017	11908	4934	2557
6	उच्च माध्यमिक नंतर	8273	4008	8273	4008	1321	693
जिल्हा एकूण		8273	4008	299430	145569	49667	24279

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे सुरु. . . .

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या					
		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	15	16	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	17568	8549	54444	26104	88679	42732
3	इयत्ता 5 ते 7	12353	5928	46055	22425	72519	35139
4	इयत्ता 8 ते 10	8432	4194	38946	19389	60012	29747
5	इयत्ता 11 व 12	1842	906	14145	7337	20921	10800
6	उच्च माध्यमिक नंतर	420	182	3846	1839	5587	2714
जिल्हा एकूण		40615	19759	157436	77094	247718	121132

टिप :- उच्च माध्यमिक नंतरची माहिती पुर्नप्रकाशित आहे.

आधार -- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या					
			अन.जाती		अनु.जमाती		इ.मा.व.	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	5	85	21	202	70	559	112
2	विधी महाविद्यालये	1	41	5	0	0	165	33
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	2	121	62	83	38	176	80
4	आयुर्वेद महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0
5	आभि. महाविद्यालये	1	92	11	22	2	366	45
6	इतर.							
	अ.तंत्रनिकेतन	2	199	27	42	6	572	50
	ब.आय.टी.आय.	8	218	65	65	91	394	78
	(2002-03)							
	क.डी.एड.	6	36	15	21	3	118	53
	ड.जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालु

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	एकूण मा.व.		विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	विद्यार्थ्यांची संख्या		एकूण शिक्षक			
				एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	शिक्षिका
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	846	203	813	106	1659	309	31	6
2	विधी महाविद्यालये	206	38	38	32	244	70	8	0
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	380	180	439	182	819	362	223	69
4	आयुर्वेद महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0
5	आभि. महाविद्यालये	480	58	794	97	1274	155	77	14
6	इतर.								
	अ.तंत्रनिकेतन	813	83	205	10	1018	93	63	0
	ब.आय.टी.आय.	677	154	113	50	790	204	76	8
	(2002-03)								
	क.डी.एड.	175	71	19	11	194	82	36	16
	ड.जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0

टिप :- आय.टी. आय. सोडून सर्व संस्थेची माहिती पुर्न प्रकाशित करण्यात आली आहे.

तक्ता क्रमांक 8.5

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2002-2003

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	लाभा र्थ्यांची संख्या								प्रत्यक्ष-खर्च (रुपये हजारत)
	माध्य-मिक	कनिष्ठ महा विद्यालये 11 वी व 12 वी	उच्च शिक्षण	अभि यांजिकी महा-विद्यालये	वैद्यकीय महा-विद्यालये	इतर महा-विद्यालये	इतर संस्था	एकूण	
1	0	2895	5006	0	0	0	415	8316	2926

टिप :- अ. महाविद्यालय, पदवी महाविद्यालय व तंत्रनिकेतनची माहिती पुर्व प्रकाशित करण्यात आलेली आहे.

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा - वर्धा		रुपये हजारात							
अ.क्र.	यंजणा	योजनांतर				योजनातर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यति- रिक्त अनावर्ती खर्च	बांध काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यति- रिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	579173	0	0	579173	2618	4477	0	7095
2	नगरपरिषद	47164	180	0	47344	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		626337	180	0	626517	2618	4477	0	7095

तक्ता क्रमांक 8.6 पुढे सुरु.....

अ.क्र.	यंजणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	581791	4477	0	586268
2	नगरपरिषद	47164	180	0	47344
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगरपालिका	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		628955	4657	0	633612

आधार -- 1) शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

2) शिक्षण उपसंचालक, नागपूर विभाग नागपूर

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा आठवी ते बारावी)

जिल्हा :- वधा वर्ष 2002 - 0

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	26
2	पटावरील संख्या	अ. मुले संख्या ब. मुली संख्या एकूण(अ+ब) संख्या	3841 979 4820
3	एकूण खर्च	रु.हजारात	18563

आधार:- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, वधा

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2002-03

जिल्हा :- वधा

अ.क्र.	तहसिल	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या	लाभार्थी संख्या
1	2	3	4
निरंक			
जिल्हा एकूण			

टिप - या जिल्हयातील साक्षरत्तर कार्यक्रम 31 मार्च 1997 पुर्ण झाल्यामुळे माहिती निरंक आहे

आधार:- प्रौढ शिक्षण अधिकारी, वधा

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000

जिल्हा :- वधा

अ.क्र.	बा ब	परिणाम	माहिती
1	2	3	4
<u>शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या</u>			
1	अ. पदवीस्तर	संख्या	5
	ब. पदवीपूर्वस्तर	संख्या	6
	क. शाळास्तर	संख्या	उ. ना.
<u>पटावरील संख्या</u>			
2	अ. पदवीस्तर	संख्या	1659
	ब. पदवीपूर्वस्तर	संख्या	383
	क. शाळास्तर	संख्या	उ. ना.
<u>एकूण खर्च (रुपय)</u>			
3	अ. पदवीस्तर	रुपये	उ. ना.
	ब. पदवीपूर्वस्तर	रुपये	उ. ना.
	क. शाळास्तर	रुपये	उ. ना.

टिप :- शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्थेची माहिती सन 1999-2000 ची असून पुर्नप्रकाशीत करण्यात आलेली आहे.

आधार - 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष - 2002-03

अ. क्र.	तालुक्याचे नांव	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)	खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव, (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळांडूंची संख्या			क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		
							मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	0	2	0	0	1	1	0	1	1	0	1
2	कारंजा	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	8	0	0	1	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	10	0	0	0	1	1	2	1	1	2
5	वर्धा	3	17	1	1	7	3	3	6	3	3	6
6	देवळी	1	6	1	0	3	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	1	5	0	0	3	0	4	4	0	4	4
8	समुद्रपूर	0	5	0	0	0	1	0	1	1	0	1
एकूण जिल्हा		5	61	2	1	15	6	8	14	6	8	14

आधार :- जिल्हा क्रीडाअधिकारी, वर्धा

२४९

तपता क्रमांक :- 9.1 (अ),

रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2003 या वर्षाअखेर)

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1	ब्रॉडगेज 1) एकेरी 2) दुहेरी 3) तिहेरी व अधिक	65 225 70
2	मिटर गेज	0
3	नॅरो गेज	37
एकूण रेल्वे मार्ग		397

तपता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2003 या दिवशीची)

जिल्हा:- वर्धा

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	आष्टी	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--
3	आर्वी	1) आर्वी 2) विरळ 3) रोहणा 4) पाचेगांव 5) खुबगांव 6) सोरटा	नॅरो गेज	मध्य रेल्वे
4	सेलु	1) सेलु रोड 2) सिंदी 3) तुळजापूर	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
5	वर्धा	1) वर्धा 2) सेवागाम 3) वरुड 4) भुगांव 5) दहेगांव 6) सोनेगांव	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
6	देवळी	1) पुलगांव 2) कवठा	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
7	हिंगणघाट	1) हिंगणघाट 2) चाघोली 3) येणोर 4) नागरी	ब्रॉडगेज	मध्य रेल्वे
8	समुद्रपुर	--	--	--

आधार :- विभागीय व्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, नागपुर

जिल्हा:- वर्धा

लांबी कि.मी.मध्ये

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	गामीण रस्ते	इतर योजनेतर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<u>सिमेंट कांक्रीट</u>								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	56	56
2	<u>डांबरी</u>								
	अ. सा.बां.वि.	108	67	540	542	0	0	0	1257
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	104	457	368	0	929
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	8	2	5	0	135	150
3	<u>खंडीचे</u>								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	54	129	0	0	0	183
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	81	181	615	0	877
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	278	278
4	<u>इतर माल वापरून केलेले</u>								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	113	113
5	<u>इतर</u>								
	अ. सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	0	1	256	0	257
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	0	0
	<u>एकूण लांबी</u>								
	अ. सा.बां.वि.	108	67	594	671	0	0	0	1440
	ब. जिल्हा परिषद	0	0	0	185	639	1239	0	2063
	क. न.पा./म.न.पा.	0	0	8	2	5	0	582	597
	जिल्हा एकूण	108	67	602	858	644	1239	582	4100

आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,विशेष प्रकल्प मंडळ, नांगपूर

2) सर्व नगरपरिषदा, जिल्हा वर्धा,

3) कार्यकारी अभियंता,सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा

4) कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जि. प. वर्धा

वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2003 वर्षाअखेरीची)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बा ब.	संख्या	अ.क्र.	बा ब.	संख्या
1	2	3	1	2	3
1	मोटार सायकली, स्कुटर/मोपेड इत्यादी	54431	6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
2	मोटारी/जीप/ स्टेशन वॅगन्स	3188	1)	डिझेलवर चालणा-या	143
3	टॅक्सी कॅबजस	131	2)	पेट्रोलवर चालणा-या	26
4	स्वयंचालित रिक्शा	2488		माल मोटारी - सार्वजनिक वाहने	
5	स्टेट कॅरेजेस		1)	डिझेलवर चालणा-या	586
	1) डिझेलवर चालणा-या	237	2)	पेट्रोलवर चालणा-या	41
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0	7	रुग्णवाहिका	10
	कॅजाटी वाहने		8	शाळेच्या बसेस	7
	1) डिझेलवर चालणा-या	51	9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	46
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0	10	जोड वाहने	1418
			11	ट्रॅक्टर्स	1408
			12	इतर	9
जिल्हा एकूण					64220

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी सन 2002-2003

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	उपक्रमाचे नांव
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गाची संख्या	397
2	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)	28945.50
3	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी.)	73.01
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	265
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	251
6	प्रवाश्यांची दैनिक सरासरी (लाखात)	1.02
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	403548
8	दर दिवशी मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	110561096

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग वर्धा

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना डिसेंबर 2002 या वर्षाकरिता (वाहतुक गणना डिसेंबर 2002)

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	पृष्ठ भागाचा प्रकार	रस्त्याची रूंदी (मिटर)	उच्च गती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार (से. टन)
			कार, जीपस	बस गाड्या	गाळ मोटर, ट्रक्स	मोटर सायकल/ स्कुटर	एकुण (4 ते 7)	जनावरां कडुन ओढल्या जाणारी	सायकल	इतर वाहने	एकुण (9 ते 11)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

I] राष्ट्रीय महामार्ग

1	मार्गाचे नाव कृ धुळे - एदलाबाद - नागपूर क्र. 6, लांबी 98/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - तळेगांव	डांबरी	7.00	1113	385	4124	439	6061	94	357	0	451	51092
2	मार्गाचे नाव नागपूर - हैद्राबाद क्र 7, लांबी 50/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे कांढळी	डांबरी	7.00	1259	360	2727	847	5193	21	237	0	258	34829
3	मार्गाचे नाव नागपूर - हैद्राबाद क्र 7, लांबी 79/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नांदगांव चौरस्ता	डांबरी	7.00	1935	352	3453	2052	7792	495	2015	0	2510	46058

II] राज्य महामार्ग

4	मार्गाचे नाव नागपूर - बोरी - तुळजापूर क्र 3, लांबी 39/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सावंगी	डांबरी	7.00	1199	361	1004	1005	3569	45	316	518	879	15924
5	मार्गाचे नाव नागपूर-बोरी-वर्धा-तुळजापूर क्र 3, लांबी 44/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलडोह	डांबरी	7.00	1655	383	901	1103	4042	17	152	0	169	16595
6	मार्गाचे नाव नागपूर-बोरी-वर्धा-तुळजापूर क्र 3, लांबी 73/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नालवाडी	डांबरी	7.00	2510	364	945	3019	6838	10	1087	0	1097	18761
7	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-वायगांव क्र 243, लांबी 13/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे धोत्रा चोरस्ता	डांबरी	5.50	590	85	1557	456	2688	301	362	0	663	16261
8	मार्गाचे नाव वायगांव-देवळी-पुलगांव क्र 243, लांबी 24/700 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वायगांव [नि.]	डांबरी	5.50	326	11	454	331	1122	58	369	0	427	5388
9	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-नंदोरी 243 (सि), लांबी 0/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - हिंगणघाट	डांबरी	3.70	503	60	318	821	1702	153	919	0	1072	4888
10	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-नंदोरी-वाशी कोरा क्र 243 (सि), लांबी 0/000 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नंदोरी-हिंगणी	डांबरी	3.70	345	43	437	301	1126	188	385	4	577	5628
11	मार्गाचे नाव हिंगणी-हिंगणा क्र 255, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हिंगणी	डांबरी	3.75	191	9	273	316	789	179	492	0	671	3442
12	मार्गाचे नाव सेलु-हिंगणी क्र 256, लांबी 2/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे घोराड	डांबरी	5.50	433	30	217	899	1579	201	1064	25	1290	3544
13	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा क्र 257, लांबी 52/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे पिपरी	डांबरी	5.50	3105	662	1606	3537	8910	806	4199	12	5017	30066

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	मार्गाचे नाव वर्धा - वायगांव क्र 257, लांबी 57/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बोरोगांव नाका डांबरी	7.00	7110	197	490	6948	14745	96	7469	335	7900	21867
15	मार्गाचे नाव वर्धा - सेवागाम क्र 258, लांबी 1/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वर्धा शहर डांबरी	7.00	1809	305	694	1914	4722	168	1943	0	2111	14064
16	मार्गाचे नाव सेवागाम - समुद्रपूर क्र 258, लांबी 00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेवागाम डांबरी	3.70	571	43	307	756	1677	156	688	5	849	4460
17	मार्गाचे नाव सेवागाम - समुद्रपूर क्र 258, लांबी 24/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे मांडगाव डांबरी	3.70	218	41	258	409	926	242	335	0	577	3248
18	मार्गाचे नाव सेवागाम - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258, लांबी 30/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे दहेगांव डांबरी	3.70	691	133	808	854	2486	379	711	4	1094	10236
19	मार्गाचे नाव सेवागाम - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258, लांबी 52/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे गिरड डांबरी	3.70	596	165	1138	714	2613	465	983	6	1454	13129
20	मार्गाचे नाव सेवागाम - नांदोरा - आष्टा क्र 258 (अ), लांबी 3/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे मांडवगड डांबरी	3.70	257	4	228	337	826	117	335	0	452	2649
21	मार्गाचे नाव समुद्रपूर - जांब - चरोरा क्र 264, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - समुद्रपूर चौरस्ता डांबरी	3.70	1124	203	1341	1234	3902	362	1488	5	1855	16365
22	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाल क्र 3, लांबी 84/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सालोड हिरापुर. डांबरी	7.00	1239	453	1484	1046	4222	189	1116	42	1347	21116
23	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाल क्र 3, लांबी 94/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे देवळी शहर डांबरी	7.00	892	452	1265	888	3497	193	509	57	759	18234
24	मार्गाचे नाव नागपूर - वर्धा - यवतमाल क्र 3, लांबी 110/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे शिरपुर खेडे डांबरी	7.00	904	503	1150	753	3320	185	605	37	827	17939
25	मार्गाचे नाव आर्वी - देऊरवाडा - कु-हा - चांदुर क्र 241, लांबी 0/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आर्वी डांबरी	3.70	653	76	979	621	2329	344	398	45	787	10705
26	मार्गाचे नाव देवळी - दहेगांव - पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 39/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे देवळी डांबरी	5.50	315	119	302	418	1154	222	348	0	570	5261
27	मार्गाचे नाव देवळी - दहेगांव - पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 47/600 कि.मी., जवळपासचे श/खेडे दहेगांव डांबरी	5.50	वाहन गणती घेण्यात आली नाही									
28	मार्गाचे नाव देवळी - दहेगांव - पुलगांव - अमरावती क्र 243, लांबी 64/200 कि.मी., जवळपासचे श/खेडे पुलगांव डांबरी	5.50	881	108	904	1061	2954	78	1386	0	1464	11970
29	मार्गाचे नाव देवळी - आगरगांव क्र 243/बी, लांबी 0.200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे देवळी डांबरी	3.70	320	20	353	339	1032	210	441	23	674	4189

तक्ता क्र - 9.5 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
30	मार्गाचे नाव देवळी - आगरगांव क्र 243/बी, लांबी 10/600 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे आगरगांव											
डांबरी	3.70	343	18	406	366	1133	249	326	21	596	4758	
31	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुर्गावाडा क्र 244, लांबी 0/800 कि.मी, जवळपासचे श/ख पुलगांव शहर											
डांबरी	5.50	780	77	496	797	2150	45	1139	0	1184	7470	
32	मार्गाचे नाव पुलगांव - आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुर्गावाडा क्र 244, लांबी 31/0 कि.मी. , जवळपासचे श/ख सूर्यगांव											
डांबरी	5.50	435	174	790	465	1864	177	178	55	410	10152	
33	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुर्गावाडा क्र 244, लांबी कि.मी. 42/600, जवळपासचे श/ख वर्धननरी											
डांबरी	5.50	583	197	757	523	2060	150	272	107	529	10831	
34	मार्गाचे नाव पुलगांव-आर्वी-तळेगांव-आष्टी-दुर्गावाडा क्र 244, लांबी 59/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी											
डांबरी	3.70	589	215	629	1481	2914	620	1287	0	1907	10113	
35	मार्गाचे नाव पुलगांव-नांचणगांव-शिरपूर क्र 244 अ, लांबी 0/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे नांचणगांव											
डांबरी	5.50	1791	30	1063	1730	4614	275	2699	0	2974	14377	
36	मार्गाचे नाव पुलगांव - नांचणगांव - शिरपूर क्र 244 अ, लांबी 13/400 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे इंझाळा											
डांबरी	3.75	174	61	174	346	755	99	355	0	454	2789	
37	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी- 0/800 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे रोहणा											
डांबरी	3.75	916	10	271	848	2045	511	892	25	1428	4890	
38	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-0/400 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे वाढोणा											
डांबरी	3.75	472	29	419	465	1385	267	785	11	1063	5732	
39	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-24/800 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे कारंजा											
डांबरी	3.75	163	38	227	431	859	27	228	12	267	2773	
40	मार्गाचे नाव रोहणा - कारंजा - जलालखेडा क्र 245 , लांबी-21/0 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे जुनापानी											
डांबरी	3.75	164	16	230	206	616	132	174	3	309	2580	
41	मार्गाचे नाव खरांगणा-कोंढाळी क्र 247, लांबी- कि 0/0.मी., जवळपासचे शहर/खेडे खरांगणा											
डांबरी	3.75	406	64	687	407	1564	334	277	22	633	7730	
42	मार्गाचे नाव खरांगणा कोंढाळी क्र 247, लांबी 30/400 कि.मी, जवळपासचे शहर/खेडे काजळी											
डांबरी	3.75	149	17	273	295	734	22	353	26	401	2927	
43	मार्गाचे नाव नागपूर - हिंणणी - आंजी - बिरुळ क्र 255, लांबी-8/600 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे मांडवा											
डांबरी	3.75	197	99	136	320	752	89	392	0	481	2581	
44	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायगाव - राळेगांव क्र 257, लांबी-11/00 कि.मी. , जवळपासचे शहर/खेडे बेढोणा											
डांबरी	5.50	649	98	1047	650	2444	517	116	145	778	11490	
45	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायगाव - राळेगांव क्र 257, लांबी-57/700 कि.मी , जवळपासचे शहर/खेडे वायगांव											
डांबरी	3.70	688	61	1484	827	3060	197	712	36	1145	14431	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
46	मार्गाचे नाव आर्वी - वर्धा - वायगाव - राळेगांव क्र 257, लांबी-82/700 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे कानगांव	डांबरी	3.70	268	62	1059	513	1902	623	535	35	1193	10397
47	मार्गाचे नाव पुलगाव - वर्धा - समुद्रपूर - गिरड - उमरेड क्र 258, लांबी-0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सालोड	डांबरी	3.70	वाहन गणती घेण्यात आली नाही.									
III प्रमुख जिल्हा मार्ग													
48	मार्गाचे नाव सुकळीबाई-बांगडापूर क्र प्रजिमा-10, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सुकळी चौस्ता.	डांबरी	3.70	305	19	824	290	1438	194	322	0	516	7868
49	मार्गाचे नाव वर्धा-वायफड-रसुलाबाद क्र प्रजिमा-11, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सिंदी मेघे.	डांबरी	3.70	469	44	428	743	1684	158	937	123	1218	5799
50	मार्गाचे नाव वणी-अल्लीपुर-गिरोली क्र प्रजिमा-13, लांबी 23/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वणी.	डांबरी	3.70	136	15	93	119	363	72	134	0	206	1293
51	मार्गाचे नाव हिंगणी-आमगांव-मालेगांव क्र प्रजिमा-16, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हिंगणी	डांबरी	3.70	85	8	258	211	562	30	450	0	480	2969
52	मार्गाचे नाव हिंगणी-केळझर क्र प्रजिमा-17, लांबी 13/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे केळझर	डांबरी	3.70	378	7	203	327	915	145	332	34	511	2621
53	मार्गाचे नाव बेला चौकी-वाघोली-मांडगांव क्र.प्रजिमा-17, लांबी 3/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वाघोली	डांबरी	3.70	283	4	190	231	708	432	441	0	873	2640
54	मार्गाचे नाव सेलु-झडशी क्र.प्रजिमा-17, लांबी 2/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलु	डांबरी	3.70	2231	25	528	789	3573	174	852	0	1026	5761
55	मार्गाचे नाव येळाकेळी-सेलु क्र प्रजिमा-18, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे येळाकेळी	डांबरी	3.70	369	88	443	562	1462	609	315	42	966	5709
56	मार्गाचे नाव सेलडाह-सिंदी-काढळी क्र प्रजिमा-19, लांबी 6/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सेलडाह	डांबरी	3.70	408	31	117	457	1013	103	411	31	545	2279
57	मार्गाचे नाव सेलेडोह-सिंदी-काढळी क्र प्रजिमा-19, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सिंदी रेल्वे	डांबरी	3.70	309	34	160	402	905	152	335	0	487	2579
58	मार्गाचे नाव सेलु-सोनेगांव क्र प्रजिमा-20, लांबी 5/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वघाळा	डांबरी	3.70	247	4	252	207	710	146	293	0	439	2793
59	मार्गाचे नाव सोनेगांव-अल्लीपुर-कपसी क्र., लांबी-18/800 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सिरसगांव	डांबरी	3.70	277	32	156	363	828	221	255	0	476	2477
60	मार्गाचे नाव वर्धा-बरबडी-गोजी, लांबी- 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे - भा. खाद्यनिगम	डांबरी	3.70	404	40	178	1587	2209	30	1842	0	1872	2990

तयत्ता क्र - 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
61	मार्गाचे नाव सेवाग्राम-खरांगणा (गोडे)-हमदापुर-काठळी क्र 24, लांबी-0/0 कि.मी. जवळपासचे श/ख सेवाग्राम डांबरी	3.70	305	41	164	738	1248	89	40	693	822	2733
62	मार्गाचे नाव हिंगणघाट-सातेफळ-लाडकी क्र प्रजिमा 26, लांबी 6/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सातेफळ खडीचा	3.70	27	20	246	390	683	172	184	0	356	2784
63	मार्गाचे नाव गिरड-साय्यरा-कोरा क्र प्रजिमा 28, लांबी 0/200 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे गिरड डांबरी	3.70	354	45	241	445	1085	425	552	0	977	3992
64	मार्गाचे नाव उमरी-दिग्रस-मांडगांव क्र प्रजिमा - 22, लांबी 1/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे उमरी डांबरी	3.70	583	26	555	996	2160	208	1272	126	1606	7242
65	मार्गाचे नाव कुटकी-आर्वी-काचणगांव क्र प्रजिमा-30, लांबी 4/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आर्वी. खडीचा	3.70	194	8	242	138	582	191	120	0	311	2608
66	मार्गाचे नाव आष्टी-मोर्शी क्र प्रजिमा-1, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी डांबरी	3.70	467	60	470	595	1592	308	484	0	792	6322
67	मार्गाचे नाव आष्टी-थार-पारडी-नारा क्र प्रजिमा-3, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे आष्टी डांबरी	3.70	399	24	532	368	1323	137	346	0	483	5923
68	मार्गाचे नाव सारवाडी-पारडी क्र प्रजिमा-4, लांबी 2/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे सारवाडी डांबरी	3.70	167	7	203	218	595	282	245	48	575	2218
69	मार्गाचे नाव साहूर-माणिकवाडा-सुसुंद्रा क्र प्रजिमा-5, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे साहूर डांबरी	3.70	320	69	418	169	976	154	137	0	291	4899
70	मार्गाचे नाव ठाणेगांव-बांगडापूर क्र प्रजिमा-6, लांबी 0/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे हेटीकुंडी डांबरी	3.70	178	20	238	301	737	64	133	18	215	2792
71	मार्गाचे नाव ठाणेगांव-काटोल क्र प्रजिमा-7, लांबी 14/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बोरी (ठाणेगांव) डांबरी	3.70	74	40	262	55	431	10	116	23	149	2785
72	मार्गाचे नाव सुकळोबाई-बांगडापूर क्र प्रजिमा-7, लांबी 34/600 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे बांगडापूर डांबरी	3.70	200	20	217	102	539	26	86	0	112	2554
73	मार्गाचे नाव खरांगणा-नटाळ क्र प्रजिमा-8, लांबी 0/0 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे खरांगणा डांबरी	3.70	46	0	39	119	204	91	176	0	267	563
74	मार्गाचे नाव अंदोरी-देवळी क्र प्रजिमा-12, लांबी 4/00 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे वाटखेडा चौरस्ता डांबरी	3.70	170	47	248	304	769	151	272	40	463	3469
75	मार्गाचे नाव रत्नापूर-अडेगांव-गिरोली क्र प्रजिमा-13, लांबी 9/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे अडेगांव डांबरी	3.70	230	33	370	301	934	276	329	31	636	4660
76	मार्गाचे नाव चिस्तुर-खंबीत-बेलोरा क्र प्रजिमा-2 व 33, लांबी 22/400 कि.मी., जवळपासचे शहर/खेडे चिस्तुर डांबरी	3.70	641	35	450	584	1710	463	531	0	994	6320
77	मार्गाचे नाव - डांबरी	3.75	383	6	199	407	995	132	415	55	602	2723

पोष्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा मांची आकडेवारी (31 मार्च 2003 अखेर)

जिल्हा - वर्धा.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोष्टांची संख्या	185
2	तारघरांची संख्या	11 (91)
3	पत्रपेट्यांची संख्या	1101
4	पोष्टमनांची संचसंख्या	
	अ. नियमित आस्थापनेवरील	64
	ब. नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	182
5	दूरध्वनी संख्या	42426
6	पोष्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	172

टिप - पुलगांव सेंटल P.O. पुलगाव पोष्ट ऑफीस मध्ये 31.8.03 ला रुपांतरीत झाले आहे.

आधार :-

- 1) अधीक्षक, डाकघर, शहर विभाग वर्धा.
- 2) उपविभागीय तार घर, वर्धा
- 3) उपविभागीय अधिकारी, दूरध्वनी वर्धा.

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 2002-2003 करिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	517	1	6
अ)	प्राप्ती			
	1. सुरवातीची शिल्लक	33662	150686	22008
	2. अनुदाने व वर्गणी	21980	108513	120597
	3. चालू वर्षातील उत्पन्न	68065	119322	131824
	एकूण प्राप्ती	123707	378521	274429
ब)	खर्च			
	1. चालू वर्षातील खर्च	73258	145569	231953
	2. अखेरची शिल्लक	50449	150423	42476
	एकूण खर्च	123707	295992	274429

टिप :- (-) = बजा

आधार :- 1) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्राम पंचायती व गट ग्राम पंचायती	उत्पन्न									
			सुरवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदाने		अंश दान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4 + 12
				शासकीय	इतर							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	आष्टी	42	3168	1125	103	177	12	5149	0	2808	9374	12542
2	कारंजा	60	2806	1410	1442	0	0	7487	0	0	10339	13145
3	आर्वी	69	4811	226	5241	0	0	5496	0	567	11530	16341
4	सेलु	63	4331	211	2134	0	0	6293	0	115	8753	13084
5	वर्धा	74	6564	420	848	601	0	14872	0	289	17030	23594
6	देवळी	63	7714	881	1400	0	0	6325	0	33	8639	16353
7	हिंगणघाट	76	4154	553	4800	181	304	5910	0	963	12711	16865
8	समुद्रपूर	70	114	1136	50	0	0	7727	0	2756	11669	11783
जिल्हा - एकूण		517	33662	5962	16018	959	316	59259	0	7531	90045	123707

एवढे सुरु ...

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्व-जनिक बांधकाम	सामा-जिक नैतिक वृद्धी	शा-सन	सामा-जिक कल्याण	पशुधन संवर्धन	जमीन महसूल देख भाली ची वसुली	इतर	एकूण 14 ते 21 बेरीज	अखेरची शिल्लक (13-22)	एकूण (22+23)
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	2102	1244	997	1573	0	0	0	0	5916	6626	12542
2	कारंजा	3818	2037	2137	1326	0	0	0	0	9318	3827	13145
3	आर्वी	3171	1660	599	1790	408	50	0	0	7678	8663	16341
4	सेलु	2554	1651	813	2089	681	62	0	3	7853	5231	13084
5	वर्धा	5490	4899	1596	4755	63	0	0	326	17129	6465	23594
6	देवळी	4626	2156	1508	3457	0	0	0	0	11747	4606	16353
7	हिंगणघाट	868	3332	87	686	230	0	0	0	5203	11662	16865
8	समुद्रपूर	1732	3254	1475	1953	0	0	0	0	8414	3369	11783
जिल्हा - एकूण		24361	20233	9212	17629	1382	112	0	329	73258	50449	123707

आधार :- उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी, [ग्रामपंचायत], जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हा परिषदाचे बाबदार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष	सुधारित	अदाजित
		2001-2002	2002-2003	2003-2004
1	2	3	4	5
एक ज सा				
1) स्वनिर्मित उत्पन्न				
	अ. स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	7122	10308	13550
	ब. शिक्षण	405	293	291
	क. कृषी	7	4	4
	ड. इमारत व दळणवळण	605	486	287
	इ. इतर	2529	1246	9789
	एकूण (1)	10668	12337	23921
2) शासकीय अनुदाने				
	अ. सहेतुक अनुदान	11235	42653	67208
	ब. आस्थापना अनुदान	0	0	0
	क. योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	1749	4229	4121
	ड. इतर	1062544	61631	56567
	एकूण	1075528	108513	127896
	(-) परस्तावे	0	0	0
	एकूण (2)	1075528	108513	127896
3) कर्जे				
	अ. कर्जे व अगीम	56096	100	0
	ब. ठेवी व अगीम	83747	24356	24356
	क. वित्त प्रेषण	850890	0	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (3)	990733	24456	24356
4) आरंभीची शिल्लक				
	एकूण (1 ते 4)	2145086	295992	326596
दोन खर्च				
	अ) सामान्य प्रशासन	111938	2768	5151
	ब) शिक्षण	448912	6341	7779
	क) वैद्यकीय	6723	1996	1761
	ड) पशुसंवर्धन	15217	3409	1605
	इ) इमारती व दळणवळण	51296	24600	36112
	क) सभाज कल्याण	35885	26285	40653
	ग) सिंचन	31962	12318	13248
	ह) कृषी	16021	13642	18564
	न) इतर	353684	29851	26824
	एकूण (अ ते न)	1071638	121210	151697
कर्जे				
	अ) कर्जे व अगीम	476	0	0
	ब) ठेवी व अगीम	71396	24359	24359
	क) वित्त प्रेषण	850890	0	0
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	922762	24359	24359
	अखेरची शिल्लक	150686	150423	150540
	एकूण (खर्च + अखेरची शिल्लक)	2145086	295992	326596

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

महानगर पालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च (2002-2003 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	उत्पन्न									
		सुरवाती ची शिल्लक	अनुदाने व वर्गणी		नगरपालिकेचे दर व कर				नगर पालिके च्या मालमत्ते पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर	एकूण उत्पन्न
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1)	आर्वी	1477	20098	0	0	3210	0	3210	1332	451	25091
2)	सिंदी	1163	2002	8366	0	3202	0	3202	257	493	14320
3)	वर्धा	7853	44419	863	0	25507	6	25513	4528	7200	82523
4)	देवळी	1363	372	0	0	3578	0	3578	1032	3653	8635
5)	पुलगांव	6324	20319	0	0	11943	554	12497	257	959	34032
6)	हिंगणघाट	3828	10590	13568	0	44759	99	44858	2209	16595	87820
एकूण		22008	97800	22797	0	92199	659	92858	9615	29351	252421

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	खर्च								
		सामान्य प्रशासन	कर वसुली चा खर्च	सार्व जनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांध कामे	शिक्षण	इतर	एकूण	अखेरची शिल्लक
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1)	आर्वी	1399	2104	763	7884	319	609	7254	20332	6236
2)	सिंदी	1388	1029	148	1882	622	4617	773	10459	5024
3)	वर्धा	3662	13605	3945	38736	6862	4905	10339	82054	8322
4)	देवळी	1517	1586	252	2665	1229	361	723	8333	1665
5)	पुलगांव	4198	2195	592	9619	1066	7942	8069	33681	6675
6)	हिंगणघाट	2787	7975	4580	43517	9874	2070	6291	77094	14554
एकूण		14951	28494	10280	104303	19972	20504	33449	231953	42476

आधार :- वर्धा जिल्हापालिका व नगरपालिका

जिल्हा - वर्धा

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरी व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(एक) कृषि संलग्न सेवा					
1)	पीक संवर्धन	53.52	0	0	53.52
2)	फलोत्पादन	7.76	0	0	7.76
3)	मृद व संभारण	7.5	0	0	7.50
4)	पशुसंवर्धन	3.00	0	0	3.00
5)	दुग्ध व्यवसाय विकास	0	0	0	0.00
6)	मत्स्य व्यवसाय	3.62	0	0	3.62
7)	वने	14.55	0	0	14.55
8)	पणन, कोतारे व वखारी	0	0	0	0.00
9)	सहकार	5.01	0	0	5.01
एकूण (एक)		94.96	0	0	94.96
(दोन) ग्रामीण विकास					
1)	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	67.08	0	0	67.08
2)	अवर्षण प्रवण कार्यक्रम	0	0	0	0.00
3)	जवाहर रोजगार योजना	590.21	0	0	590.21
4)	रोजगार हमी योजना	29.00	0	0	29.00
5)	जमीन सुधारणा	0	0	0	0.00
6)	सामुहिक विकास	0	0	0	0.00
7)	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	1	0	0	1.00
एकूण (दोन)		687.29	0	0	687.29
(तीन) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण					
1)	लघु पाटबंधारे	64.66	0.00	82.80	147.46
2)	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्य.	0	0	0	0.00
3)	आयाकट विकास	0.96	0	0	0.96
4)	मध्यम बंधारे	0	0	0	0.00
5)	पूर नियंत्रण कामे	0	0	0	0.00
एकूण (तीन)		65.62	0.00	82.80	148.42
(चार) विद्युत विकास		164.42	0	0	164.42
(पाच) उद्योग व खाणकाम					
1)	मो डे व मध्यम उद्योग	0	0	0	0.00
2)	ग्रामीण व लघु उद्योग	9.39	0	0	9.39
एकूण (पाच)		9.39	0	0	9.39

पुढे चालू---

जिल्हा -वर्धा

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरी व विशेष घटक योजना मिळून	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(सहा)	वाहतूक व दळणवळण				
	1) मोठे व लहान बंदरे	0	0	0	0.00
	2) अंतर्देशीय जलवाहतूक	0	0	0	0.00
	3) रस्ते विकास	100.11	0.00	26.02	126.13
	एकूण (सहा)	100.11	0.00	26.02	126.13
(सात)	सामान्य आर्थिक सेवा				
	1) पर्यटन	0	0	0	0.00
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	0	0	0	0.00
	एकूण (सात)	0	0	0	0.00
(आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा				
	1) सामान्य शिक्षण	42.54	0	0	42.54
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	26.86	0	0	26.86
	3) कला व संस्कृती	0.96	0	0	0.96
	4) तांत्रिक शिक्षण	25.00	0	0	25.00
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	0	0	0	0.00
	6) आरोग्य सेवा	21.57	0	34.16	55.73
	7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	68.91	0	0	68.91
	8) गृहनिर्माण	3.18	0	0	3.18
	9) नगर विकास	73.84	0	0	73.84
	10) साहित्य व एमिधती	0.00	0	0	0.00
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	234.28	0	0	234.28
	12) कामगार व कामगार कल्याण	18.42	0	0	18.42
	13) समाज कल्याण	4.13	0	0	4.13
	14) स्थानिक विकास कार्यक्रम	0	0	0	0.00
	15) पोषण	3.10	0	0	3.10
	एकूण (आठ)	522.79	0.00	34.16	556.95
	एकूण (एक ते आठ)	1644.58	0.00	142.98	1787.56

टिप:- 1) अनुशेषांतर्गत जिल्हास्तरीय व स्टेट पूल/राज्यस्तरीय योजनांचा समावेश आहे.

2) या मध्ये वर्धा योजनेवर झालेला खर्च समाविष्ट करण्यात आलेला नाही.

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

(सन 2002 - 2003 या वर्षाकरिता)

अ.क्र.	विकास शिर्ष / उपशिर्ष/ बाब	परिमाण	भौतिक साध्ये		
			बिगर आदिवासी	आदिवासी योजन	विशेष घटक
1	2	3	4	5	6
1	कृषी व संलग्न सेवा				
1.1	पिक संवर्धन				
1.1.1	एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम				
	अ) पिक उत्पादन अवजारे	संख्या	250	0	0
	ब) मागासवर्गीय नवबौध्द शेतकरी कुटूंबाना दारिद्र्य रेषेवर वि.स	लाभार्थी	0	81	120
1.1.2	सधन कापूस विकास कार्यक्रम				
	अ) तंत्र व्यवस्थापन किडती	हेक्टर	405	0	0
1.1.3	कडधान्य उत्पादन कार्यक्रम				
	अ) मुलद्रव्य वाटप	संख्या	25	0	0
1.1.4	तले बिया उत्पादन कार्यक्रम				
	अ) मुलद्रव्य वाटप	संख्या	36	0	0
1.1.5	फलोत्पादन व इतर पिकासाठी तुषार व ठिबक सिंचन				
	अ) ठिबक सिंचन वाटप	संख्या	120	0	0
	ब) औषधी वाटप	संख्या	120	0	0
1.2	फलोत्पादन				
1.2.1	बागायती रोपमळ्याचे स्थापना/बळकटीकरण				
	अ) कलमे / रोपे	संख्या	12	0	0
1.2.2	फलोत्पादन रोप सरक्षण केंद्र पुरस्कृत 50 : 50				
	अ) क्षेत्र	हेक्टर	405	0	0
1.2.3	कृषि क्षेत्रात प्लस्टिकच्या वापराकरीता ठिबक सिंचन पध्दती				
	अ) ठिबक सिंचन वाटप	संख्या	18	0	0
1.3	मृद - संधारण				
1.3.1	एकात्मिक पाप्लोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम (काउडेप) मृद संधारण करीता फॅलोत्पादन				
	अ) नाला बांध	संख्या	2	0	0
	ब) दगडी बांध	हेक्टर	72	2	0
	क) शेतमळे	संख्या	58	3	0
1.4	पशुसंवर्धन				
1.4.1	तोंडाच्या व पायाच्या रोगावर (लाळ्या व खुरककृत) नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य				
	अ) लसनात्रा	संख्या	22470	3735	0
1.4.2	संकरित कालवडी आणि सुधारीत म्हशीच्या पारड्यांची जोपासणाकरण्यासाठी विशेष पशुधन विकास कार्यक्रम				
	अ) प्रकरणे	संख्या	134	0	0
1.4.3	पशुव्यवसाय संस्थांना औषध पुरवठा करणे तसेच शेळ्या/मेठ्यांना जंतुनाशक औषध पुरवीने				
	अ) शेळ्या , मेठ्यां औषधी	संख्या	1360	0	0
1.6	मत्स्यव्यवसाय				
1.6.1	अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन				
	अ) मत्स्यबीज संचयन	संख्या	65	0	0
1.6.2	मत्स्यबीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना				
	अ) मत्स्यबीज केंद्र व्यवस्था	संख्या	2	0	0
1.6.2	मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
	अ) नायीलॉन सत	किलो	150	0	0

पुढे चालू

1	2	3	4	5	6
1.6.2	मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
	ब) नौका / बोटी	संख्या	6	0	0
1.6.3	मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे / मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा				
	अ) निधीष्ठा	हेक्टर	27	0	0
	ब) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	40	0	0
1.7	वने				
1.7.1	औद्योगिक व्यापारी, उपयोगासाठी लागणा-या वनझमाडांच्या जातीच्या लागवडीची योजना				
	अ) रोपवन	हेक्टर	280	219	0
1.7.2	निकृष्ट वनाचे पुर्नविकरण				
	अ) रोपवन	हेक्टर	131	0	0
1.7.3	वैरणसाधन संपत्तीचा विकास				
	अ) रोपवन	हेक्टर	197	0	0
1.8	सहकार				
1.8.1	पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	487	0	0
2	एकात्मिक ग्रामीण विकासाकरीता कार्यक्रम				
2.1	स्वर्ण जयंती स्वयमरोजगार योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	594	310	249
3	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम व जवाहर रोजगार योजना				
3.1	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना				
	अ) मनुष्य दिवस	लाखात	9.17	0.25	0.17
3.2	इंदीरा आवास योजना				
	अ) घरकुल संख्या	संख्या	153	115	115
4	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम				
4.1	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम केंद्र पुरस्कृत योजना				
4.1.1	सौच्छालय बांधकाम	संख्या	166	0	0
5	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण				
5.1	लघुपाटबंधारे				
5.1.1	लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र) (100 हेक्टर पेक्षा कमी)				
	अ) पाझर तलाव	संख्या	1	0	0
	ब) गाव तलाव	संख्या	1	2	0
5.1.2	कोल्हापुर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	संख्या	1	2	0
5.1.3	लघुपाटबंधारे कामाचे अन्वेक्षण व सर्वेक्षण	संख्या	4	0	0
5.2	आयकट विकास				
5.2.1	आयकट विकास (कृ. व. प. दु. म. वि)				
	अ) शेतकरी	हेक्टर	100	0	0
	ब) गवंडी काम	हेक्टर	100	0	0
6	विद्युत विकास				
6.1	सामान्य विकास				
	अ) घरगुती विज पुरवठा	संख्या	3968	161	556
	ब) औद्योगिक विज पुरवठा	संख्या	92	0	0
	क) पाणी पुरवठा	संख्या	12	0	32
	ड) पथ दिवे	संख्या	98	0	0
6.2	पध्दतीसुधारणा				
	अ) उच्च दाब	कि.मी	12.6	0	0
	ब) लघु दाब वाहीनी	कि.मी	23.43	18.08	0

1	2	3	4	5	6
7	उद्योग व खानकाम				
7.1	ग्रामीण लघु उद्योग				
7.1.1	उद्योगगता प्रशिक्षण कार्यक्रम				
	अ) प्रशिक्षण	संख्या	110	15	54
7.1.2	जिल्हा पातळीवरील लघु उद्योजकांना पुरस्कार				
	अ) उद्योजक	संख्या	2	0	0
7.1.3	सुशिक्षित बेरोगारासाठी बिजभांडवल अर्थ सहाय्य				
	अ) लाभार्थी	संख्या	23	1	1
7.1.4	जिल्हा उद्योग केंद्र, छोट्या उद्योगधारका करीता कर्ज योजना				
	अ) लाभार्थी	संख्या	7	1	1
7.1.5	रेशीम उत्पादन				
	अ) तंतू बिज	मे. टन	106	0	0
	ब) अंडी पुज	संख्या	9765	0	0
8	वाहतुक व दळणवळण				
8.1	अंतर्देशीय जल वाहतुक				
8.1.1	प्रवासी वाहतुक वर्गीकरणासाठी नौकाखरेदीसाठी				
	अ) नौका खरेदी	संख्या	4	0	0
8.2	रस्ते विकास				
8.2.1	कार्यकारी अभियंता सा. बा. विभाग				
	अ) रस्ते बांधकाम	कि.मी	9	6	0
	ब) मोरीकाम	नग	10	0	0
	क) रपटे	नग	1	0	0
8.3	किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते राज्य व स्था.क्षेत्र धरून				
8.3.1	राज्यक्षेत्र				
	अ) रस्ता बांधकाम	कि.मी	7.05	0	0
8.3.2	स्थानिक क्षेत्र				
	अ) रस्ता बांधकाम	कि.मी	2	0	0
9	सामान्य शिक्षण				
9.1.1	मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषीके				
	अ) पारितोषीके	संख्या	100	0	0
9.1.2	प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	1421	1598	1586
9.1.3	खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान				
	अ) शाळा अनुदान	संख्या	12	0	0
9.1.4	दुर्बल घटकातील व आदीवास मुलींना शाळेत नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	1712	765	5437
9.1.5	अशासकीय नविन माध्यमीक शाळा उघडणे व बिनाअनुदानीत माध्यमीक शाळा अनुदान तत्वावर आनने				
	अ) शाळा	संख्या	9	0	0
9.1.6	माध्यमीक शाळेत पुस्तक पेढ्या उघडणे				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	692	824	1051
9.1.7	उच्च स्तर माध्यमीक शिक्षण (कनिष्ठ महाविद्यालय) अतीरीवत वर्ग				
	अ) तुफड्या	संख्या	2	0	0
9.1.8	इयत्ता 10 ची पर्यंतच्या मुलांना मोफत शिक्षण				
	अ) विद्यार्थी	संख्या	4150	0	18095

1	2	3	4	5	6
9.2	क्रिडा व युवक कल्याण				
9.2.1	तालुका क्रिडा कार्यालयाची स्थापना				
	अ) क्रिडा प्रशिक्षण	संख्या	1	0	0
9.2.2	गाव तेथे मैदान व व्यायाम शाळा				
	अ) गाव क्रिडा स्पर्धा	संख्या	3	0	1
9.2.3	जिल्हा क्रिडा व प्रशिक्षण कार्यक्रम व क्रिडा प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना				
	अ) प्रशिक्षण संस्था	संख्या	1	0	0
9.2.4	क्रिडागणना विकास/तालुकास्तरावर प्रेक्षागार बांधण				
	अ) क्रिडा विकास	संख्या	9	0	0
9.2.5	व्यायामशाळेचा विकास				
	अ) व्यायाम शाळा	संख्या	5	0	0
9.2.6	सामाजिक सेवा शिबीरे भरवीणे				
	अ) शिबीरे	संख्या	5	0	0
9.2.7	ग्रामीण/नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळाना अर्थसहाय्य				
	अ) आर्थिक सहाय्य	प्रकरण	5	0	0
9.3	कला व संस्कृती				
9.3.1	सार्वजनिक ग्रामपंचायत ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे				
	अ) सार्वजनिक ग्रंथालये	संख्या	11	0	0
9.4	तांत्रिक शिक्षण				
9.4.1	माध्यमीक शालांत परिक्षा पूर्वतांत्रिक शिक्षणाच्या सुविधात वाढ करणे				
	अ) शाळा	संख्या	2	0	0
10	आरोग्य सेवा				
10.1.1	जिल्हा रुग्णालयातील सुविधात वाढ करणे				
	अ) मनोवी. कक्ष	संख्या	1	0	0
	ब) नागरी रुग्णालये	खाटा	200	0	0
10.1.2	राष्ट्रीय हिवताप निमुलन कार्यक्रम (जि.म.अ)				
	अ) तपासणी	संख्या	203839	4302	0
	ब) फवारणी	संख्या	94700	5300	0
10.1.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे बांधकाम				
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	3	0	0
10.1.4	प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे बळकटीकरण				
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	0	0
10.1.5	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्राचे बांधकाम				
	अ) उपआरोग्य केंद्रे	संख्या	1	0	0
10.1.6	पल्स पोलीओ लसीकरण कार्यक्रम				
	अ) लस मात्रा	संख्या	27	1.38	0
10.1.7	प्राथमिक शाळेतील मुलांची वैधकीय/आरोग्य तपासणी				
	अ) विद्यार्थी	लाखात	70956	3100	0
11	ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता				
11.1.1	नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) जिल्हा परिषद				
	अ) नळद्वारे पाणी पुरवठा	संख्या	20	0	0
11.1.2	नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) महाराष्ट्र जिवन प्राधीकरण				
	अ) नळद्वारे पाणी पुरवठा योजना	संख्या	1	0	0
11.1.3	ग्रामीण जल निस्तारण/स्त्या कडील नटारे				
	अ) गटारे बांधकाम	मिटर	1034	0	0

1	2	3	4	5	6
12	नगर विकास				
12.1.1	नगर परिषदांना आर्थिक सहाय्य अ) नगर पालिका	संख्या	3	0	0
13	मागासवर्गीयांचे कल्याण				
13.1.1	विशेष मागास प्रवर्ग व विमुक्त जाती व भटक्या जमातीतील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क/परिक्षा शुल्क देणे (10 वी अ) विद्यार्थी	संख्या	3690	0	378
13.1.2	विमुक्त भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती/निर्वाह भत्ता अ) विद्यार्थी	संख्या	65	0	59
13.1.3	माध्यमीक शाळेमध्ये शिकणा-या इयत्ता 5 ते 7 वी च्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या अ) विद्यार्थी	संख्या	350	0	833
13.1.4	वि.भा.प्र. व वि.जा.भ.ज विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	966	105	499
13.1.5	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	3708	6724	2355
13.1.6	मागासवर्गीयांना मंगलोरि कवेलु जि.आय.शिटसाठी व गवती छपरे बदलण्यासाठी अर्थसहाय्य देणे अ) लाभार्थी	संख्या	25	25	0
13.1.7	वि.जा.भ.ज., वि.भा.प्र. इ.मा. वर्गीयांचे विद्यार्थ्यांना भारत सरकार शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी	संख्या	32	0	217
14	कामगार व कामगार कल्याण				
14.1.1	चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधिल उपकरणाची तूटी दुर करणे अ) औद्योगिक प्रशिक्षण यंत्रसामुग्री	संख्या	6	0	0
14.1.2	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था पुस्तक पेट्या अ) विद्यार्थी	संख्या	8	0	0
14.1.3	वि.टी.आर.आय. केंद्रात ज्यादा प्रशिक्षण सुविधाची निर्मिती अ) वि.टी.आर सुविधा	संख्या	1	0	6
14.1.4	संजय गांधी म्वालंबन योजना अ) लाभार्थी	संख्या	83	290	100
15	समाजकल्याण				
15.1.1	7 वी व 8 वी पर्यंतच्या शारीरिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या अ) विद्यार्थी	संख्या	56	0	0
15.1.2	अपंगाना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी दुरावा रक्कम योजना/अर्थसहाय्य अ) लाभार्थी	संख्या	10	0	0
15.1.3	हुंडा पध्दत नष्ट करण्यासाठी योजना अ) कार्यक्रम	संख्या	2	0	0
15.1.4	विधीय कला व्यवसायीक प्रशिक्षणासाठी महिलांना विद्यावेतन अ) लाभार्थी	संख्या	36	0	36
15.1.5	महिला व बालकल्याण समिती अ) लाभार्थी	संख्या	25	95	0
15.2	पोषण				
15.2.1	एकाल्मीकृत बाल विकास योजना अ) कर्मचारी	संख्या	404	0	0
	ब) एकुण सामाजिक व सामुहीक सेवा	संख्या	0	0	13171

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक काम (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नियोजित कामाची संख्या	140	138	0	2	22	302
2	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	0	3	0	0	0	3
3	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
4	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
5	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामासाठी केलेली तरतूद	381.2	156.33	0	61.94	21.7	621.17
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	0	0	0	0	0	0.00
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	4.87	2.44	0	0.79	0	8.69

आधार -- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.इ.यो.शाखा), वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल 2002			0.40	
2	मे 2002			0.50	
3	जून 2002			0.74	
4	जुलै 2002			0.75	
5	ऑगस्ट 2002			0.75	
6	सप्टेंबर 2002			0.75	
7	ऑक्टोबर 2002			0.80	
8	नोव्हेंबर 2002			0.80	
9	डिसेंबर 2002			0.80	
10	जानेवारी 2003			0.80	
11	फेब्रुवारी 2003			0.80	
12	मार्च 2003			0.80	

टिप :- सन 2002 - 2003 मध्ये रो.ह.यो. अंतर्गत कामे सुरु करण्यात आली नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार -- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबधी केलेल्या उपाय योजना, 2002 - 03 वर्षा करीता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी	तहसील								जिल्हा एकूण
		आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघाट	समुद्रपुर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावाची संख्या (2001 जनगणनेनुसार)	78	99	126	115	104	100	120	161	903
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	अ) गांवाची संख्या	71	76	123	115	31	99	89	157	761
	ब) त्याखालील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या									
	1) गांवाची संख्या	6	10	0	0	4	1	2	4	27
	2) गांवातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) टँकरची संख्या	2	3	0	0	9	1	1	2	18
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	1) गांवाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गांवातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) बैलगाड्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	1) गांवाची संख्या	1	13	3	0	69	0	29	0	115
	2) गांवातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) साधने संख्या	8	20	10	0	74	0	45	0	157

टिप :- एकूण वस्तीच्या गावाची संख्या 2001 च्या जनगणने नुसार दर्शविण्यात आलेली आहे

आधार :- कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (2002 - 2003 वर्षाकरिता).

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ क्र	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संव्योक्त पिके		सुधारीत पिके			
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1	आष्टी	गहु	1260	ज्वारी	2157	ज्वारी	0	हरभरा	735
		भात	2	कापूस	7012	कापूस	1238	भुईमुग	355
						तृणधान्य	0	तिल	11
						तुर	3362	सोयाबीन	8850
						मुग	45	जवस	0
						उडीद	15	सुर्यफुल	0
						इ. कडधान्ये	4	करडई	0
								इ. गळोत पिके	4
2	कारंजा	गहु	1250	ज्वारी	4100	ज्वारी	0	हरभरा	2550
		भात	35	कापूस	6885	कापूस	2295	भुईमुग	1850
						तृणधान्य	12	तिल	65
						तुर	5450	सुर्यफुल	21100
						मुग	250	जवस	50
						उडीद	95	सुर्यफुल	0
						इ. कडधान्ये	105	करडई	0
								इ. गळोत पिके	0
3	आर्वी	गहु	1115	ज्वारी	5093	ज्वारी	29	हरभरा	1295
		भात	7	कापूस	14360	कापूस	3590	भुईमुग	55
						तृणधान्य	34	तिल	5
						तुर	9125	सोयाबीन	16150
						मुग	270	जवस	0
						उडीद	195	सुर्यफुल	0
						इ. कडधान्ये	68	करडई	55
								इ. गळोत पिके	24
4	सेलु	गहु	3300	ज्वारी	3500	ज्वारी	625	हरभरा	2320
		भात	0	कापूस	14080	कापूस	3520	भुईमुग	350
						तृणधान्य	15	तिल	25
						तुर	5665	सोयाबीन	12500
						मुग	75	जवस	0
						उडीद	40	सुर्यफुल	0
						इ. कडधान्ये	45	करडई	0
								इ. गळोत पिके	4

पुढे चालू

तक्ता क्र - 11.6 पुढे चालू

अ क्र	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारीत पिके				
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	
5	वर्धा	गहु	1688	ज्वारी	6290	ज्वारी	65	हरभरा	3543	
		भात	9	कापूस	12728	कापूस	3182	भुईमुग	15	
							90	तिल	260	
							14546	सोयाबीन	14950	
							282	जवस	0	
							179	सुर्यफुल	10	
							138	करडई	0	
							इ. गळोते पिके		14'	
	6	देवळी	गहु	1290	ज्वारी	3490	ज्वारी	10	हरभरा	4150
			भात	0	कापूस	14824	कापूस	3336	भुईमुग	10
							30	तिल	132	
							9400	सोयाबीन	18800	
							250	जवस	0	
							230	सुर्यफुल	0	
							60	करडई	0	
							इ. गळोते पिके		20	
7		हिंगणघाट	गहु	3050	ज्वारी	6090	ज्वारी	405	हरभरा	3950
			भात	5	कापूस	14620	कापूस	2580	भुईमुग	27
							150	तिल	390	
							8400	सोयाबीन	23200	
							225	जवस	5	
							150	सुर्यफुल	20	
							255	करडई	0	
							इ. गळोते पिके		142	
	8	समुद्रपूर	गहु	4150	ज्वारी	2398	ज्वारी	260	हरभरा	3750
			भात	42	कापूस	16635	कापूस	5545	भुईमुग	10
							7	तिल	10	
							10160	सोयाबीन	30160	
							225	जवस	10	
							198	सुर्यफुल	82	
							230	करडई	0	
							इ. गळोते पिके		0	

आधार - कृषी विकास अधिकारी, जि प, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप [मे. टन]			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकुण	
1	2	3	4	5	6
1	आष्टी	804	1214	2018	
2	कारंजा	649	1480	2129	
3	आर्षी	2449	4293	6742	
4	सेलु	1537	4148	5685	
5	वर्धा	1720	7882	9602	
6	देवळी	1069	3273	4342	
7	हिंगणघाट	1970	7968	9938	
8	समुद्रपूर	1159	2636	3795	
जिल्हा एकुण		11357	32894	44251	

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

जिल्ह्यातील साखर कारखाने 2002 - 2003 या गळोत हंगामाकरिता

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	साखर कारखान्याचे नांव	सहाकारी / खाजगी	गळोत क्षमता मे. टन	प्रत्यक्ष गाळप मे. टन	साखरेचे उत्पादन मे. टन
1	2	3	4	5	6	7
1	आष्टी	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--
4	सेलु	महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत दिनकरनगर जामणी जि. वर्धा	सहकारी	1250	135058	14591
5	वर्धा	--	--	--	--	--
6	देवळी	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	सहकार महर्षी स्व. बापुरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत, बेला	सहकारी	2500	281550	32200
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--
जिल्हा एकुण		--	--	3750	416608	46791

टिप :- साखर कारखाना जामणी येथे साख्या तुटवड्यामुळे उत्पादन कमी झाले.

आधार :- 1. कार्यकारी संचालक, महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादीत दिनकरनगर जामणी जि. वर्धा
2. कार्यकारी संचालक, सहकार महर्षी स्व. बापुरावजी देशमुख सह. साखर कारखाना मर्या, बेला, ता. हिंगणघाट

दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 2002 - 2003]

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकुण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शीत गृहाची संख्या	शीत गृहाची क्षमता [000 लि.]
				एकुण दुग्ध [000लिटर]	प्रतिदिन सरासरी [000लिटर]		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	आष्टी	16	485	155	0.4	0	0
2	कारंजा	77	3270	4229	12.0	0	0
3	आर्वी	62	2551	3672	10.1	1	30
4	सेलु	63	4002	4396	12.0	0	0
5	वर्धा	69	4002	11033	30.0	1	50
6	देवळी	19	1546	1048	2.8	0	0
7	हिंगणघाट	19	675	0	0.0	0	0
8	समुद्रपूर	19	549	381	1.0	0	0
जिल्हा एकुण		344	17080	24914	68.3	2	80

आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

1] केंद्रीय पुरस्कृत

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

2] राज्य पुरस्कृत

3] एकूण

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद	झालेला खर्च रु. लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील			साध्यांची टक्केवारी
						परिमाण	लक्ष्य	साध्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
--	--	--	--	नि रं क		--	--	--	--
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

टिप :- ही योजना वर्धा जिल्ह्याकरिता राबविण्यात येत नाही

आधार :- प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा वर्धा

तक्ता क्रमांक- 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूदी व खर्च 2002-03

जिल्हा - वर्धा

कार्यक्रमाखाली असणा-या

1) तालूक्यांची संख्या = 8

3) एकूण लोकसंख्या = 1057267

2) गावांची संख्या = 1321

4) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (1991) = 166391

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	सन 2002-2003 साठी झालेला तरतूद		सन 2002-2003 साठी झालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र
		3	4	5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8

कृषी व संलग्न सेवा

1	पीक संवर्धन	--	1165.00	1075.00	--	92.27
2	मद संधारण	--	256.00	256.00	--	100.00
3	पशुसंवर्धन	--	195.00	37.00	--	18.97
4	वने	--	120.00	120.00	--	100.00
5	सहकार	--	0.00	0.00	--	0.00
	एकूण कृषी संलग्न सेवा	--	1736.00	1488.00	--	85.71

ग्रामीण विकास

6	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	--	841.00	841.00	--	100.00
7	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना	--	5049.00	5049.00	--	100.00
8	रोजगार हमी योजना	--	100.00	100.00	--	100.00

पुढे चालू.

11.11 पुढे चालू

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	सन 2002-2003		सन 2002-2003		टक्केवारी	
		साठी झालेली तरतूद		साठी झालेली खर्च			
		आदि वासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदि वासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र	आदि वासी क्षेत्र	ओटी एस. क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
9	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	--	0.00	--	0.00	--	0.00
	एकूण ग्रामीण विकास कार्यक्रम	--	5990.00	--	5990.00	--	100.00
	<u>पाटबंधारे व पूर नियंत्रण</u>						
10	लघुपाटबंधारे	--	1185.00	--	1185.00	--	100.00
	<u>विद्युत विकास</u>						
11	विद्युत विकास	--	1400.00	--	2625.00	--	187.50
	<u>उद्योग व खाणकाम</u>						
12	लघु उद्योग	--	20.00	--	20.00	--	100.00
	<u>वाहतूक व दळणवळण</u>						
13	रस्ते विकास	--	2042.00	--	2042.00	--	100.00
	<u>सर्वसाधारण आर्थिक सेवा</u>						
14	पर्यटन विकास	--		--		--	
	<u>सामाजिक व सामूहिक सेवा</u>						
15	सामान्य शिक्षण	--	560.00	--	448.00	--	80.00
16	क्रिडा व युवक कल्याण	--	0.00	--	0.00	--	0.00
17	आरोग्य सेवा	--	987.00	--	940.00	--	95.24
18	ग्रामीण पाणिपुरवठा व स्वच्छता	--	1118.00	--	632.00	--	56.63
19	मागासवर्गीयांचे कल्याण	--	5626.00	--	4016.00	--	71.38
20	कामगार व कामगार कल्याण	--	510.00	--	508.00	--	99.61
21	समाज कल्याण	--	189.00	--	187.00	--	98.94
	एकूण (1 ते 21)	--	21363.00	--	20081.00	--	94.00
22	माडा योजनेतील तरतूद	--	0.00	--	0.00	--	0.00
23	न्युक्विलयस बजेट	--	498.80	--	498.80	--	100.00

टिप :- न्युक्विलयस बजेट मध्ये नागपूर व वर्धा जिल्ह्याकरिता तरतूदीचा समावेश आहे .

आधार - प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नागपूर

जिल्हा - वर्धा

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	240	249
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	5.49	4.71
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	0	0
5	अ) अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	30	26.23
	ब) लाभधारक	संख्या अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
7	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	36	20
8	मुलांची रोगप्रतिकार क्षमता वाढविणे			
	अ) डी. पि. टी.	मुले संख्या	23058	24154
	ब) पॉलीओ	मुले संख्या	23058	24118
	क) बी. सि. जि.	मुले संख्या	23058	23900
9	अ) कृदंब नियोजन शस्त्रक्रिया	शस्त्रक्रिया संख्या	1000	11011
	ब) समतल्य शस्त्रक्रिया			
	1) आयुडी	लाभार्थी संख्या	8330	7785
	2) सी. सी. यझर्स	लाभार्थी संख्या	15520	15520
	3) ओ. पी. बापरणारे	लाभार्थी संख्या	6960	6242
11	अ) अनु. जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	0	0
	ब) अनु. जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	0	0
14	सर्व सामान्यासाठी गृहनिर्माण			
	ब) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	1317	435
	क) आर्थिकदृष्ट्या दूर्बल घटकांसाठी घरे	लाभार्थी संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटसाठी घरे	लाभार्थी संख्या	0	0
15	गलिच्छ वस्ती सुधारण	लोकसंख्या	0	0
16	बनीकरणासाठी नविन धोरण			
	अ) झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	10.00	7.87
18	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
19	ब) पंप संचासाठी विद्युतीकरण	पंप संख्या	1035	771
	क) सुधारित चुली	चुली संख्या	1920	1920
	ड) बायोगॅस	सयंत्र संख्या	200	202

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्र - 11.13

विशेष घटक योजना 2002 - 2003 वर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	मुख्य विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद	झालेला खर्च रुपये लाखात	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व संलग्न सेवा	34.48	33.70	97.74
2	ग्रामीण विकास	51.84	51.84	100.00
3	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	0.00	0.00	0.00
4	विद्युत विकास	20.50	17.87	87.17
5	उद्योग व खाणकाम	0.57	0.69	121.05
6	वाहतूक व दळणवळण	0.00	0.00	0.00
7	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामुहिक सेवा	340.54	323.10	94.88
जिल्हा एकूण		447.93	427.20	95.37

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, वर्धा
तक्ता क्रमांक 11.14

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (सन 2002-2003)

जिल्हा - वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवे कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
[अ]	लोकसभा सदस्य						
	वर्धा	20000	0	103	103	19917	9704
[ब]	विधानसभा सदस्य						
1	वृर्धा	8000	15	51	66	13735	7659
2	देवळी	8000	10	99	109	9771	3169
3	आर्वी	8000	0	68	68	10871	3748
4	हिंगणघाट	8000	5	71	76	13648	6300
[क]	विधान परिषद सदस्य						
5	शिक्षक मतदार संघ	513	1	5	6	546	313
6	पदविधर मतदार संघ	300	1	3	4	1019	300
7	स्वराज्य संस्था संघ	600	8	0	8	1259	600
8	आदिवासी मतदार संघ	0	0	0	0	0	0
9	अन्य विधान परिषद सदस्य	2820	1	13	14	3090	1823
[ड]	राज्य सभासदांना मंजूर तरतूद	20000	0	100	100	19900	11455
एकूण		76233	41	513	554	93756	45071

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती एप्रिल 2002-मार्च 2003

जिल्हा - वर्धा

(प्रति क्विंटल मूल्य रुपयात)

अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल 2002	मे 2002	जून 2002	जुलै 2002	ऑगस्ट 2002	सप्टेंबर 2002	ऑक्टोबर 2002
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गहू	सरबती	705	723	720	695	704	681	660
2	बाजरी	देशी	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
3	चणा	देशी	1415	1420	1426	1426	1600	1544	1643
4	तूर	गावरान	1550	1560	1600	1680	1793	1718	1634
5	उडीद	देशी	1450	1425	1525	1588	1750	1350	1238
6	तीळ	पांढरे	2020	2030	2035	2050	2100	2050	2025
7	ज्वारी	संकरित	360	365	370	380	420	385	370
8	मूग	गजर	1600	1625	1650	1669	1800	1650	1188
9	भूईमूग	एचबी	1370	1375	1380	1400	1385	1310	1455
10	जवस	मध्यम	1850	1850	1900	1916	2295	2229	2160
11	सोयाबीन	पिवळा	1250	1270	1300	1310	1405	1185	1128
12	कापूस	एच-4 सुपर	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2300
13	कापूस	एलआरए सुपर	2050	2050	2050	2050	2050	2050	2050

पुढे चालू

अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	नोव्हेंबर 2002	डिसेंबर 2002	जानेवारी 2003	फेब्रुवारी 2003	मार्च 2003	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	गहू	सरबती	669	671	703	711	715	696	687
2	बाजरी	देशी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3	चणा	देशी	1650	1476	1227	1359	1450	1470	1713
4	तूर	गावरान	1583	1437	1517	1673	1698	1620	1488
5	उडीद	देशी	1225	1150	1100	1100	1050	1329	1658
6	तीळ	पांढरे	1802	2162	2100	2225	2210	2075	2067
7	ज्वारी	संकरित	430	420	430	460	465	405	361
8	मूग	हिरवा	1325	1263	1325	1420	1470	1499	1392
9	भूईमूग	एचबी	1494	1588	1763	1850	1850	1518	1390
10	जवस	मध्यम	2071	2155	2250	2161	2218	2088	1847
11	सोयाबीन	पिवळा	1301	1295	1294	1374	1400	1293	1043
12	कापूस	एच-4 सुपर	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2300
13	कापूस	एलआरए सुपर	2050	2050	2050	2050	2050	2050	2175

आधार: सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जिल्हा वर्धा

तक्ता क्रमांक 12.2

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती सन 2002

जिल्हा - वर्धा

(किंमत 0.00 रुपयात)

अ.क्र	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 2002	फेब्रु. 2002	मार्च 2002	एप्रिल 2002	मे 2002	जून 2002	जुलै 2002
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
3	तांदूळ	हलका	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
4	गहू	उत्तम	किलो	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
5	गहू	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	9.00	8.00	9.00	9.00	9.00	10.00	10.00
9	तूरडाळ	मध्यम	किलो	25.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	27.00	24.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00
11	मूगडाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	26.00	28.00	27.00	27.00	27.00
12	उडीदडाळ	मध्यम	किलो	28.00	32.00	32.00	32.00	30.00	32.00	32.00
13	मसूरडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
15	साखर	स्वधादू	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.50	13.50
16	गूळ	म/पिचळा	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	22.00	22.00	22.00
17	गोडेतेल	भूडमुग	किलो	44.00	44.00	46.00	46.00	48.00	50.00	50.00
18	खो तेल	सुटे	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19	घनस्पती तूप	डालडा	किलो	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
20	सुटे दूध	म्हशीचे	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
21	शुध्द तूप	म्हशीचे	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00
22	मांस	धोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्थानिक	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी-कोंबडीची	सुधारीत	डझन	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	22.00

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालु

जिल्हयातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती सन 2002

जिल्हा - वर्धा

(किंमत 0.00 रुपयात)

अ.क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट 2002	सप्टेंबर 2002	ऑक्टोबर 2002	नोव्हेंबर 2002	डिसेंबर 2002	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.17
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
3	तांदूळ	हलका	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
4	गहू	उत्तम	किलो	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	9.46
5	गहू	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.79
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	5.50	5.00	6.00	6.00	6.00	5.29	5.00
8	बाजरी	गावरान	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.50	9.31
9	तूरडाळ	मध्यम	किलो	24.00	26.00	26.00	26.00	26.00	24.75	23.17
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	22.00	22.00	24.00	24.00	22.00	22.92	25.83
11	मूगडाळ	मध्यम	किलो	27.00	27.00	27.00	26.00	26.00	26.67	24.96
12	उडीदडाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	31.50	31.17
13	मसूरडाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.08
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	13.50	13.00	14.71	15.44
15	साखर	स्वधादू	किलो	13.50	13.50	13.50	13.50	13.50	13.29	13.00
16	गूळ	म/पिचळा	किलो	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	21.33	19.00
17	गोडेतेल	भुईमुंग	किलो	50.00	52.00	54.00	54.00	54.00	49.33	44.83
18	खो तेल	सुटे	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19	वनस्पती तूप	डालडा	किलो	42.00	48.00	48.00	48.00	48.00	44.00	40.33
20	सुटे दूध	म्हशीचे	लीटर	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
21	सुद्ध तूप	म्हशीचे	किलो	160.00	172.00	172.00	168.00	168.00	163.33	162.67
22	मांस	बोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्थानिक	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी-कॉबडीची	सुधारीत	डझन	22.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.33	20.00

पुढे चालु

जिल्हा - वर्धा

(किंमत 0.00 रुपयात)

अ.क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 2002	फेब्रु. 2002	मार्च 2002	एप्रिल 2002	मे 2002	जून 2002	जुलै 2002
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
25	शिंगदाणे	मध्यम	किलो	28.00	28.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
26	खोबरे	वाटी	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
27	निरपी (सुकी)	सु/संके	किलो	40.00	40.00	38.00	40.00	40.00	40.00	40.00
28	केळी	मध्यम	डझन	10.00	10.00	10.00	12.00	15.00	12.00	12.00
29	कांदे	मध्यम	किलो	6.00	5.00	5.00	4.00	5.00	6.00	8.00
30	पटाटे	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	10.00
31	चहापत्ती	सुटी	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
32	कॉफी पावडर	—	किलो	155.00	155.00	155.00	155.00	155.00	155.00	155.00
33	रॉकेल	—	लीटर	8.50	8.50	10.00	11.00	11.00	11.00	11.00
34	जळाऊ लाकूड	स्थानिक	40किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकडी	40किलो	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00
36	साडी	4.5 मीटर	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37	शटिंग	टेरीकॉट	1 मिटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38	पोलक्याचे कापड	2 * 2	1 नग	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
39	पातेले	स्टिल	किलो	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00
40	पातेले	पितळ	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
41	प्रसाधन सावण	लक्स	1 बडी	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	11.50	11.50
42	धुण्याचा सावण	501 बार	250ग्रॅम	15.50	15.00	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	29.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
44	केशतेल	टाटा-हेअर	100ग्रॅम	15.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
45	सुपारी	ऑईल मध्यम	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
46	घिडी	मध्यम	25 नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47	सिगारेट	पनामा	10 नग	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50

जिल्हा - वर्धा (किंमत 0.00 रुपयात)										
अ.क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट 2002	सप्टेंबर 2002	ऑक्टोबर 2002	नोव्हेंबर 2002	डिसेंबर 2002	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
25	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	30.00	32.00	32.00	32.00	32.00	30.33	29.50
26	खोबरे	घाटी	किलो	40.00	40.00	48.00	40.00	40.00	40.67	46.67
27	मिरची (सुकी)	सु/संके	किलो	40.00	40.00	50.00	50.00	52.00	42.50	43.33
28	केळी	मध्यम	डझन	12.00	10.00	10.00	15.00	12.00	11.67	11.17
29	कांदे	मध्यम	किलो	8.00	10.00	10.00	10.00	6.00	6.92	7.75
30	बटाटे	मध्यम	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	8.00	8.83	9.00
31	चहापत्ती	सुटा	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
32	कॉफी पावडर	--	किलो	155.00	155.00	155.00	155.00	155.00	155.00	150.00
33	रॉकेल	--	लीटर	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	10.50	8.50
34	जळाऊ लाकूड	स्थानिक	40किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकडी	40किलो	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00	480.00
36	साडी	4.5 मीटर	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मीटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38	पोलक्याचे कापड	70सें.मी.	1नग	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
39	पातेले	स्टील		130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	129.17
40	पातेले	पितळ	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	147.08
41	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅम	11.50	11.50	12.00	12.00	12.00	11.21	10.50
42	घुण्याचा साबण	501 बार	250 ग्रॅम	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	14.50
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.92	28.38
44	केशतेल	टाटा-हेअर	100 ग्रॅम	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	16.83	15.00
45	सुपारी	ऑईल मध्यम	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
46	विडी	मध्यम	25 नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47	सिगारेट	पनामा	10 नग	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50	7.50

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र - नागपूर

अ.क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिल्लाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2002	443	690	516	829	306	504	491
2	मे	2002	452	690	516	829	306	504	495
3	जून	2002	458	690	516	829	306	507	499
4	जुलै	2002	462	684	516	732	306	513	493
5	ऑगस्ट	2002	468	684	516	732	306	513	496
6	सप्टेंबर	2002	473	687	516	732	306	515	499
7	ऑक्टोबर	2002	474	695	516	732	306	517	500
8	नोव्हेंबर	2002	476	685	516	732	306	535	504
9	डिसेंबर	2002	462	679	516	732	306	536	497
10	जानेवारी	2003	451	677	521	714	306	558	493
11	फेब्रुवारी	2003	450	669	528	714	306	557	492
12	मार्च	2003	455	670	528	714	306	558	495
वार्षिक सरासरी 2002-03			460	683	518	752	306	526	496

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

जिल्हातील पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन-2002-2003

जिल्हा - वर्धा		
अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या	0
	1) पोलिस उपमहानिरीक्षक (वर्ग-1)	0
	2) पोलिस आयुक्त	0
	3) पोलिस उप आयुक्त	0
	4) पोलिस सहा.आयुक्त	1
	5) पोलिस अधिक्षक	1
	6) पोलिस उप अधिक्षक	25
	7) पोलिस निरीक्षक / पोलीस सहाय्यक निरीक्षक	28
	8) पोलिस उप निरीक्षक	49
	9) पोलिस जमादार/ हवालदार	403
	10) पोलिस शिपाई	755
	11) इतर	977
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	2239
2	पोलिस ठाणे	16
3	आऊट पोस्ट	5
4	पोलिस चौकी	3
5	लॉकअप	15
6	पोलिस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिची सोय असलेली गावे व शहरे	24
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रु.लाखात)	1057

टिप :- 1] सन 2001-02 मध्ये 11] इतर मध्ये पोलीस पाटील व कोतवाल दर्शविलेले नव्हते त्यामुळे मागच्या वर्षापेक्षा वाढ झाल्याचे दिसून येते.

आधार- 1) जिल्हा पोलिस अधिक्षक वर्धा
2) पोलिस.लोहमार्ग नागपूर

जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी, सन 2002 - 2003

जिल्हा - बर्धा

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणाची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी साठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयात काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
2	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
3	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	142	27	929	158	14	269	60	740
4	व्यवृत्तीविषयक गंभीर गुन्हे	1365	222	6614	1232	212	946	50	6638
5	व्यवृत्ती व मालमत्ते विषयक किंवा फक्त मालमत्ते विषयक गंभीर गुन्हे	350	98	1232	140	8	227	8	1129
6	व्यवृत्ती विषयक फिरकोळ गुन्हे	300	55	1343	279	50	167	10	1395
7	मालमत्ते विषयक फिरकोळ गुन्हे	715	200	2738	276	38	389	13	2574
8	वर नोंदलेले इंडीयन पिनलकोड खालील इतर गुन्हे	612	101	1839	564	155	650	38	1564
	एकूण 1 ते 8	3484	703	14695	2649	477	2648	179	14040
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे क) विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे ख) धी. एच. ओ. आर. 1947 या कायद्या खालील गुन्हे	12723	1315	73604	13162	6	48064	105	38591
	एकूण 9 (क+ख)	12723	1315	73604	13162	6	48064	105	38591
	एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख)	16207	2018	88299	15811	483	50712	284	52631

प्राधार- 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक बर्धा

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	रेल्वे अधिनियम	0	0	0
2	मुंबई पोलिस अधिनियम	1154	10	1164
3	मुंबई दारुबांदी अधिनियम	624	14	638
4	क्रिमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	135	5	140
5	घरफोडी आणि चोरी	496	7	503
6	खोटे दस्तऐवज व फसवणुक	9	1	10
7	खून	101	14	115
8	डाके आणि दरोडे	69	0	69
9	हत्या व दुखापत करणे	529	29	558
10	फुस लागून पळविणे व बलात्कार	56	0	56
11	लष्करी गुन्हे	0	0	0
12	इतर	119	5	124
एकूण :-		3292	85	3377

आधार :- अधीक्षक, वर्धा जिल्हा कारागृह.

तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकुण
1	2	3	4	5
1	18 वर्षाखालील			
	1.1] अशिक्षित	311	2	313
	1.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	75	6	81
	1.3] वाचता व लिहिता येणारे	318	3	321
2	18 ते 21 वर्ष			
	2.1] अशिक्षित	278	4	282
	2.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	92	9	101
	2.3] वाचता व लिहिता येणारे	127	6	133
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1] अशिक्षित	309	6	315
	3.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	98	7	105
	3.3] वाचता व लिहिता येणारे	85	6	91
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1] अशिक्षित	415	3	418
	4.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	69	9	78
	4.3] वाचता व लिहिता येणारे	98	4	102
5	41 ते 60 वर्ष			
	5.1] अशिक्षित	389	2	391
	5.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	86	6	92
	5.3] वाचता व लिहिता येणारे	63	4	67
6	61 वर्षा वरील			
	6.1] अशिक्षित	329	2	331
	6.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	72	4	76
	6.3] वाचता व लिहिता येणारे	78	2	80
7	एकुण			
	7.1] अशिक्षित	2031	19	2050
	7.2] अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	492	41	533
	7.3] वाचता व लिहिता येणारे	769	25	794

आधार :- मध्यवर्ती जिल्हा कारागृह, वर्धा

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे सन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

दिवाणी				फौजदारी			
मुळ		अपिल		मुळ		अपिल	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1151	1121	88	233	3163	15923	52	711

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

तक्ता क्रमांक 14.1

जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे. सन 2002-03

जिल्हा:- वर्धा

अ.क्र.	तहसिल	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी रु.लाखात	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा रु.लाखात	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आस्ती	5	51	2	4			4
2	कारंजा	3	68	3	5			4
3	आर्वी	7	163	6	10			11
4	सेलु	6	103	4	8			11
5	वर्धा	8	547	12	20			15
6	देवळी	9	115	5	9			9
7	हिंगणघाट	7	270	5	9			13
8	समुद्रपूर	6	87	3	8			6
जिल्हा एकूण		51	1404	40	73	5282.2	29696	73

टीप :- रकमा 7 व 8 ची तहसिल निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) जिल्हा अग्रणी बँक ऑफ इंडीया, वर्धा

2) वर्धा जिल्हा मध्यवर्ती बँक वर्धा.

तक्ता क्रमांक 14.2

जिल्हयातील 31 मार्च 2003 रोजी असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा :- वर्धा

मर्यादित भाग भांडवल	असलेल्या	हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न	एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी
1	2	3	4
24	118	0	143

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक 14.3

उत्तरविलेख विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम सन 2002-2003

जिल्हा :- वर्धा

अ.क्र.	बाध	परिमाण	तपशील 2002 - 2003
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	3
2	उत्तरविलेखी विमापत्रे	संख्या	30206
3	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	उ.ना.
4	विम्याची रक्कम	रु. हजारात	1703800

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्रे		घसुल केलेला करमुणुक कर [रु. 000]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	आष्टी	0	0	1	300	1	30	77
2	कारंजा	0	0	1	173	0	0	95
3	आर्षी	2	1160	1	553	1	35	520
4	सेलु	0	0	1	150	1	75	253
5	वर्धा	3	2340	0	0	2	80	5529
6	देवळी	2	916	0	0	0	0	661
7	हिगणघाट	2	1218	0	0	1	30	1504
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	1	30	28
जिल्हा बेरीज		9	5634	4	1176	7	280	8667

टिप :- देवळी तहसिलचे 1 चित्रपट गृह व वर्धा येथील 2 चित्रपटगृह या वर्षात बंद आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, [करमुणुक], वर्धा

तक्ता क्र - 15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	योजनेचे नांव	सन 2002 - 03 अखेर खातेदारांची संख्या	सन 2001 - 2002 मधील गुंतवणूक		सन 2002 - 2003 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्क	ढोबळ	नक्क
1	2	3	4	5	6	7
1	टपाल बचत खाते	7123	2013.24	200.76	2490.22	249.28
2	संचित मुदत ठेव	0	0	0	0	0
3	पुनरावर्ती ठेव	168315	2390.52	725.45	2542.14	223.65
4	समयबद्ध ठेव	6914	216.83	70.00	938.75	749.06
5	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी, स्टेट बँक	5213	1156.81	787.50	943.90	853.62
6	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी, टपाल खाते	2418	80.32	63.51	109.03	98.27
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [2 ते 7 मालिका]	0	0.00	0.00	0.00	0.00
8	8 वी मालिका	0	464.76	168.72	544.82	154.63
9	इंदिरा विकास पत्रे	0	0.00	-106.76	0.00	-198.91
10	किसान विकास पत्रे	0	989.27	-6.70	1279.10	108.51
11	मासिक प्राप्ती योजना	6124	623.76	516.17	1053.46	880.35
12	राष्ट्रीय बचत योजना 1987	0	1.38	-11.27	0.44	-16.96
13	सामाजिक सुरक्षापत्रे	0	0.00	0.00	0.00	0.00
14	इतर सर्व योजना	0	0.00	0.00	0.00	0.00
15	राष्ट्रीय बचत योजना 1992	203	0.21	-3.82	0	-0.19
एकुण :-		196310	7937.10	2403.56	9901.86	3101.31

आधार :- सहाय्यक संचालक, अल्पबचत शाखा, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

[रुपये हजारात]

अ क्र	तहसिल	चालु वर्षाची जमीन महसुलीची एकत्रित मागणी [पूर्वीची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्षा वसुली	जमीन महसुल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	17	7	24	0	0	24	18	उना
2	कारंजा	12	5	17	0	0	17	16	उना
3	आर्वी	52	10	62	0	0	62	60	उना
4	सेलु	35	12	47	0	0	47	36	उना
5	वर्धा	226	86	312	0	0	312	314	उना
6	देवळी	53	22	75	0	0	75	73	उना
7	हिंगणघाट	78	38	116	0	0	116	132	उना
8	समुद्रपूर	28	29	57	0	0	57	36	उना
जिल्हा बेरीज		501	209	710	0	0	710	685	

टिप - सन 2000 - 01 मध्ये थकीत मागणी जास्त होती त्यामुळे मागील वर्षापेक्षा यावर्षी मागणी कमी आहे.

आधार :- लष्करी कार्यालय, वर्धा

141
तक्ता क्र - 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, दि.31.3.2003 या दिवशी.

जिल्हा - वर्धा.

अ क्र	तहसिल	मुद्रणालयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	आष्टी	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	5	2	0	0	0	0	2	7	2	0	0	9
4	सेलु	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
5	वर्धा	48	6	0	0	0	0	6	55	3	0	0	58
6	देवळी	7	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
7	हिंगणघाट	14	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7
8	समुद्रपूर	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		83	8	0	0	0	0	8	73	5	0	0	78

पुढे चालु

अ क्र	तहसिल	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
		पाक्षिक					मासिक					
		मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकुण	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	2

आधार - जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

स्वस्त धान्य दुकानांना प्रविलेले तांदूळ, गहू व साखर सन 2002 - 2003

जिल्हा - वर्धा

(आकडे "00" टनामध्ये)

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित स्वस्त धान्य चाटप दुकाने संख्या
जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	जिल्हया मुख्यालय	जिल्हया-तील इतर ठिकाणी	एकुण [1+2]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20.00	140.00	160.00	40.00	270.00	310.00	0.48	2.52	3.00	827

टिप :-1] सन 2002-03 या वर्षामध्ये संपुर्ण ग्रामिण रोजगार योजनेचा गहू व तांदूळ तसेच शालेय पोषण आहार योजनेचा तांदूळ स्वस्त धान्य दुकानामार्फत वितरीत करण्यात आल्यामुळे सन 2001-02 च्या तुलनेत पुरवठा वाढल्याचे आढळून येते.

टिप :-2] मागच्या वर्षी गहू व तांदूळाची किंमत मेट्रिक टनामध्ये न देता चुकून टनामध्ये जिल्हा पुरवठा अधिकारी, वर्धा यांनी दिली होती. ती यावर्षी मेट्रिक टनामध्ये देण्यात आली आहे.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999-2002 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा (आकडे हजारात)

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	एकुण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी
			पुरुष	स्त्रिया	एकुण	
1	2	3	4	5	6	7

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	1080	383	300	683	63.24
	लोकसभा एकुण :-	1080	383	300	683	63.24

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी (2002)	191	71	58	129	67.54
2	128 पुलगांव	184	63	48	111	60.33
3	129 वर्धा	198	69	54	123	62.12
4	130 हिंगणघाट	215	76	57	133	61.86
	विधान सभा एकुण :-	788	279	217	496	62.94

पुढे चालू

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
		काँग्रेस आय	भा. ज. पा.	शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कम्युनिष्ट पार्टी (आय)
1	2	8	9	10	11	12

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	250	243	0	153	0
	लोकसभा एकुण :-	250	243	0	153	0

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी	74	44	0	0	0
2	128 पुलगांव	45	15	0	24	0
3	129 वर्धा	45	0	19	37	0
4	130 हिंगणघाट	0	0	54	0	0
	विधान सभा एकुण :-	164	59	73	61	0

पुढे चालू

अ क्र	मतदार संघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
		अखिल भा. सेना	भा. बहुजन महासंघ	नाग चिदर्भ आंदोलन	अपक्ष	इतर
1	2	13	14	15	16	17

लोकसभा निवडणूक (1999) :-

1	27 लोकसभा मतदार संघ	0	0	0	0	31
	लोकसभा एकुण :-	0	0	0	0	31

विधान सभा निवडणूक (1999)

1	127 आर्वी (2002)	0	0	0	8	0
2	128 पुलगांव	0	0	0	18	0
3	129 वर्धा	0	0	0	16	0
4	130 हिंगणघाट	14	1	0	53	0
	विधान सभा एकुण :-	14	1	0	95	0

आधार :- जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, जिल्हाधिकारी, वर्धा

जिल्हयातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी

जिल्हा - वर्धा

अ क्र	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	आष्टी	1) शासकिय विश्राम गृह, आष्टी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह तळेगांव (राष्ट्रीय महामार्ग)	2
2	कारंजा	1) विश्राम गृह गारपीट (वन विभाग)	2
		2) विश्राम गृह कारंजा (राष्ट्रीय महामार्ग)	2
3	आर्वी	1) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह वाढोणा (सा.बा.विभाग)	2
		3) विश्राम गृह सारंगपुरी (वन विभाग.)	2
		4) महाकाली निरीक्षण गृह, महाकाली, (सिंचन विभाग)	2
4	सेलु	1) शासकिय विश्राम गृह, सेलु, (सा. बा. विभाग)	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, केळडार, (सा. बा. विभाग)	2
		3) बोर प्रकल्प, निरीक्षण गृह, बोर (सिंचन विभाग)	2
		4) नवरगांव, विश्रामगृह (वन विभाग)	2
5	वर्धा	1) शासकिय विश्राम भवन, वर्धा, (सा. बा. विभाग)	5
		2) शासकिय विश्राम गृह, वर्धा, (सा. बा. विभाग)	8
		3) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी रोड, आंजी	2
		4) शासकिय हॉलीडे कॅम्प, वर्धा, (पर्यटन विभाग)	18
6	देवळी	1) शासकिय विश्राम गृह, देवळी, (सा. बा. विभाग)	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, पुलगांव, (सा. बा. विभाग)	2
7	हिंगणघाट	1) शासकिय विश्राम गृह, हिंगणघाट, (सा. बा. विभाग)	3
		2) निरीक्षण बंगला चौकी, नारायणपूर (वन विभाग)	2
8	समुद्रपूर	1) विश्राम गृह समुद्रपूर (सा. बा. विभाग)	2
		2) विश्राम गृह गिरड (वन विभाग)	2

- आधार :- 1) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा
 2) कार्यकारी अभियंता लहान पाटबंधारे विभाग, वर्धा
 3) वन विभाग, वर्धा
 4) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 54, नागपूर

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 - 1961	1970 - 1971	1980 - 1981	1990 - 1991	2000 - 2001	2001 - 2002	2002 - 2003
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :- (1971, 1981 व 1991)								
1.1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
1.2	एकूण लोकसंख्या	संख्या "000"	634	780	927	1068	1231	1231	1231
1.3	लोकसंख्येची घनता	दर चौकिमी	101	124	147	169	195	195	195
1.4	शेतकरी व एकूण शेतमजुरांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	77.30	76.50	76.90	73.94	73.94	73.94	73.94
2	कृषी व सिंचन								
2.1	जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	670	660	670	860	280	171	उ. ना
2.2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"	4680	4990	4680	4510	4593	4263	उ. ना
2.3	प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडीयोग्य क्षेत्र	हेक्टर	1.91	2.14	1.53	1.35	1.38	उ. ना	उ. ना
2.4	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर "00"	4080	4310	4400	4110	4332	4263	उ. ना
	क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र	--"	2160	2180	2150	1790	1433	1406	उ. ना
	ख) ऊसाखालील क्षेत्र	--"	0.46	0.71	0.76	13.64	27.27	281	उ. ना
	ग) भुईमूगाखालील क्षेत्र	--"	10	80	50	80	31	22	उ. ना
	घ) कापसाखालील क्षेत्र	--"	1650	1830	1920	1840	1899	1980	उ. ना
2.5	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	--"	4028	4242	4130	3905	4034	4039	उ. ना
2.6	प्रति कृषी काम करणा-या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	1.75	1.82	1.36	1.18	1.21	1	उ. ना
2.7	एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	0.80%	1.88%	5.13%	4.40%	7.38%	6	उ. ना
2.8	सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर "00"	60	90	240	240	1290	330	उ. ना
2.9	एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.39%	2.18%	5.46%	5.78%	29.77%	8	उ. ना

तक्ता क्रमांक - 15.8 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.10	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर "00"	60	90	180	240	173	220	उ. ना
2.11	कालव्याव्हारे सिंचित क्षेत्र	--"--	उ. ना.	10	20	50	1	1	उ. ना
2.12	विहिरीव्दारे सिंचित क्षेत्र	--"--	50	90	160	180	172	208	उ. ना
2.13	इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	--"--	1830	1990	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	11	उ. ना
2.14	सिंचनाखालील क्षेत्र								
	क) अन्नधान्ये	हेक्टर"00	10	40	160	140	516	501	उ. ना
	ख) ऊस	--"--	0.36	0.71	0.76	10.88	28.70	29	उ. ना
	ग) भुईमूग	--"--	उ. ना.	20	उ. ना.	उ. ना.	25	2	उ. ना
	घ) कापूस	--"--	10	20	20	10	320	161	उ. ना
	च) फळे व भाजीपाला	--"--	उ.ना.	30	30	70	73	86	उ. ना
3	मृदसंधारणाची कामे								
	क) बांधबंदिस्त केलेली जमीन	हेक्टर"00	उना	60	80	350	उना	उना	उना
	ख) मजगीखालील क्षेत्र	--"--	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
	ग) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र	--"--	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
4	कृषी अवजारे						1992	1997	1997
4.1	क) लाकडी नांगर	"000	33	35	35	25	34	24	24
	ख) लोखंडी नांगर	--"--	5	6	8	8	16	19	19
4.2	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे पंप	संख्या "00"	5	7	10	25	10	32	32
4.3	सिंचनाकरिता विद्युतपंप	--" --	6	12	18	108	251	128	128
4.4	रुसाचे चरक								
	क) शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	7	4	4
	ख) बैलाच्या मदतीने	--"--	14	9	53	2	41	29	29
5	पशुधन						1992	1997	1997
5.1	एकूण पशुधन	संख्या "000"	419	523	540	602	673	730	730
5.2	प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवडकेलेले निवळक्षेत्र	हेक्टर	6.73	6.72	6.83	6.68	6.93	11.14	11.14
5.3	दुभत्या गायी	संख्या "000"	उ. ना.	39	39	53	55	51	51
5.4	दुभत्या म्हशी	--"--	उ. ना.	10	13	14	18	19	19
5.5	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ. ना.	115	148	185	186	188	188
5.6	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	138	137	169	177	218	274	274

तक्ता क्रमांक - 15.8 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6	मत्स्य व्यवसाय								
6.1	सागरातील मत्स्य उत्पादन	मे. टन 000	0	0	0	0	0	0	0
6.2	नोडयापाण्यातील मत्स्य उत्पादन	मे. टन 000	उ. ना.	उ. ना.	425	1000	4519	2992	1845
6.3	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	0	38
7	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार								
7.1	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	173	166	154
7.2	कामगारांची दै.स. उपस्थिती	संख्या "000"	7416	6409	7528	9288	12332	10015	10551
7.3	दरलाख लोकसंख्येमागे नोंद केलेल्या कामगारांची संख्या	संख्या	1376	1010	754	1002	1002	814	851
8	विद्युत								
8.1	विद्युत निर्मिती (दशलक्ष)	कि.वॅ. तास	0	0	0	0	0	0	0
8.2	वापरलेली वीज (--"--)	--"	22	37	91	176	5811	5445	14123
8.3	विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	6	6	6	6	6	7	7
8.4	विद्युतीकरण झालेली गांवे	संख्या	80	424	1005	1239	1276	1276	1276
9	संस्था								
9.1	संस्था								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	402	402	402
	ख) विगरशेती पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	249	275	287
	ग) उत्पादक संस्था	संख्या	103	302	319	776	520	572	631
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	संख्या	--	--	--	--	305	294	296
9.2	संस्थासद								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	31	62	139	125	184	180	190
	ख) विगरशेती पतसंस्था	हजारात संख्या	3	7	22	22	106	123	149
	ग) उत्पादक संस्था	हजारात संख्या	9	23	33	106	91	92	56
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	हजारात संख्या	--	--	--	--	11	25	24
9.3	वेळी भांडवल								
	क) शेती पतसंस्था	लाख रु.	140	1003	2108	5943	33722	42255	41005
	ख) विगरशेती पतसंस्था	लाख रु.	16	84	432	2332	21797	27989	31123
	ग) उत्पादक संस्था	लाख रु.	15	87	543	6341	13471	11709	11709
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	लाख रु.	--	--	--	--	650	946	946

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.4	दिलेलीकर्जे								
	क) शेती पतसंस्था	लाख रु.	112	830	532	973	29780	23528	25201
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	लाख रु.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	1047	10556	17193	17193
	ग) उत्पादक संस्था	लाख रु.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	लाख रु.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
10	शिक्षण							2001-02	2002-03
									(अस्थाई)
10.1	प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	712	868	932	1000	1056	1055	1049
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	19	93	129	141	131	125	120
	ग) शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4297	4184	4104
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	30	31	29
10.2	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक								
	क) संस्था	संख्या	56	106	120	137	231	251	240
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	20	41	63	51	133	141	141
	ग) शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	3935	4149	4044
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	34	34	35
10.3	महाविद्यालयीन								
	क) संस्था	संख्या	3	7	7	12	29	36	45
	ख) विद्यार्थी	संख्या "000"	1	5	6	14	15	21	23
	ग) शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	385	680	385
	घ) प्रतिशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	40	31	40
10.4	साक्षरतेची टक्केवारी								
	क) पुरुष	टक्केवारी	43.40	52.55	60.92	66.63	87.70	(87.70)	(87.70)
	ख) स्त्रिया	टक्केवारी	17.00	30.29	40.57	51.78	72.80	(72.80)	(72.80)
	ग) एकूण	टक्केवारी	30.40	41.71	51.02	59.43	80.50	(80.50)	(80.50)
11	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा								
11.1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	48	48	48
11.2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	16	24	22	22
11.3	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	5	8	8	27	54	54	54
11.4	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	895	911	755
11.5	दरलाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	73	74	61

तक्ता क्रमांक - 15.8 पुढे चालु

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11.6	उपचार केलेले रुग्ण								
	क) बाह्यरुग्ण	संख्या "000"	195	922	1245	1087	839	839	640
	ख) आंतररुग्ण	संख्या "000"	10	29	83	56	63	63	63
11.7	जन्माचा दर	दर हजार	44.40	27.60	21.67	21.70	21.20	21.20	21.20
11.8	मृत्यू दर	दर हजार	17.50	8.50	8.02	8.95	8.20	8.20	8.20
12	बाहत्तूक व दळणवळण								
12.1	रस्ते लांबी(न.पा.वगळून)	कि.मी.	537	1125	2296	2558	3273	3273	3503
12.2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (न.पा.रस्ते वगळून)	कि.मी.	8.50	17.80	36.40	44.78	51.88	51.88	55.52
12.3	रस्त्याची लांबी, दरलाख 'लोकसंख्येमागे	कि.मी.	85	177	294	265	292	259	259
12.4	एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397
12.5	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	186	185	185
12.6	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11 (91)	11 (91)	11 (91)
13	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
13.1	पंचायत समिती	संख्या	0	0	7	8	8	8	8
13.2	ग्राम पंचायत	संख्या	452	456	477	503	517	517	517
13.3	नगरपालिका	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
13.4	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
13.5	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
14	संकीर्ण								
14.1	बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	15	30	68	135	146	146	146

टिप :- रकाना क्रमांक 4 ते 7 मधील सहकार बाब अंतर्गत उत्पादक संस्थांमध्ये समाजसेवी संस्थांचा समावेश आहे.

साधर :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा